

طرح اطلس زبانی شهرستان شمیرانات

مجری: فریار اخلاقی

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

استان تهران

۱- مقدمه:

سابقه‌ی طرح ملی اطلس زبانی ایران به اوایل دهه‌ی پنجاه، و گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور برمی‌گردد، زمانی که با مشارکت فرهنگستان زبان و سازمان جغرافیایی ارتش در اجرای طرحی که «فرهنگساز» نامیده شد، مقرر بود از هر آبادی بالای ده خانوار کشور به ازای هر گونه‌ی زبانی رایج، یک نمونه‌ی گویشی گردآوری شود. مبنای گردآوری، پرسش‌نامه‌ای بود که با هدف مستندسازی ویژگی‌های عمده‌ی گونه‌های زبانی ایران در فرهنگستان زبان تهیه شده بود، مشتمل بر ۱۰۵ واژه و عبارت و ۳۶ جمله که گویشور در همراهی با فرد مصاحبه‌کننده، تک تک آن‌ها را به گویش خود دو بار تکرار می‌کرد و کل جلسه‌ی هر مصاحبه بر یک روی نوار کاست ضبط می‌شد. هرچند این طرح در سال ۱۳۵۷، و در جریان تحولات زمان پیروزی انقلاب اسلامی، متوقف گردید، گنجینه‌ی کاست‌های گردآوری‌شده علی‌رغم چند بار جابه‌جایی بین ارگان‌های مختلف تا حد زیادی محفوظ ماند و سرانجام در اواخر دهه‌ی هفتاد به سازمان میراث فرهنگی کشور تحویل داده شد.

هدف طرح فرهنگساز ضبط کاربرد واژه‌ها، عبارات و جمله‌های پرسش‌نامه از تمامی گونه‌های زبانی رایج در بخش‌های روستایی کشور ایران بود که با هدف شناسایی گوناگونی زبانی ایران و ترسیم نقشه‌های زبانی بازنمودی (display map) و در نهایت ترسیم اطلس زبانی کشور اجرا می‌شد. این طرح گردآوری همزمان داده‌ها به صورت صوتی در میدان و آوانویسی نوارهای صوتی در مرکز را دنبال می‌کرد.

در جریان گردآوری نمونه‌های گویشی در دهه‌ی پنجاه، نمونه‌های گویشی برخی از استان‌ها از جمله استان خراسان بزرگ (شامل سه استان خراسان شمالی، رضوی و جنوبی) و استان سیستان و بلوچستان به طور کامل گردآوری شد، در برخی از استان‌ها از جمله استان کرمان و استان زنجان نیمه‌تمام ماند و در شماری از استان‌ها از جمله استان‌های گیلان، مازندران، آذربایجان غربی و آذربایجان شرقی آغاز نشد.

با احیای طرح در دهه‌ی ۱۳۸۰، مقرر شد اقدامات صورت گرفته در قالب طرح فرهنگساز، فاز نخست از طرح اطلس زبانی ایران در نظر گرفته شود و با هدف ایجاد امکان بهره‌برداری از گنجینه‌ی گویشی گردآمده در دهه‌ی پنجاه، و فراهم آمدن داده‌هایی قابل مقایسه از سراسر کشور، گردآوری از سایر مناطق کشور که تحت پوشش

فرهنگساز قرار نگرفته بودند با همان رویه و با همان پرسش‌نامه در فاز جدید ادامه یابد. علاوه بر آن، با توجی‌هات علمی، برنامه‌ریزی‌های لازم برای تبدیل‌کردن طرح به طرحی پویا و رایانه‌ای صورت گرفت که لازمه‌ی آن دیجیتال‌کردن نمونه‌های گویشی و نگارش بسته‌برنامه‌ی رایانه‌ای خاص طرح بود که هر دو در دستور کار قرار گرفت.

با این هدف، در سال‌های اولیه‌ی دهه‌ی هشتاد، گردآوری نمونه‌های گویشی از استان‌هایی که در طرح فرهنگساز گردآوری داده‌های زبانی در آن‌ها شروع نشده یا به اتمام نرسیده بود آغاز شد. استان‌های کرمان، مازندران، گیلان، لرستان و هرمزگان از جمله استان‌هایی بودند که در فاز جدید، که پس از فرهنگساز فاز دوم در نظر گرفته می‌شود، گردآوری بخش‌هایی از داده‌های زبانی آن‌ها انجام شد.

در سال‌های ۸۳ و ۸۴ نسخه‌ی اولیه‌ی نرم‌افزار آماده شد. برای استفاده از امکانات نرم‌افزار لازم بود فایل‌های صوتی موجود از گونه‌های زبانی با دقت زیاد با الفبای IPA آوانویسی رایانه‌ای شوند. برای این منظور حدود پانزده فارغ‌التحصیل رشته‌ی زبان‌شناسی دوره‌دیده که به ظرائف آوانویسی مسلط بودند به آوانویسی داده‌های زبانی مشغول شدند و حاصل کار آوانویسی ۵۶۰۰ نمونه‌ی زبانی است.

طرح اطلس در سال ۱۳۸۶ در پی تحولات پیش آمده در پژوهشکده و پژوهشگاه میراث فرهنگی برای چند سال متوقف شد.

در سال ۱۳۹۴ فاز جدید اطلس زبانی ایران (فاز سوم و کنونی) با مدیریت علمی مجری طرح حاضر آغاز به کار کرد. این طرح در فاز جدید که ادامه‌ی فازهای پیشین و مکمل آن‌ها است؛ مستندسازی، بررسی و ترسیم نقشه‌های زبانی رایانه‌ای گستره‌ی زبان‌های ایرانی و غیرایرانی رایج در مرزهای جغرافیایی کشور ایران را دستور کار دارد.

در این طرح از هر آبادی بالای ده خانوار کشور یک نمونه‌ی گویشی از طریق مصاحبه‌ی زبانی و ضبط صدای گویشور گردآوری می‌شود. سپس فایل‌های صوتی گردآمده در نرم‌افزار اطلس زبانی ایران در نقطه‌ی جغرافیایی خاص هر آبادی بارگذاری شده، با الفبای آوانگار بین‌المللی آوانویسی رایانه‌ای می‌شود و نقشه‌های زبانی مناطق بررسی‌شده ترسیم می‌شود.

برای برنامه‌ریزی و شروع کار مجدد اطلس ملی زبانی ایران در فاز سوم، در گام اول دو اقدام ضرورت داشت: 'بازنویسی، ارتقاء و به‌روزرسانی نرم‌افزار اطلس زبانی ایران' با توجه به تکنولوژی روز و رفع کاستی‌های آن، و 'ساماندهی گنجینه‌ی صوتی و فیزیکی طرح' (شامل فایل‌های صوتی، پرسش‌نامه‌ها و نوارهای کاست) که

نتیجه‌ی آن آگاهی دقیق از تعداد نمونه‌های گویشی موجود و نیز استان‌ها و مناطق نیازمند گردآوری بود. هر دو اقدام صورت گرفت. نرم‌افزار طرح بازنویسی شد و قراردادی برای ساماندهی گنجینه‌ی صوتی و فیزیکی طرح منعقد گردید. از مجری ساماندهی گنجینه‌ی طرح خواسته شد علاوه بر مرتب‌سازی فایل‌های صوتی، هر فایل را مجدد بر اساس حروف اختصاری نام استان و شماره‌ی ویژه‌ای که به هر گونه‌ی زبانی اختصاص داده می‌شود نام‌گذاری کنند تا نام هر فایل به خودی خود تا حدی گویای طبقه‌ی گونه‌ی زبانی مورد نظر باشد. افزون بر آن قرار بر این شد که در قالب همین قرارداد، فهرستی کامل از گویش‌های طرح اطلس در محیط اکسل ایجاد شود، شامل نام گویش، کد گویش، تاریخ گردآوری، گردآورنده، گویشور، نام آبادی، شهرستان و استان. این فهرست امکان جستجوهای متنوع را در مورد گویش‌های موجود در گنجینه فراهم می‌کند.

در فاز کنونی همچنان با چالش حفظ و بهره‌برداری از نمونه‌های زبانی صوتی ارزشمند گردآمده در دو فاز پیشین روبه‌رو هستیم. علاوه بر این، در صدد آنیم که نمونه‌های زبانی تمامی آبادی‌های بالای ده خانوار کشور را گردآوری کنیم و به گنجینه‌ی طرح بیافزاییم. به منظور فراهم آوردن امکان بهره‌برداری و استفاده از داده‌های ارزشمند گردآوری‌شده در سال‌های قبل و با هدف ایجاد امکان مقایسه‌ی داده‌های زبانی سراسر کشور، تصمیم گرفتیم که همچنان از پرسش‌نامه‌ی اولیه‌ی طرح بهره ببریم و برای جبران نقایص و کاستی‌های آن، در هر آبادی پس از ضبط ارقام پرسش‌نامه، با ترغیب گویشور به بیان خاطره، داستان کوتاه، رسوم خاص آبادی و غیره، گفتار آزاد وی را نیز که حاوی اطلاعات زبان‌شناختی بیشتری از گونه‌ی زبانی رایج در روستا است گردآوری کنیم.

در اجرای فاز سوم طرح اطلس زبانی ایران این نتیجه رسیدیم که برای پیشبرد طرح و بازدهی مشخص داشتن آن لازم است برخلاف گذشته که در گردآوری داده‌های زبانی و نیز آوانویسی در گستره‌ی کشور به صورت پراکنده فعالیت شده بود، توجه خود را به تدوین اطلس‌های استانی معطوف کنیم و از استان‌ها بخواهیم در تدوین اطلس استان خود مشارکت داشته باشند.

از چند سال گذشته به این سو، علاقه‌مندی استان‌ها به مشارکت در تدوین اطلس زبانی به طور چشمگیری افزایش یافته و تمایل استان‌ها به گردآوری نمونه‌های گویشی و نیز همکاری و تأمین بودجه برای آوانویسی داده‌های زبانی در نرم‌افزار اطلس بیشتر شده است.

در زمینه‌ی 'تکمیل پایگاه داده‌های اطلس زبانی ایران از طریق آوانویسی تفصیلی و تدوین اطلس‌های استانی' تدوین اطلس زبانی استان کرمان از طریق ورود آوانوشته‌های نمونه‌های زبانی گردآمده از این استان در نرم‌افزار اطلس زبانی ایران رو به اتمام است و در چهار استان خراسان جنوبی، سمنان، بوشهر و لرستان تدوین اطلس با آوانویسی تفصیلی نمونه‌های هر استان از چند ماه قبل آغاز شده و در دست انجام است و جهت تدوین اطلس زبانی استان اصفهان در مرحله‌ی عقد قرارداد هستیم.

اطلس زبانی ایران نخستین اطلس پویا و رایانه‌ای کشور است و نرم‌افزار آن از ابتدا به طور خاص برای اطلس زبانی ایران نوشته شده و به تازگی با توجه به فناوری‌های رایانه‌ای نو به‌روزرسانی شده است. در این نرم‌افزار که با الفبای آوانگار بین‌المللی سازگار است، آوانوشته‌ی پاسخ‌های هر گویشور به تک تک اقلام زبانی موجود در پرسش‌نامه (۱۰۵ واژه و عبارت و ۳۶ جمله)، با الفبای IPA هر یک در جدولی مجزا تایپ می‌شود. پس از ورود آوانوشته‌ها و تکمیل پایگاه داده‌های تفصیلی یک منطقه یا کل کشور، نرم‌افزار با توانایی رسم خودکار نقشه‌های زبانی رنگی می‌تواند به مثابه ابزاری کارآمد برای تولید نقشه‌های زبانی، مطابق موضوع مورد پژوهش کاربر عمل نماید.

در ادامه با نمایش صفحاتی از نرم‌افزار شیوه‌ی کار آن توضیح داده می‌شود.

تصویر(۱): صفحه‌ی نرم‌افزار مربوط به فراخوانی یک گویش بر اساس تقسیمات جغرافیایی کشور و نام آبادی

پژوهشکده زبان‌شناسی، کتبیۀ باومنون
اطلس ملی زبانی ایران

شرکت زیر افرای ناز طراحان

کاربر جاری: خانه طراحان

صفحه جاری: پرسشنامه

گوش، صفحه اصلی، سیستم، پرسشنامه، اطلس، اطلاعات پایه، خروج

کشور
ایران

شهرستان
(شهرستان)

شهر
(شهر)

گوش
(گوش)

استان
(استان)

بخش
(بخش)

روستا/ آبادی
(روستا/آبادی)

صوتی، شناسنامه

در این صفحه، تقسیمات جغرافیایی آبادی مورد نظر و نام گونه‌ی زبانی وارد می‌شود. با انتخاب «شناسنامه» اطلاعات کلی مربوط به آبادی، گویشور، تاریخ مصاحبه و... به نمایش در می‌آید. با انتخاب بخش «صوتی»، فایل صوتی گونه‌ی زبانی و آوانوشتی اقلام زبانی نمایش داده می‌شود.

تصویر (۲): لایه‌ی «شهرستان» در کل نقشه‌ی ایران، شهرستان سرخس مشخص شده است

با قرار دادن مکان نما بر روی شهرستان مورد نظر، اطلاعات مربوط به آن در سمت راست صفحه به نمایش در می آید. این اطلاعات شامل نام استان، تعداد بخش، تعداد شهر، تعداد آبادی و تعداد گونه‌ی زبانی رایج در شهرستان انتخاب شده است.

تصویر (۳): لایه‌ی آبادی‌های شهرستان سرخس و اطلاعات مربوط به آبادی «برزنگان» و گونه‌های زبانی رایج در آن در سمت چپ تصویر دیده می‌شود

The screenshot shows a web browser window displaying a map of Iran. A village named 'برزنگان' (Bazrang) is highlighted in pink on the map. The left sidebar contains the following information:

روستا برزنگان

آوانوشت نام روستا: baezraŋ gā
 تلفظ محلی: برزنگان
 آوانوشت تلفظ محلی: baezraŋ gā
 نام بومی:
 آوانوشت نام بومی:
 نام استان: خراسان رضوی
 نام شهرستان: سرخس
 نام بخش: مرزداران
 نام شهر: گل بی
 تعداد کویش: 2

نام کویش	جمع
ترکی	200
فارسی محلی	600

همانگونه که در تصویر دیده می‌شود، با قرار دادن مکان‌نما، روستای انتخاب‌شده به رنگ صورتی نشان داده شده، نام آن به نمایش درآمده است. در سمت چپ تصویر، اطلاعات مربوط به این روستا، شامل آوانوشت نام روستا، تلفظ محلی، آوانوشت تلفظ محلی، نام بومی، آوانوشت نام بومی و تقسیمات جغرافیایی آن به همراه تعداد گونه‌های زبانی رایج در آبادی (که ترکی و فارسی محلی است به علاوه‌ی جمعیت سخنگویان هر یک) نمایش داده شده است.

تصویر (۴): صفحه‌ای از نرم‌افزار که برای درج آوانویسی در نظر گرفته شده است

گفتار

آوانویسی

نام گویش: فارسی محلی

پژوهشگر: زبان‌شناسی، کتبی‌ها و متون
اسکس ملو زبانی ایران

زمان شروع: 33700

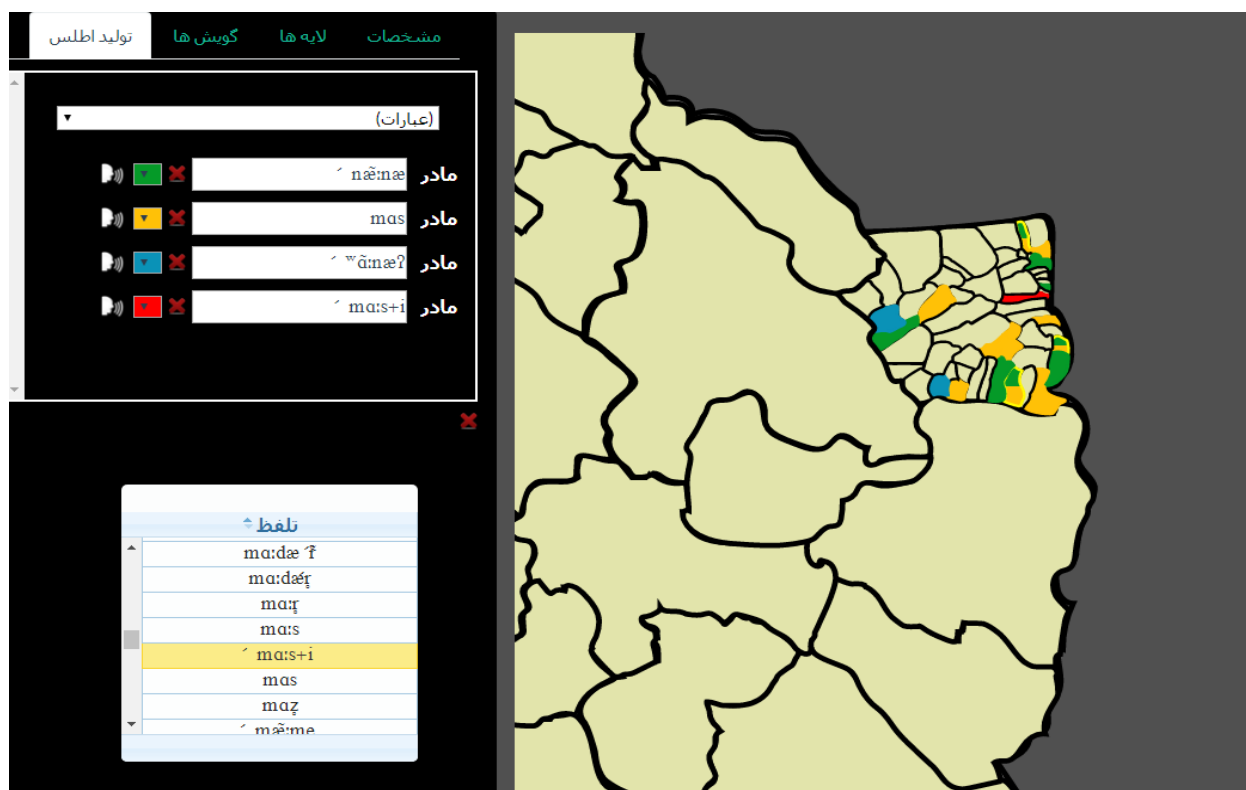
زمان پایان: 35200

baba

361700	360900	103 - يك زن
363500	362500	104 - ده مرد
366400	365500	105 - ده زن
373800	372400	1 - من تو را دیدم.
378900	376900	2 - دیروز حسین مرا با او دید.
388500	386400	3 - ما او را در خانه خودش دیدیم.
		4 - آنها دیروز بسر حسین را ندیدند.

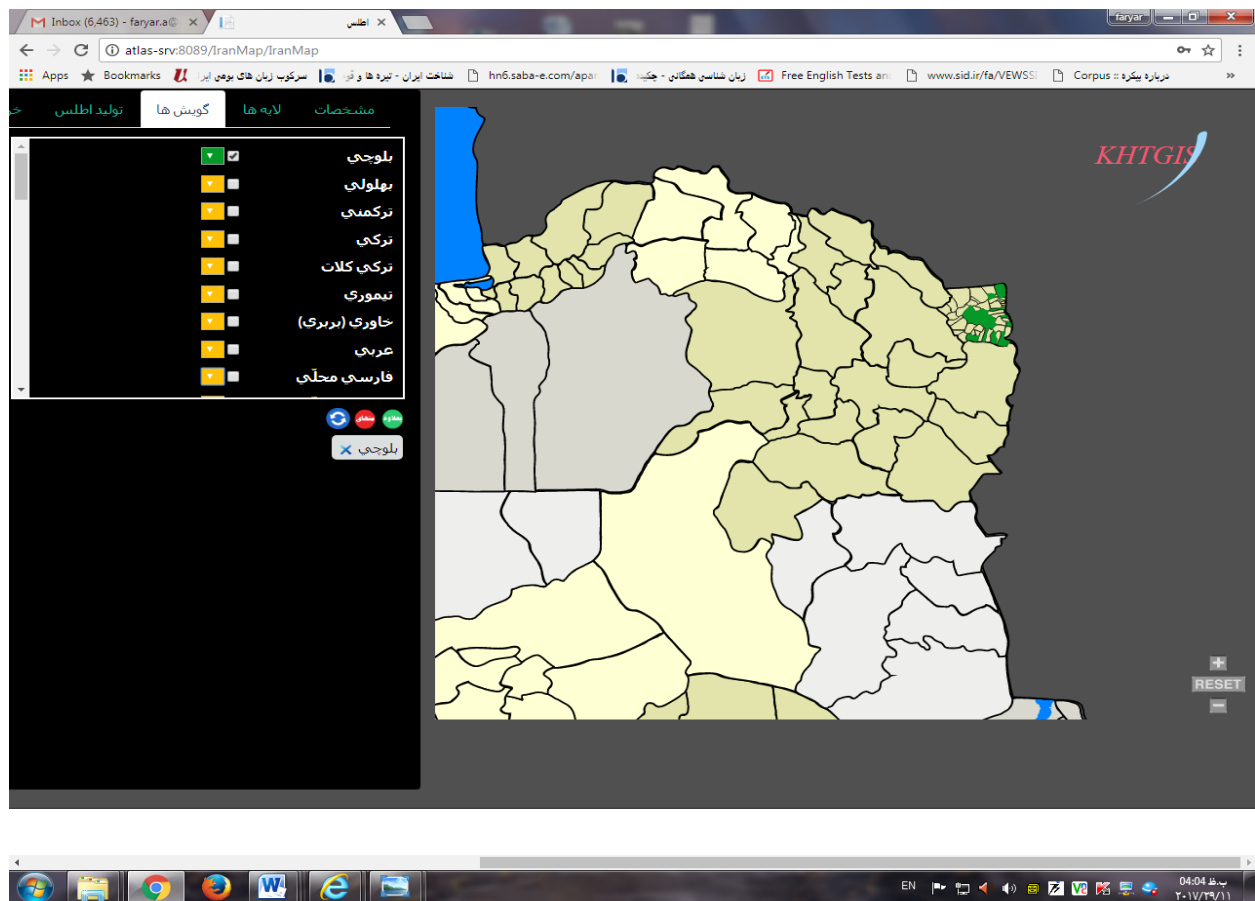
به منظور آوانویسی رایانه‌ای اقلام زبانی، ابتدا زمان دقیق ادای آن در فایل صوتی تعیین می‌شود و در جدول‌های مقابل هر عبارت به نمایش در می‌آید. در مرحله‌ی بعد با کمک این زمانبندی، امکان پخش چندباره‌ی یک عبارت برای آوانویسی دقیق آن به وجود می‌آید و آوانویسی در جدول مخصوص وارد می‌شود.

تصویر (۵) نمایش چهار معادل واژه‌ی «مادر» در گونه‌های زبانی رایج در آبادی‌های شهرستان سرخس

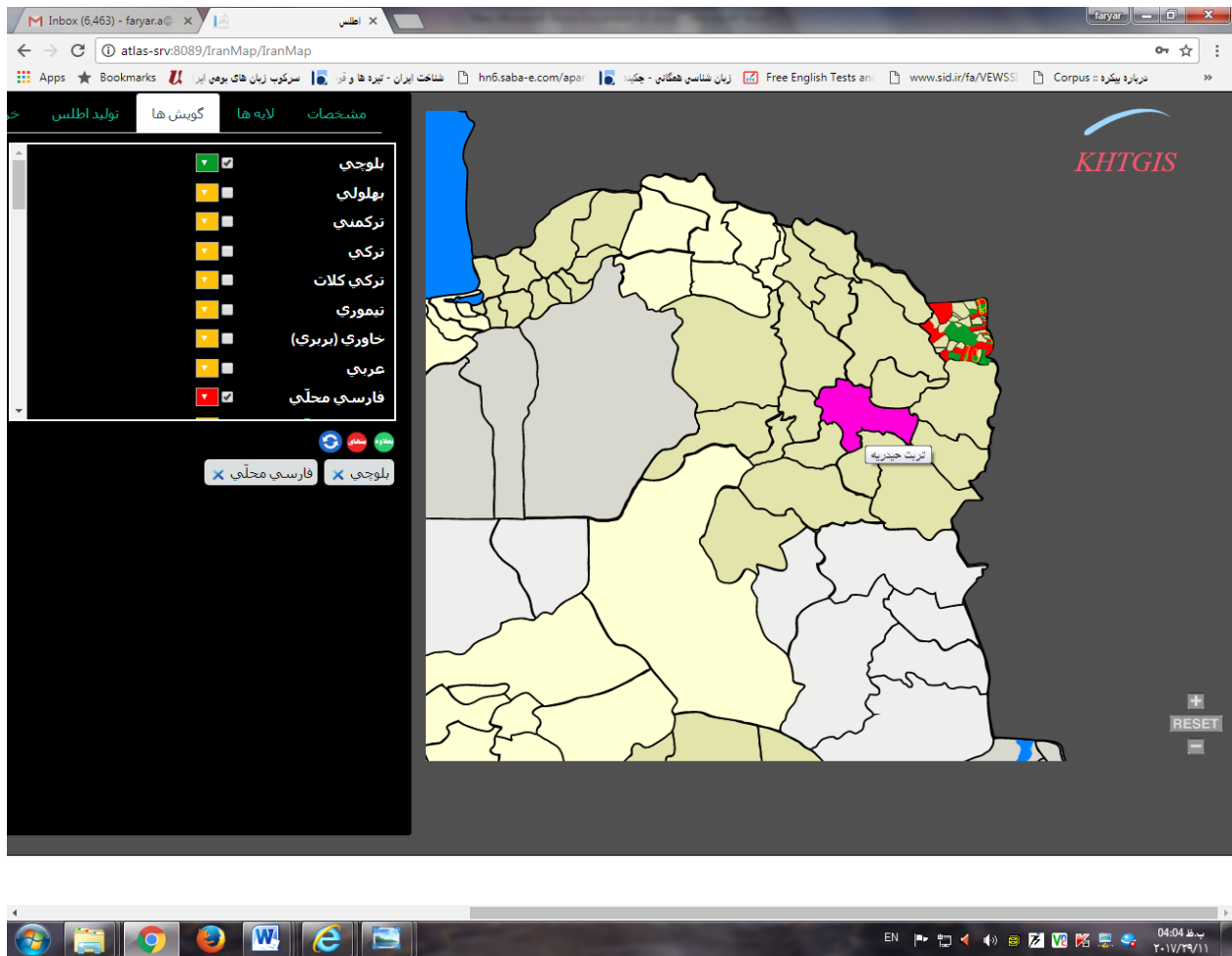

در تصویر ۵، امکان نمایش معادل‌های مختلف یک واژه (در اینجا «مادر») با رنگ‌های متفاوت نشان داده شده است. واژه و رنگ معادل‌های آن را کاربر انتخاب می‌کند. با قرار دادن مکان‌نما بر روی هر یک از مناطق رنگی، نام آبادی که معادل گویشی مورد نظر در آن به کار رفته است به نمایش در می‌آید.

تصویر (۶) با نمایش نام گونه‌های زبانی در سمت چپ، می‌توان با انتخاب رنگ، آبادی‌های محل رواج آن گونه‌ی زبانی را مشخص کرد. در این جا خواسته شده که آبادی‌هایی که زبان بلوچی در آن‌ها تکلم می‌شود به رنگ سبز نمایش داده شوند

تصویر (۷): نمایش آبادی‌های محل رواج بلوچی با رنگ سبز و آبادی‌های محل رواج فارسی محلی به رنگ قرمز

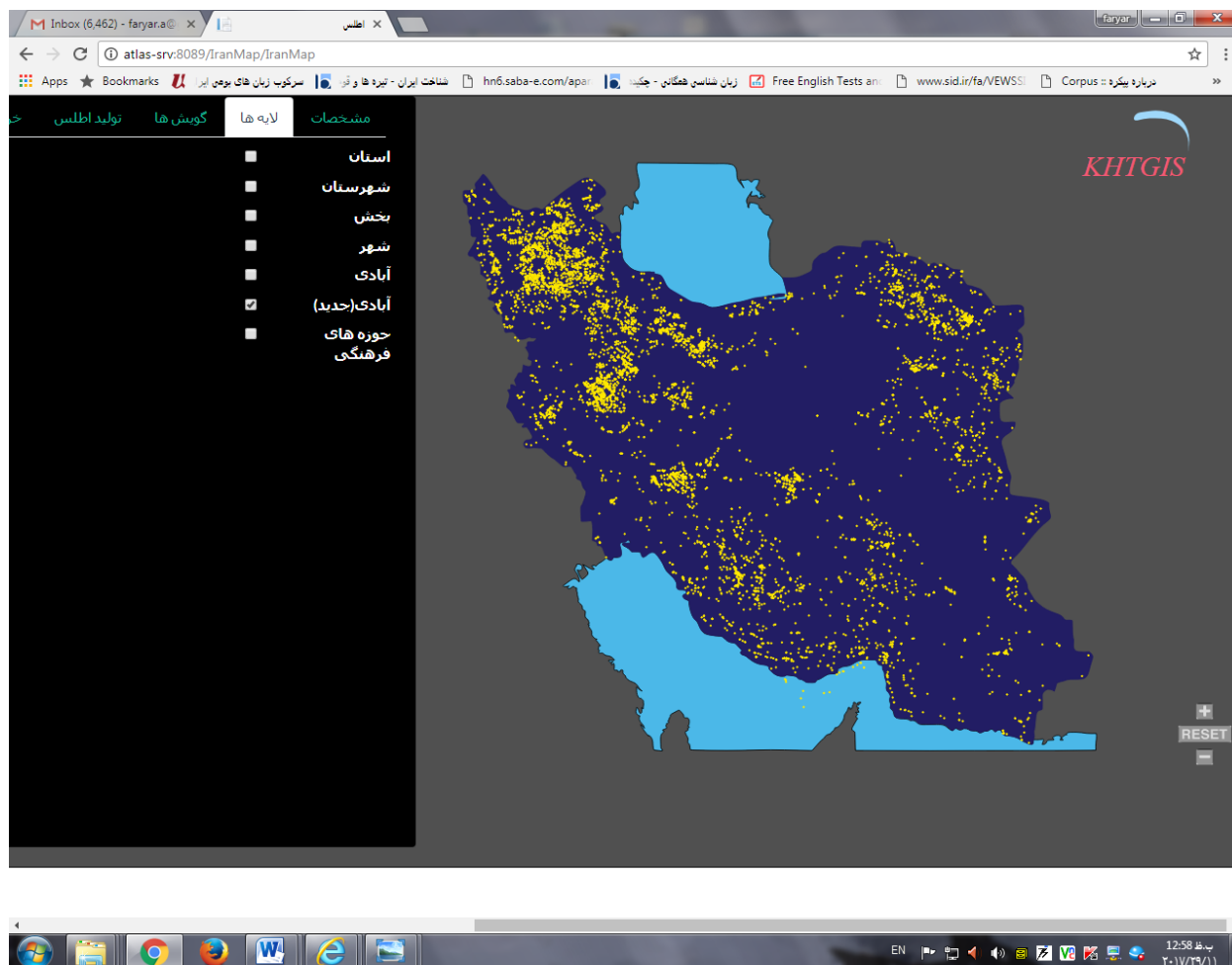
به همین ترتیب، نرم افزار با دارا بودن قابلیت انتخاب پنج رنگ به طور همزمان، امکان سنجش مکان رواج پنج گونه‌ی زبانی را نسبت به هم فراهم می‌کند.

تصویر (۸): چنانچه در یک آبادی دو گونه‌ی زبانی رواج داشته باشد، به هر دو رنگ نشان داده می‌شود

در این تصویر، در آبادی تپه میراحمد هر دو گونه‌ی زبانی بلوچی و فارسی محلی رواج دارد. به همین دلیل نیمی از گستره‌ی آن به رنگ سبز انتخابی و نیمی از آن به رنگ قرمز انتخابی نمایش داده شده است.

تصویر(۹): به تازگی امکان نمایش آبادی‌های کشور با استفاده از سیستم GIS به نرم‌افزار افزوده شده است

در این شیوه نیز، با امکان کاربرد پنج رنگ به طور همزمان، نقاط آبادی‌ها از نظر مقوله‌ی مورد سنجش به رنگ‌های مختلف نمایش داده می‌شود.

تصویر (۱۰): نمایش آبادی‌های محل رواج گونه‌های زبانی با نقاط GIS

تصویر (۱۱): نمایش مشخصات تقسیمات جغرافیایی و یک نقطه با قرار دادن مکان‌نما بر روی آن

مشخصات لایه ها گونه های ریایی تولید اطلس

KHTGIS

روستا حسین آباد کروس

hosejn abad e ceru's

آوانویشت نام روستا:

تلفظ محلی:

آوانویشت تلفظ محلی:

نام بومی: کروس بابین

آوانویشت نام بومی: cerus e pajin

نام استان: سمنان

نام بخش: ایوانکی

تعداد گویش: 1

نام: گرمسار

شهرستان: ایوانکی

نام شهر: ایوانکی

نام گویش	جمع
لری	

تصویر (۱۲): گستره‌ی کاربرد یکی از معادل‌های واژه‌ی «پدربزرگ» در استان خراسان جنوبی

atlas.richt.ir/IranMap/IranMap

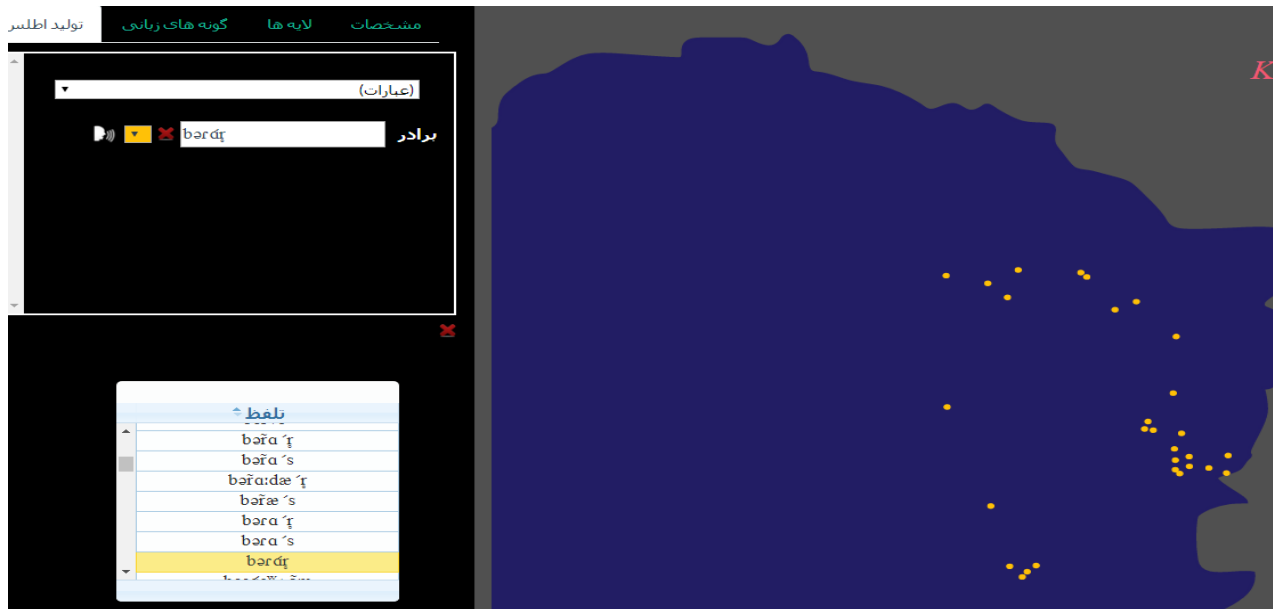
پدربزرگ (پدر)

baba cʰæɪˈu

تلفظ

baba bozo ˈɾʃ-baba cela ˈn
baba bˈozˈoʔ
baba cela ˈn
baba cʰæɪˈu
baba cʰæɪˈu
baba cʰæɪˈuŋ
baba cæɪˈn-baba bozo ˈɾʃ

تصویر (۱۳): نمایش گستره‌ی کاربرد یکی از معادل‌های واژه‌ی «برادر» بر روی نقشه

۲- تدوین اطلس زبانی شهرستان شمیرانات

به منظور تدوین اطلس زبانی شهرستان شمیرانات در قالب فوق، لازم بود ابتدا فهرست آبادی‌های بالای ده خانوار این شهرستان تهیه شود. پس از تهیه‌ی فهرست اولیه، تعیین دقت و درستی آن به شیوه‌های ممکن از جمله استعلام از اداره‌ی کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان تهران و اداره‌ی میراث فرهنگی شهرستان شمیرانات لازم بود.

گام بعدی، تماس با شورای ده و دهیاران آبادی‌های بالای ده خانوار بود تا هماهنگی لازم جهت حضور در آبادی به عمل آید و نیز در مورد گویشور مناسب و حائز شرایط با آن‌ها رای‌زنی شود. در گام آخر، پس از هماهنگی و تعیین وقت مناسب، با تجهیزات لازم اعم از دستگاه ریکوردر با کیفیت، دوربین فیلم‌برداری و سایر تجهیزات

وابسته به هر روستای بالای ده خانوار مراجعه و گردآوری داده‌های زبانی طبق شیوه‌نامه طرح اطلس انجام شد. فهرست ذیل که از آخرین سرشماری کشوری استخراج شده است فهرست اولیه از آبادی‌های شهرستان شمیرانات را نشان می‌دهد:

9413	260055	2304010001010260055	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	درود	51.48403
9414	260063	2304010001009260063	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	شمشك پایین	51.49074
9415	260052	2304010001010260052	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	جیرود	51.47892
9416	260054	2304010001010260054	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	در بندسر	51.47716
9417	260050	2304010001015260050	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	ایگل	51.48667
9418	260049	2304010001015260049	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	اھار	51.46162
9419	260296	2304010001014260296	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	پس قلعه	51.42301
9420	260057	2304010001013260057	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	رودك	51.55211
9421	260064	2304010001012260064	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	كلوگان	51.54856
9422	260048	2304010001013260048	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	امین اباد	51.56412
9423	260060	2304010001009260060	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	سفیدستان	51.50173
9424	260062	2304010001009260062	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	شمشك بالا	51.49697
9425	260051	2304010001011260051	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	باغ گل	51.49677
9426	260053	2304010001013260053	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	حاجي اباد	51.53518
9427	533349	2304010001013533349	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	کمرخاني	51.53674
9428	533355	2304010001014533355	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	حداديه	51.53932
9429	260056	2304010001011260056	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	روته	51.54306
9430	260045	2304010001008260045	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	ابنيك	51.61879
9431	260065	2304010001008260065	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	گرمايدر	51.63224
9432	260066	2304010001008260066	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	لالان	51.57774
9433	260058	2304010001011260058	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	زايگان	51.58843
9434	260258	2304020002007260258	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	راحت اباد	51.61743
9435	260046	2304010001012260046	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	امامه بالا	51.58507
9436	260047	2304010001012260047	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	امامه پایین	51.58386
9437	260252	2304020002007260252	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	بوجان	51.62297
9438	260261	2304020002007260261	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	کردیان	51.62136
9439	260265	2304020002007260265	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	ناصر اباد	51.617
9440	260264	2304020002007260264	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	مزرعه سادات	51.62737
9441	260255	2304020002007260255	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	پشت لاریجان	51.63963
9442	260254	2304020002007260254	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	كلانترئ 166 لشگرک	51.59751
9443	260059	2304010001014260059	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	زردبند	51.57831
9444	260253	2304020002007260253	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	پادگان لشگرک	51.58765
9445	260250	2304020002006260250	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	انباچ	51.67581
9446	260260	2304020002005260260	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان كوچك	سینك	51.68728
9447	260249	2304020002005260249	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان	افچه	51.69096

						کوجک		
9448	533283	2304020002006533283	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	زیاداباد(اردوگاه شهید تهراني)	51.70752
9449	260266	2304020002006260266	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	هنزک	51.67558
9450	533294	2304020002006533294	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	گندم مجد	51.69708
9451	260263	2304020002007260263	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	کندعلیا	51.65379
9452	260262	2304020002007260262	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	کندسغلی	51.64673
9457	533356	2304010001011533356	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	اهنگرک	51.45995
9458	260297	2304010001014260297	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	شیرپلا	51.43127
9459	260299	2304010001014260299	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	وزباد	51.42857
9460	260298	2304010001014260298	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	کلک چال	51.45009
9461	260300	2304010001014260300	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	هتل اوسون	51.41764
9462	533275	2304020002007533275	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	پادگان گردنه قوچک	51.5685
9463	533353	2304010001014533353	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	شنکزار	51.55336
9464	533352	2304010001009533352	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	معدن نی چال	51.51575
9465	533282	2304020002007533282	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	دکل مخابرات	51.57834
9466	533285	2304020002007533285	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	سایت موشکی نیروی هوایی	51.58003
9467	533284	2304020002007533284	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	رله رادیووتلوویزیون	51.5806
9468	533269	2304020002006533269	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	الون	51.70223
9486	535448	2304020002007535448	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	پاسگاه نیروئ انتظامی گردنه قوچک	51.57424
9502	535687	2304010001014535687	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	شرکت تله کابین توچال) ایستگاه 1)	51.40719
9503	533357	2304010001011533357	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	جوشانک	51.47172
9504	535442	2304020002007535442	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	میدان تیرشهیدفلاح پور	51.59207
9505	533291	2304020002007533291	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوجک	کیور	51.64595
9506	260259	2304020001001260259	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	تاسیسات سدلتیان	51.68448
9507	260222	2304020001004260222	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	لواسان بزرگ	51.78344
9508	260228	2304020001001260228	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان	نیکنامده	51.73178

						بزرگ		
9509	260251	2304020002005260251	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	برگجهان	51.73392
9510	260211	2304020001003260211	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	پورزندسفلی	51.79472
9511	260215	2304020001004260215	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	چهارباغ	51.77271
9512	260216	2304020001001260216	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	رسان	51.75651
9513	260221	2304020001004260221	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	کلان	51.78902
9514	260103	2304020001003260103	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	ایرا	51.84108
9515	260219	2304020001004260219	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	علایین	51.80116
9516	260213	2304020001003260213	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	پورزندوسطی	51.80183
9517	260212	2304020001003260212	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	پورزندعلیا	51.81425
9518	260214	2304020001003260214	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	جوزک	51.79779
9733	533296	2304020002006533296	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	معدن خاک بنتونیت	51.6757
9734	533276	2304020002006533276	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	پارک جنگلی سدلتیان	51.68967
9735	260217	2304020001003260217	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	سنگ کوهک	51.80782
9800	535688	2304020001003535688	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	مزرعه شاه نشین	51.83059
9801	535689	2304020001003535689	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	هیزم دره (خانلرآباد)	51.80518
9805	260229	2304020001004260229	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	ایستگاه حفاظت خاک و آب خیزداری	51.85501
10281	533354	2304010001014533354	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	دره جوزار	51.5368

پس از بررسی و استعلام از اداره‌ی میراث فرهنگی شهرستان شمیرانات مشخص شد تعداد آبادی‌های بالای ده خانوار این شهرستان کمتر از آن چیزی است که از آخرین سرشماری کشور استخراج شده است. یکی از دلایل آن است که در سرشماری کشوری، تمام آبادی‌ها، بدون در نظر گرفتن تعداد خانوار، لحاظ می‌شوند و اصولاً هر نقطه‌ی جمعیتی بدون توجه به این که از نظر تقسیمات کشوری روستای دارای سکنه محسوب می‌شود یا نه، در

فهرست ذکر می‌شود. علت دیگر آن که متأسفانه در سال‌های اخیر روند کاهش جمعیت بومی این شهرستان به دلیل نزدیکی به پایتخت و شرایط آب و هوایی مناسب که موجب افزایش قیمت زمین‌های منطقه و تمایل بیشتر پایتخت‌نشینان به خرید ویلا در آن شده است تسریع شده است. همین امر لزوم مستندسازی هر چه سریعتر گونه‌های زبانی آن و انجام طرح حاضر را نشان می‌دهد.

فهرست زیر که از اداره کل شهرستان شمیرانات اخذ شده است آخرین آمار تعداد آبادی‌های بالای ده خانوار این شهرستان را نشان می‌دهد:

لیست روستاهای شهرستان شمیرانات

رودبار قصران (اوشان، فشم و میگون)	لواسان کوچک	لواسان بزرگ
زردبند	بورجان	لواسان بزرگ
رودک	مزرعه سادات	نیکتامده
حاجی آباد	کردیان	رستان
کلوگان	ناصرآباد	چهارباغ
ایگل	کنده سفلی	کلان
باغگل	کنده علیا	ایراء
آهار	راحت آباد	علاتین
روته	هنزک	پورزند سفلی و علیا
لالان	سینک	نیکتامده
گرمابدر	اتیاج	
زایگون	برگ جهان	
آبیک	افعه	
امامه بالا و پایین		
پس قلعه		
امین آباد		
شهر میگون و شمشک شامل: جمیرود دریندسر شمشک بالا و پایین		

به منظور تدوین اطلس زبانی شهرستان شمیرانات، اقدامات ذیل در نظر گرفته و برنامه‌ریزی شد:

۱ - گردآوری داده‌های زبانی بر اساس پرسشنامه اطلس زبانی ایران (۱۰۵ واژه و عبارت و ۳۶ جمله) از تمام آبادی‌های بالای ده خانوار شهرستان شمیرانات، به ازای هر گونه زبانی یک مصاحبه و نیز ضبط گفتار آزاد در قالب بیان داستان از گویشور

۲ - ضبط تمام مصاحبه‌ها با استفاده از دستگاه ضبط صدای دیجیتال حرفه‌ای (مورد تأیید اداره کل میراث فرهنگی استان تهران)

۳ - نام گذاری فایل ضبط شده از هر آبادی بر اساس نام آبادی و ذخیره در فولدر مخصوص به تفکیک بخش و شهرستان مورد نظر

۴ - ضمیمه کردن تصویر روستا (نام روستا در عکس مشخص باشد) و گویشور (در صورت موافقت وی) به منظور تأیید صحت کار میدانی به فایل صوتی

۵ - وارد کردن شناسنامه‌های آبادی‌های گردآوری شده در نرم افزار اطلس زبانی ایران (به ازای هر مصاحبه، یک شناسنامه)

۶- وارد کردن اطلاعات گردآوری شده (کلمات و جملات) در نرم افزار اطلس زبانی ایران

۷- بارگذاری فایل صوتی گویش (های) هر آبادی در نرم افزار زبانی ایران

۸- مطالعه اسنادی و کتابخانه‌ای

۹- آوانویسی رایانه‌ای مصاحبه‌های انجام شده

۱۰- بازبینی پرسشنامه‌های گویشی وارد شده به نرم افزار اطلس زبانی ایران

۱۱- ارائه پرسشنامه‌های تکمیل شده مربوط به هر آبادی به صورت جداگانه به اداره کل میراث فرهنگی استان تهران

۱۲- ارائه گزارش جامع و دقیق و تحلیلی پژوهش به صورت پرینت کاغذی

در ادامه به بیان ویژگی‌های گردآوری‌های زبانی و آنچه در گردآوری داده‌های زبانی جهت تدوین اطلس زبانی شهرستان شمیرانات از استان تهران باید در زمان گردآوری داده‌های زبانی در نظر بوده است می‌پردازیم.

گردآوری داده‌های زبانی و مستندسازی زبان

گام نخست در مستندسازی هر زبان و انجام پژوهش‌های زبانی، گردآوری داده‌های قابل اتکا از گفتار طبیعی اهل زبان است و ایجاد پیکره‌ای که بتوان با اطمینان آن را نمونه‌ای از کاربرد طبیعی زبان دانست.

روش‌های گردآوری داده‌های زبانی و ایجاد این پیکره متنوع هستند و ذیل دو شیوه عمده می‌توان آن‌ها را طبقه‌بندی کرد:

- گردآوری هدایت‌شده با استفاده از پرسش‌نامه
در این شیوه، پژوهشگر یا مصاحبه‌کننده با پرسشنامه‌ای که با هدف پژوهش بر مقوله مشخصی در زبان مورد نظر و یا ارائه توصیف کلی زبان تدوین شده است به میان اهل زبان می‌رود و از طریق مصاحبه معادل‌های گویشی برای اقلام زبانی مورد نظر را از گویشوری واجد شرایط لازم می‌پرسد و با کمک ابزار تعیین‌شده ثبت می‌کند. این ابزار بسته به نوع پژوهش و هدف آن می‌تواند از ثبت معادل گویشی از طریق نوشتن آن بر کاغذ تا ضبط صدای گویشور و نیز ضبط صدا و تصویر او متغیر باشد. هرچند امروزه در بیشتر موارد صدای گویشور ضبط می‌شود.
- گردآوری گفتار پیوسته یا ناخودآگاه
این شیوه که به طور عمده جهت مستندسازی همه‌جانبه زبان در کاربرد و بافت طبیعی زندگی انجام می‌شود بر ضبط صدای گویشور یا طبق آنچه در دو دهه اخیر از سوی زبان‌شناسان توصیه شده است ضبط صدا و تصویر وی به هنگام صحبت تک نفره و یا مکالمه دو یا چند نفره با دیگر اهالی آن منطقه به زبان مورد بررسی متکی است. در این روش، مصاحبه‌کننده از گویشور می‌خواهد که به صورت تک‌گویی خاطره‌ای تعریف کند یا بیان آداب و رسوم خاص منطقه زندگی خود بپردازد و یا به صورت گفت‌وگو، در مکالمات دو یا چند نفره از افراد درخواست می‌کند که پیرامون موضوعی که مایلند با یکدیگر به صحبت بپردازند و صدا و یا صدا و تصویر آن‌ها را ضبط می‌کند.

هرچند داده‌های زبانی که به این شیوه گردآوری می‌شوند از نظر قابل اتکا بودن به داده‌هایی که به شیوه نخست، به صورت غیرمستقیم و با کمک پرسشنامه گردآوری می‌شوند رجحان دارند اما استخراج اطلاعات مورد نیاز و مقوله‌های زبانی مورد نظر از آن بسیار دشوار است، زمان‌بر است و به سادگی میسر نمی‌شود.

اما مزیت غیرقابل انکاری که گردآوری داده به این شیوه دارد آن است که پیکره گفتار طبیعی به دست آمده می‌تواند به عنوان صورت مستندشده زبان مورد نظر نه صرفاً برای پژوهش در دست انجام، که به طور بالقوه برای هر پژوهش زبان‌شناختی، مردم‌شناختی، و نیز پژوهش‌های سایر حوزه‌های علوم انسانی مواد پژوهش را فراهم کند. چنانچه زبان مورد مطالعه به دلایل مختلف، از جمله تعداد کم سخنگویان آن در زمره زبان‌های در خطر انقراض قرار داشته باشد، به نحوی که پیش‌بینی شود که در آینده‌ای دور یا نزدیک دیگر هیچکس به آن تکلم نخواهد کرد، گردآوری داده‌های زبانی به این شیوه، از کاربرد طبیعی آن، یک ضرورت است.

برای ثبت زبان در اطلس زبانی ایران هرچند استفاده از پرسشنامه اولویت دارد اما استفاده توأم از هر دو شیوه تا جایی که در شرایط موجود سایت پژوهش امکان‌پذیر باشد پیشنهاد می‌شود و لازم است گفتار آزاد هم در کنار پرسشنامه گردآوری شود. در ادامه شیوه کار توضیح داده خواهد شد.

شیوه‌نامه مستندسازی زبان

مستندسازی مطابق تعریف به مجموعه‌ای از اقدامات در زمینه‌های شناسایی و تعیین نقاط جمعیتی معتبر، استخراج مواد زبانی مطابق الگوی تعیین‌شده، ثبت و بایگانی مواد زبانی گردآمده در آرشیوی مطمئن و در نهایت آوانویسی داده‌ها به شیوه‌ای استاندارد است. موارد ذیل می‌بایست در این زمینه مورد توجه باشند:

گردآوری نمونه‌های زبانی از نقطه جمعیتی مورد نظر با هدف ایجاد پیکره زبانی قابل اتکا صورت می‌گیرد که بتواند در پژوهش‌های زبانی مختلف جهت توصیف کلی زبان، به دست دادن نقاط اشتراک و افتراق گونه زبانی مورد نظر با دیگر گونه‌های زبانی هم‌خانواده یا هم‌نام که در نقاط دیگر کشور یا خارج

از مرزهای جغرافیایی ایران به آن‌ها تکلم می‌شود، بررسی و تحلیل میزان تأثیر یا عدم تأثیر تماس زبانی بر تغییرات زبانی گونه‌ی زبانی مورد نظر، پژوهش‌هایی با موضوعات مطرح در حوزه‌ی زبان‌شناسی اجتماعی و از این دست به کار آید. از این رو، در تمامی مراحل کار حضور یا نظارت مستقیم یک زبان‌شناس ضرورت دارد.

مکان گردآوری می‌بایست تا حد امکان:

- محل سکونت دائم بومی‌زبانان باشد مگر در مواردی که به دلیل شرایط خاص زندگی گروه‌هایی از مردم که یک‌جانشین نیستند این اصل نقض شود.
- قدمت داشته باشد، دست کم به اندازه‌ی یک نسل
- بالای ده خانوار جمعیت داشته باشد (در شرایط خاص نظیر مکان‌های رواج گونه‌های زبانی منحصر به فرد این اصل قابل اغماض است).

گونه‌ی زبانی اصطلاحی فراگیر و خنثی است که جهت اشاره به هر نوع ابزار زبانی رایج اعم از زبان، گویش و لهجه به کار می‌رود.

گردآورنده فردی است آموزش دیده که با ابزار مناسب، در مکان گردآوری حضور می‌یابد و مطابق شیوه‌نامه پس از گزینش گویشور یا گویشوران مناسب و ایجاد حس همدلی در آنان و کسب موافقت آن‌ها که بهتر است مستند باشد، مصادیق کاربرد طبیعی زبان را گردآوری می‌کند. گردآورنده می‌بایست:

- به مبانی کار میدانی آشنا باشد.
- توانایی جلب اعتماد و ایجاد ارتباط با اهل زبان را داشته باشد.
- سرعت انتقال بالایی داشته باشد و بتواند هر جا لازم است با به کارگیری روش‌های خلاقانه، گویشور را به سمت تولید زبان طبیعی سوق دهد.
- دارای قدرت تشخیص برای گزینش گویشور مناسب از جمع اهالی باشد.

گویشور

گویشور فردی است که برای تولید مواد زبانی مورد نیاز جهت مستندسازی زبان مورد نظر گزینش می‌شود. ضروری است این فرد:

- زبان مورد نظر زبان مادری وی باشد.
- به زبان مورد نظر تسلط کافی داشته باشد.
- خجالتی نباشد و در ایجاد ارتباط مشکل نداشته باشد.
- از نظر جسمانی در تولید گفتار دچار مشکل نباشد (لکنت زبان نداشته باشد، اندام‌های مربوط به تولید گفتار نظیر لب‌ها و دندان‌ها در او در حدی سالم باشد که به تولید گفتار لطمه نزنند و ...)
- توجیه‌پذیر، مسئولیت‌پذیر و صادق باشد.
- منعی اعم از فرهنگی، اجتماعی و مذهبی برای شرکت در مصاحبه نداشته باشد.
- دارا بودن ویژگی‌های ذیل می‌تواند در شرایط برابر سبب برتری یک گویشور به دیگری باشد:
بیسواد بودن، یک زبانه بودن، ساکن بودن، میان‌سال به بالا بودن

مکان انجام مصاحبه

جایی است که گردآوری داده‌های زبانی در آن انجام می‌شود و باید شرایط زیر را دارا باشد:

- تا حد امکان ساکت باشد تا در کیفیت ضبط صدا تأثیر منفی نگذارد
- از ازدهام افراد و همهمه به دور باشد.
- چنانچه تصویربرداری انجام می‌شود از نور مناسب برخوردار باشد.
- تا حد امکان در فضای بسته انجام شود و صداهای غیرزبانی نظیر صدای باد، آب، رفت و آمد خودروها و غیره شنیده نشود.

زمان گردآوری داده‌های زبانی

زمانی که داده‌های زبانی گردآوری می‌شود می‌تواند در طبیعی بودن، دقت و اصالت آن تأثیر زیادی داشته باشد. بنابراین توصیه می‌شود:

- زمانی انجام شود که گویشور وقت و حوصله کافی دارد.
- زمانی انجام شود که گویشور نگران، مضطرب، خسته یا گرسنه نیست.

ابزار گردآوری

برای به دست آوردن مواد زبانی با کیفیت، که بتوانند با دقت از نظر آواشناختی و سایر حوزه‌های زبان‌شناختی مورد بررسی و تحلیل قرار گیرند بهره‌گیری از ابزار گردآوری صوتی و تصویری مناسب ضروری است. بنابراین:

- در ضبط صدا تجهیزات ضبط صدای دیجیتال که امکان ضبط با کیفیت بالای صدا با فرمت WAV را داشته باشند.
- در مواردی که تصویربرداری نیز انجام می‌شود لازم است از تجهیزات تصویربرداری دیجیتال در خلال ضبط صدا و به طور مستقل انجام شود.
- استفاده از میکروفن اکسترنال با درجه حساسیت بالا توصیه می‌شود.
- در صورت امکان، استفاده از جریان الکتریسته جاری بر استفاده از باتری رجحان دارد.
- جهت ذخیره مواد گردآوری‌شده، دستگاه رایانه و سی دی در اختیار باشد.

گردآوری داده‌های زبانی به شیوه هدایت‌شده با پرسش‌نامه اطلس زبانی ایران

پرسش‌نامه طرح اطلس زبانی ایران متشکل از ۱۰۵ واژه و عبارت و ۳۶ جمله است که به پیوست خواهد آمد. پیشنهاد می‌شود پژوهشگر در منطقه، پس از طی مقدمات، گزینش گویشور مناسب و جلب اعتماد وی آنچنان که پیشتر توضیح داده شد، او را نسبت به هدف کار توجیه کند و در زمان و مکان مناسب، به گردآوری داده‌های زبانی بپردازد.

پرسش‌نامه طرح اطلس زبانی ایران علاوه بر بخش زبانی دو بخش دیگر مربوط به آگاهی‌های گویشی و اطلاعات آبادی نیز دارد.

اقدامات لازم جهت گردآوری داده‌های زبانی با پرسش‌نامه اطلس زبانی ایران

در پیشبرد هدف گردآوری داده‌های زبانی جهت بارگذاری در سامانهٔ اطلس زبانی ایران، علاوه بر مقدمات ورود به منطقه و آماده‌سازی شرایط که پیشتر به آن اشاره شد، آنچه گردآورنده لازم است انجام دهد به شرح ذیل است:

- در صورتی که به تصدیق اهالی، در مکان گردآوری یش از یک گونهٔ زبانی رواج داشته باشد، به ازای هر گونهٔ زبانی یک گویشور انتخاب نماید و برای هر یک از آن گونه‌ها یک پرسش‌نامهٔ خام اختصاص دهد.
- پیش از حضور در محل، به تعدادی که لازم است از پرسش‌نامهٔ خام تکثیر کند و با خود همراه داشته باشد.
- پیش از انجام مصاحبه، شناسنامهٔ آغاز پرسش‌نامه را (شامل روی جلد و سه صفحهٔ آغاز) با اطلاعات موثق و با خط خوانا پر کند. (برای تکمیل اطلاعات این قسمت، می‌توان از گویشور یا افراد آگاه دیگر حاضر در محل کمک گرفت. اطلاعات مربوط به تقسیمات جغرافیایی از طریق منابع معتبر قابل حصول است. علاوه بر این پیشنهاد می‌شود جهت ایجاد امکان بارگذاری دقیق‌تر فایل صوتی در سامانهٔ اطلس زبانی ایران، گردآورنده مختصات جغرافیایی محل آبادی را نیز با کمک نرم‌افزار تعیین نموده و یادداشت نماید).
- در تکمیل بخش فوق، ضروری است گردآورنده اسامی خاصی که به خط فارسی نوشته می‌شوند را با نشانه‌های کسره، فتحه، سکون و تشدید همراه کند تا دشواری خواندن آن‌ها به حداقل برسد.
- تعداد گونه‌های زبانی رایج در آبادی روی جلد نوشته شود (مثلاً نوشته شود «آبادی دو گویشی است»).
- پیش از انجام مصاحبه، گویشور انتخاب‌شده را در مورد ضرورت کار توجیه نماید و وی را از ارزش‌های حفظ زبان اصیل مورد تکلم در آبادی آگاه کند. لازم است به وی اطمینان دهد که ضبط صدا و (در صورت نیاز تصویر او) به دلایل صرفاً پژوهشی صورت می‌گیرد و تنها برای مقاصد پژوهشی مورد استفاده قرار می‌گیرد و هیچگونه ضرر و زیان مادی و معنوی برای وی نخواهد داشت. بهتر است گویشور رضایت خود را از این موضوع و ضبط صدا و تصویرش به صورت شفاهی در قالب یک جمله بیان کند و گردآورنده این جمله را ضبط نماید.
- پیش از شروع مصاحبه، شیوه را برای وی به طریقی که در ادامه خواهد آمد توضیح دهد و بگوید که خود هر یک از مواد زبانی را به فارسی خواهد گفت و گویشور پس از او معادل همان را به گونهٔ زبانی خود تکرار خواهد کرد.

- در آغاز مصاحبه و پیش از پرسیدن معادل‌های گویشی، طبق فرم پیوست (پیوست ۲) مشخصات نمونه مستندسازی را ضبط کند.
- جهت یکدست بودن روند مستندسازی با پیکره زبانی مستندسازی شده موجود در سامانه اطلس زبانی ایران، و سهولت بایگانی و بازیابی مواد گردآوری شده، ضروری است مرحله اخیر دقیقاً مطابق فرم پیوست ۲ انجام شود.
- پس از ضبط مشخصات نمونه مورد نظر، و پیش از پرسیدن معادل‌های گویشی، از گویشور بخواهد به لفظ محلی و همان‌گونه به طور طبیعی با هم‌زبانان خود صحبت می‌کند دو بار جمله «نام آبادی ما .... است» را ادا کند. منظور از این کار، ثبت تلفظ اصیل و محلی مکان گردآوری است.
- در انجام مصاحبه، از گویشور بخواهد معادل محلی هر یک از کلمات، عبارات و جملاتی را که از گردآورنده می‌شنود، دو بار، با فاصله از هم و به گونه‌ای طبیعی، همان‌طور که با هم‌زبان‌های خود صحبت می‌کند با صدای بلند و حتی‌الامکان شمرده بیان کند.
- در آغاز بخش‌های «واژه‌ها و عبارات‌ها» و «جمله‌ها» عنوان بخش را اعلام کند.
- از ذکر شماره‌های ردیف‌ها خودداری کند.
- روند مصاحبه را طوری هدایت کند که در همه حال معادل‌های طبیعی توسط گویشور ادا شوند.
- هر جا لازم است با آوردن توضیحات اضافی و مبتکرانه، به روشن‌تر شدن مفهوم واژه‌ها، عبارات‌ها و جمله‌ها کمک کند و گویشور را به سمت تولید معادل صحیح هدایت نماید. در این رابطه، ایما و اشاره‌های به‌جا و روشن‌گر از سوی گردآورنده نیز بسیار کارساز است.
- از ادا کردن واژه‌ها و به ویژه جملات پرسش‌نامه به صورت به اصطلاح کتابی بپرهیزد و جهت طبیعی‌تر شدن روند مصاحبه، از گونه فارسی محاوره‌ای فارسی در پرسیدن اقلام پرسش‌نامه استفاده کند.
- در ارتباط با ردیف ۶۵ پرسش‌نامه، جهت مشخص شدن وجود یا عدم تمایز جنس دستوری در گونه مورد بررسی، گردآورنده موظف است بپرسد «و اگر او یک مرد/ زن باشد؟» و از گویشور بخواهد با در نظر گرفتن این تمایز ضمیر را ادا کند. ضروری است این پرسش در مورد تمامی جملاتی که ضمیر «او» در آن‌ها به کار رفته پرسیده شود.
- اعداد ردیف‌های ۶۹ تا ۷۸ را تک تک نپرسد و از گویشور بخواهد به صورت شمرده به لفظ محلی دو بار از یک تا ده بشمارد.

- ردیف‌های ۸۲ و ۸۳ ، ۸۵ تا ۸۷ و همچنین ۹۶ تا ۱۰۵ را در صورت نیاز در درون جمله‌ها یا عبارت‌هایی بپرسد تا شفاف باشد و معادل درست آن از سوی گویشور ادا شود. ایما و اشاره هم در این مورد کارساز خواهد بود. به عنوان مثال: ۸۲- بیا اینجا/۸۳- برو آنجا/ ۸۵- کجا می‌روی و نظایر آن.
- می‌توان جهت دقیق‌تر شدن پاسخ‌ها، در جلسهٔ مصاحبه حضور دو یا نهایتاً سه گویشور بهره برد. در این وضعیت، گویشور دوم (و سوم) هر جا لازم باشد در یادآوری معادل‌های اصیل به گویشور اصلی کمک می‌کنند.
- ضبط صرف مفاد پرسش‌نامه ضرورتی ندارد. گردآورنده می‌تواند به راحتی هر گونه سوال و صحبتی در خلال پرسیدن اقلام پرسش‌نامه داشته باشد و گویشور نیز لازم است آزاد باشد تا بدون تشویش هر چه می‌خواهد بگوید. بنابراین هر جا در روند خطی مصاحبه، وقفه‌ای ایجاد شد، قطع و وصل کردن دستگاه ضبط ضرورتی ندارد. هر چه توجه گویشور کمتر به دستگاه ریکوردر جلب شود داده‌های طبیعی‌تری حاصل خواهد شد.
- پس از اتمام پرسش‌نامه، گردآورنده با اطلاع قبلی از گویشور می‌خواهد و او را ترغیب می‌کند که چند دقیقه به زبان بومی خود صحبت کند. این گفتار پیوسته که بهتر است در صورت رضایت گویشور علاوه بر ضبط صدا، تصویربرداری نیز بشود، به طور معمول شامل درد دل‌ها، خاطرات، شرح آداب و رسوم آبادی، قصه، روال انجام کارهایی خاص که در آبادی مرسوم است- مثلاً در حوزهٔ کشاورزی، دامداری، پخت نان محلی، غذا و ...- وجه تسمیهٔ آبادی و مواردی نظیر آن می‌شود.
- در پایان کار گردآورنده از گویشور می‌خواهد نام یا نام‌های بومی احتمالی دیگر مکان گردآوری را در صورت وجود، شمرده بیان کند.
- در پایان مصاحبه، گردآورنده با بیان جملهٔ «پایان نمونهٔ شمارهٔ ...» پایان مصاحبه را اعلام می‌کند.
- بهتر است در صورت امکان گردآورنده عکس تابلوی آبادی و در صورت امکان عکس‌هایی از زمان مصاحبه جهت الصاق به فایل صوتی تهیه نماید.

دسته‌بندی و آرشیو صحیح مواد گردآوری شده

در پایان فرایند مستندسازی، گردآورنده باید فایل صوتی تهیه شده را با نام آبادی و تاریخ ذخیره کند. فایل تمامی عکس‌ها و فیلم‌های تهیه شده در خلال این مصاحبه و نیز پرسش‌نامهٔ کاغذی تکمیل شده در

قسمت شناسنامه اولیه و فرم شناسنامه‌های بایگانی الصاقی نیز باید هم‌نام با فایل صوتی باشند. تمامی فایل‌های صوتی و تصویری مربوط به یک مصاحبه در پوشه‌ای با همان نام ذخیره و بر لوح فشرده تحویل پژوهشگاه و پژوهشکده زبان‌شناسی، کتبه‌ها و متون خواهد شد.

گردآوری گفتار پیوسته یا ناخودآگاه

در این شیوه همان‌گونه که پیشتر بیان شد، مستندسازی همه‌جانبه زبان در کاربرد و بافت طبیعی زندگی انجام می‌شود. ضبط صدای گویشور یا ضبط صدا و تصویر وی به طور همزمان به هنگام صحبت تک نفره و یا مکالمه دو یا چند نفره با دیگر اهالی آن منطقه به زبان مورد بررسی ویژگی این نوع گردآوری است. در این روش:

- مصاحبه‌کننده از گویشور می‌خواهد که به صورت تک‌گویی خاطره‌ای تعریف کند و تا جایی که ممکن است با ایجاد اعتماد در وی و نشان دادن علاقه به موضوع سبب می‌شود که ذهن گویشور از فضای ضبط صدا (و تصویر) منحرف شده و گفتار طبیعی با حرکات طبیعی دست و صورت به هنگام صحبت تولید شود. بیان آداب و رسوم خاص منطقه زندگی می‌تواند یکی از موضوعات پیشنهادی باشد.
- در صورت امکان گردآورنده از گویشور می‌خواهد در ضمن کاری که دارد انجام می‌دهد در خصوص آن توضیح دهد. به عنوان مثال در ضمن درست کردن نان، بافتن فرش، یا انجام هر کاری که به عنوان حرفه انجام می‌دهد مراحل مختلف آن را به طور دقیق به زبان بومی خود بیان کند. این کار می‌تواند به تنهایی یا در جمع چند گویشور که در ضمن کار و توضیح مراحل با یکدیگر هم سخن می‌گویند صورت گیرد.
- گردآوری در این شیوه می‌تواند به صورت گفت‌وگو، در مکالمات دو یا چند نفره پیرامون موضوعی که گویشوران تمایل داشته باشند صورت گیرد. در این حالت نیز حضور گردآورنده تا حد امکان کم‌رنگ است و وی با قرار دادن ضبط صوت دیجیتال و میکروفن بر پایه در میان سخنگویان، در کناری می‌نشیند و ناظر خاموش است.
- کیفیت ضبط صدا و تصویر در این روش نیز از اهمیت زیادی برخوردار است و تمامی نکاتی که در مورد زمان و مکان گردآوری نمونه‌های زبانی بیان شد در این مورد نیز باید رعایت شود.

- برای هر یک از فایل‌هایی که به روش گفتار پیوسته گردآوری می‌شود باید اطلاعات زیر در فایلی جداگانه که همنام فایل نخست نامگذاری می‌شود ثبت شود:

نام گویشور(ان) :

سن گویشور(ان) به ترتیب ذکر نامشان:

تاریخ گردآوری:

موضوع صحبت:

فایل تصویری است یا صوتی:

مکان گردآوری شامل استان، شهرستان، بخش، آبادی

گردآورنده:

در ادامه پرسشنامه مورد استفاده در تدوین اطلس زبانی ایران معرفی می‌شود:

به نام خدا

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

پژوهشکده زبان‌شناسی، کتیبه‌ها و متون

گروه زبان و گویش رایج

طرح ملی اطلس زبانی ایران

پرسش‌نامهٔ اطلس زبانی ایران

مشخصات نمونه

شمارهٔ سریال:

نام برگ:

آبادی:

نام برگه:

دهستان:

شمارهٔ برگه:

بخش:

طول جغرافیایی:

شهرستان:

عرض جغرافیایی:

استان:

نام گردآورنده:

گونهٔ زبانی:

تاریخ گردآوری:

الف) - درباره آبادی / روستا

۱- نام آبادی / روستا :

نام رسمی (تلفظ رسمی)	املائی فارسی	آوانوشته
نام رسمی محلی (تلفظ محلی)	املائی فارسی	آوانوشته
نام بومی	املائی فارسی	آوانوشته

۱- موقعیت طبیعی آبادی / روستا :

☐ کوهستانی	☐ جلگه ای	☐ جنگلی	☐ کنار دریا	☐ کنار رودخانه	☐ دشتی	☐ کویری	☐ موقعیت های دیگر
-----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	--

۲- راه هایی که از آبادی / روستا می گذرد :

☐ راه آهن	☐ راه آسفالتی	☐ راه شوسه	☐ راه خاکی	☐ راه مالرو	راه های دیگر ☐
----------------------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	--

۴- فاصله آبادی / روستا از نزدیک ترین جاده : کیلومتر

۵- فاصله آبادی / روستا از نزدیک ترین آبادی / روستا : کیلومتر

۶- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می آیند ؟ آری نه

۷- وسایل ارتباط میان آبادی / روستا و مرکز بخش :

ب)- زندگی مردم

۱- پیشه ی اصلی مردم :

۲- دین مردم : مذهب مردم :

۳- نام ایل های آبادی / روستا :

ایل (های) بومی :

ایل (های) مهاجر :

۴- آیا مردم آبادی / روستا بومی هستند ؟ همه برخی هیچ کس

۵- از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است ؟ آری نه

۶- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می روند ؟ آری نه

- اگر می روند ، بیش تر به کجا می روند ؟

- تعداد خانوار ها یا اشخاصی که برای کار از آبادی / روستا خارج می شوند :

- این دسته در چه فصلی در جایی خارج از آبادی / روستا کار می کنند ؟ بهار تابستان پاییز

زمستان

- آیا این دسته در محل کار اقامت می کنند ؟ آری نه

۷- اهالی بیش تر به کدام دلیل ها از آبادی / روستا خارج می شوند ؟

۸- نام شهر یا شهر هایی که اهالی بیش تر به آنجا می روند :

پ) - گویش

۱- نام گویش یا گویش های آبادی / روستا :

۲- تاریخ انجام مصاحبه :

۳- نام کوی های آبادی / روستا :

۴- نشانی محل انجام مصاحبه :

۵- آیا در همه ی کوی های آبادی / روستا به یک گویش سخن می گویند ؟ آری نه

۶- کدام کوی گویش ویژه ای دارد ؟

۷- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه تر مانده است ؟

۸- آیا آبادی های / روستا های دیگری ، نیز به گویش شما سخن می گویند ؟ آری نه

اگر آری ، نام آن ها کدام است ؟

۹- آیا آبادی های همسایه به گویش های دیگری سخن می گویند ؟ آری نه

- اگر آری ، نام و گویششان کدام است ؟

۱۰- آیا پیران آبادی / روستا ، پیش از این به گویش دیگری سخن می گفته اند ؟ آری نه

- اگر آری ، کسانی هستند که آن را بدانند ؟

۱۱- آیا گروهی (از قبیل کولی ها) برای زندگی کوتاه مدت به این آبادی می آیند ؟ آری نه

- اگر آری ، نام گروهی آن ها چیست ؟

۱۲- آیا گویش وران ، بر ای این که سخنان شان فهمیده نشود ، به گویش دیگري سخن می گویند ؟
آری نه

- اگر آری ، نام آن گویش کدام است ؟

۱۳- آیا اهالی لوتر (گویش سّری) به خصوصی را می شناسید ؟ آری نه

- اگر آری ، آیا آن را به کار می برند ؟

۱۴- آیا نوجوانان گویش آبادی / روستا را می دانند ؟ آری نه

- اگر آری ، تا چه حد می توانند بدان سخن بگویند ؟ کم متوسط خوب

۱۵- آیا مردم این آبادی / روستا رادیو ایران را می فهمند ؟ همه برخی هیچ کدام

۱۶- آیا مردم این آبادی / روستا می توانند فارسی سخن بگویند ؟ همه برخی هیچ کدام

۱۷- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگ سالان می فهمند ؟ آری نه

- اگر آری ، آیا بهتر از بزرگ سالان بدان سخن هم می گویند ؟ آری نه

۱۸- مردم این آبادی / روستا چند گویش را می فهمند ؟

۱۹- مردم این آبادی / روستا به چند گویش سخن می گویند ؟

۲۰- جمعیت گویش وران ، به تفکیک گویش چند خانوار / فرد است ؟

۲۱- شمار باسوادان آبادی کدام است ؟

۲۲- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند ؟

رسانه های	☐ کتاب	☐ روزنامه	☐ سینما	☐ تلویزیون	☐ رادیو
-----------	-------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------

□دیگر					
-------	--	--	--	--	--

۲۳- آیا آبادی / روستا آموزشگاه دارد ؟ علامت بزنید :

□دیگر	□دبیرستان	آموزشگاه راهنمائی □	دبستان □	دبستان و شایری □	دبستان سپاه دانش □	مکتب خانه □
-------	-----------	------------------------	-------------	---------------------	-----------------------	----------------

۲۴- آیا تعزیه یا روزه خوانی در آبادی / روستا مرسوم است ؟ آری □ نه □

- اگر آری ، به کدام زبان / گویش خوانده می شود ؟

۲۵- آیا به گویش / زبان آبادی / روستا چیزی نوشته شده است ؟ آری □ نه □

- اگر آری ، این نوشته ها کدامند ؟

۲۶- آیا در گذشته گویش / زبان دیگری در این آبادی / روستا رواج داشته است ؟ آری □ نه □

- اگر آری ، کدام زبان / گویش ؟

- اگر آری ، زبان / گویش مزبور کی و چرا فراموش شده است ؟

ت)- گویش ور

۱. نام :

۲. نام خانوادگی

۳. پیشه :

۴. گویش ها / زبان هایی که می داند :

۵. میزان سواد :

۶. دفعات و میزان دوری از آبادی :

کلمه‌ها و عبارت‌ها

ردیف	کلمه / عبارت فارسی	آوانوخته گویشی
۱	پدر	
۲	مادر	
۳	برادر	
۴	خواهر	
۵	پسر (فرزند نرینه)	
۶	دختر (فرزند مادینه)	
۷	بچه (فرزند)	

	عمو	۸
	دایی	۹
	عمه	۱۰
	خاله	۱۱
	زن (همسر)	۱۲
	شوهر	۱۳
	داماد (شوهر دختر)	۱۴
	عروس (دختری که تازه زناشوئی کرده (	۱۵
	پدر بزرگ (پدرِ پدر)	۱۶
	پدر بزرگ (پدرِ مادر)	۱۷
	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
	ماه	۱۹
	ستاره	۲۰
	شب	۲۱
	روز	۲۲

	باد	۲۳
	آتش	۲۴
	خاک	۲۵
	باران	۲۶
	برف	۲۷
	سنگ	۲۸
	چشم	۲۹
	د هان	۳۰
	زبان	۳۱
	خون	۳۲
	گاو	۳۳
	بز	۳۴
	بره	۳۵
	میش	۳۶
	گرگ	۳۷
	قاطر	۳۸

	سگ	۳۹
	مرغ	۴۰
	خروس	۴۱
	کبوتر	۴۲
	چوب	۴۳
	برگ	۴۴
	گل	۴۵
	درخت	۴۶
	جو	۴۷
	بادام	۴۸
	یوغ	۴۹
	خانه	۵۰
	اجاق	۵۱
	هیزم	۵۲
	نان	۵۳
	پنیر	۵۴

	نماز	۵۵
	نر	۵۶
	ماده	۵۷
	شیرین	۵۸
	دور	۵۹
	نزدیک	۶۰
	آبستن (انسان)	۶۱
	آبستن (حیوان)	۶۲
	من (بصورت های صرفی فعل گذشته رفتن)	۶۳
	تو (بصورت های صرفی فعل گذشته رفتن)	۶۴
	او (بصورت های صرفی فعل گذشته رفتن)	۶۵
	ما (بصورت های صرفی فعل گذشته رفتن)	۶۶
	شما (بصورت های صرفی فعل گذشته رفتن)	۶۷

	آن‌ها (بصورت های صرفی فعل گذشته رفتن)	۶۸
	یک	۶۹
	دو	۷۰
	سه	۷۱
	چهار	۷۲
	پنج	۷۳
	شش	۷۴
	هفت	۷۵
	هشت	۷۶
	نه	۷۷
	ده	۷۸
	هزار	۷۹
	صد	۸۰
	بیست	۸۱
	این‌جا	۸۲

	آن جا	۸۳
	درخت ها	۸۴
	کجا؟	۸۵
	این	۸۶
	آن	۸۷
	مرد خوب	۸۸
	زن خوب	۸۹
	پسران خوب	۹۰
	دختران خوب	۹۱
	مادیان سفید	۹۲
	اسب سفید	۹۳
	مرغ های سیاه	۹۴
	خروس های سیاه	۹۵
	آن مرد	۹۶
	آن زن	۹۷
	آن مردان	۹۸

	آن زنان	۹۹
	این پسر	۱۰۰
	این دختر	۱۰۱
	یک مرد	۱۰۲
	یک زن	۱۰۳
	ده مرد	۱۰۴
	ده زن	۱۰۵

جمله‌ها

آوانوخته معادل گویشی	جمله	ردیف
	من تو را دیدم	۱
	دیروز حسین مرا با او دید	۲
	ما او را در خانه‌ی خودش دیدیم	۳
	آن‌ها دیروز پسر حسن را ندیدند	۴

	من هر روز آن ها را در باغ می بینم که دارند کار می کنند	۵
	تو مگر نمی بینی چه قدر خسته شده ام ؟	۶
	ما دیگر آن ها را نمی بینیم	۷
	این باغ چه قدر پر میوه است !	۸
	من شامم را با برادرم خورده ام	۹
	علی نهارش را خورده است و دارد کار می کند	۱۰
	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
	آن ها شام خوردند و رفتند	۱۲
	من تنها نمی آیم ؛ با محمد می آیم	۱۳
	زنی که دارد می آید ، گلیم های خوبی می بافد	۱۴
	آن ها یک هفته ی دیگر به ده ما می آیند	۱۵
	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
	ما با ماشین به ده آمدیم ، اما حسین نیامد	۱۷
	اگر آن ها با پدر شان آمدند ، به ما خبر بدهید !	۱۸

	من تازه از خانه بیرون رفته بیرون رفته بودم ، که تو رسیدی	۱۹
	او رفته بود نان بخرد	۲۰
	شما هنوز هیچ کدام از علی خبر ندارید ؟	۲۱
	آن ها هنوز نرفته بودن که ما رسیدیم	۲۲
	اگر کارم تمام شد ، پیش برادرم می روم	۲۳
	تو امروز به شهر می روی، یا فردا ؟	۲۴
	من هر کاری می کنم ، آن ها نمی روند	۲۵
	من داشتم دویدن اسبش را نگاه می کردم	۲۶
	حسین یک گاو دارد ، اما حسن ندارد	۲۷
	علی امروز خیلی کار داشته است	۲۸
	من دیروز در خانه بودم ، امروز هم هستم	۲۹
	در آب انبار هنوز آب هست	۳۰
	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
	همیشه راستگو باش !	۳۲
	می خواهم نهار بخورم	۳۳

	فاطمه می خواست گاو ها را بدوشد	۳۴
	علی باید زمین را خیلی زود شخم کند	۳۵
	اگر امسال باران ببارد ، محصول خوب می شود	۳۶

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
پژوهشکده زبان شناسی، کتیبه ها و متون
گروه زبان و گویش رایج

طرح ملی اطلس زبانی ایران

فرم مشخصات مصاحبه زبانی

(جهت معرفی نمونه در آغاز ضبط صدای گویشور)

تذکر:

گردآورنده مواد زبانی ویژه اطلس زبانی ایران موظف است در آغاز مصاحبه و پیش از شروع به کار بر اساس پرسش‌نامه، به شیوه مندرج در فرم حاضر نسبت به معرفی نمونه هنگام ضبط آن اقدام کند و مندرجات فرم و پاسخ‌های مربوط را با صدای خویش در آغاز مصاحبه ضبط نماید.

به نام خدا

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

پژوهشکده زبان‌شناسی، کتیبه‌ها و متون

گروه زبان و گویش رایج

طرح ملی اطلس زبانی ایران

مشخصات نمونه:

شماره نمونه: (شماره سریال ذکر شود)

استان: (نام استان ذکر شود)

بخش: (نام بخش ذکر شود)

دهستان: (نام دهستان ذکر شود)

نام رسمی آبادی: (نام رسمی آبادی ذکر شود)

آبادی ..... گویشی است (تعداد گونه‌های زبانی رایج در آبادی ذکر شود)

گویش نمونه‌برداری شده: (نام گونه زبانی مورد مصاحبه اعم از رسمی و بومی ذکر شود)

گردآورنده: (نام گردآورنده ذکر شود)

تاریخ گردآوری: (تاریخ گردآوری ذکر شود)

مشخصات گویشور:

نام و نام خانوادگی: (نام و نام خانوادگی گویشور با صدای او ضبط شود)

نام پدر: (نام پدر گویشور با صدای او ضبط شود)

سن: (با صدای او ضبط شود)

پیشه: (پیشه او با صدای خودش ضبط شود)

میزان سواد (با صدای خودش ضبط شود)

تلفظ نام آبادی: (از گویشور خواسته شود دو بار به لفظ محلی بگوید «نام آبادی ما ..... است» و به جای نقطه چین تلفظ محلی نام آبادی را بگوید.

تلفظ نام بومی آبادی: (در صورت موجود بودن، از گویشور خواسته شود دو بار نیز به لفظ محلی بگوید «نام آبادی ما ..... است» و این بار به جای نقطه چین نام بومی مرسوم میان اهالی را به لفظ محلی ادا نماید)

گردآوری نمونه‌های زبانی شهرستان شمیرانات

پس از استعلام از اداره‌ی میراث فرهنگی شهرستان شمیرانات در خصوص تعداد آبادی‌های بالای ده خانوار و نیز انجام هماهنگی‌های لازم با استانداری و فرمانداری جهت اخذ مجوز کار میدانی، مراجعه‌ی حضوری به تک تک آبادی‌ها و مصاحبه‌ی زبانی و گردآوری داده‌های مورد نیاز جهت تدوین اطلس زبانی شهرستان شمیرانات آغاز شد.

پیش از مراجعه به هر آبادی، هماهنگی با دهیار آن جهت شناسایی گویشور واجد شرایط مناسب صورت گرفت و در مراجعه به آبادی، اطلاعات گویشی و اطلاعات مربوط به آبادی در تمام موارد پرسیده شد و پس از آن، تک تک اقلام پرسشنامه‌ی اطلس زبانی ایران طبق شیوه‌نامه سوال شد و معادل گویشی آن ضبط گردید. در پایان نیز با همکاری گویشور گفتاری آزاد مشتمل بر بیان خاطرات وی ضبط شد.

فهرست روستاها و اطلاعات مربوط به گردآوری نمونه‌های زبانی از آن‌ها به شرح ذیل است:

ردیف	نام روستا	نام بخش	تاریخ گردآوری	فایل صوتی	گونه‌ی زبانی
۱.	آهار	رودبار قصران	۱۴۰۰/۸/۶	ثبت شده است	گیلکی
۲.	کلوگان	رودبار قصران	۱۴۰۰/۸/۱۱	ثبت شده است	مازندرانی
۳.	باغگل	رودبار قصران	۱۴۰۰/۸/۱۱	ثبت شده است	مازندرانی
۴.	ایگل	رودبار قصران	۱۴۰۰/۸/۱۱	ثبت شده است	ایگلی
۵.	گرمابدر	رودبار قصران	۱۴۰۰/۸/۲۰	ثبت شده است	مازندرانی
۶.	آبنیک	رودبار قصران	۱۴۰۰/۱۰/۵	ثبت شده است	مازندرانی
۷.	لالان	رودبار قصران	۱۴۰۰/۱۰/۵	ثبت شده است	مازندرانی

مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۰/۷	رودبار قصران	سادات روته	۸.
گیلکی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۰/۷	رودبار قصران	امامه بالا	۹.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۹/۲۹	رودبار قصران	جیرود	۱۰.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۹/۲۹	رودبار قصران	دریندسر	۱۱.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۹/۲۹	رودبار قصران	درود	۱۲.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۹/۲۹	رودبار قصران	سفیدستان	۱۳.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۹/۲۹	رودبار قصران	شمشک بالا	۱۴.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۹/۲۹	رودبار قصران	شمشک پایین	۱۵.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۰/۲۶	لواسانات	انباج	۱۶.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۰/۲۶	لواسانات	سینک	۱۷.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۰/۲۶	لواسانات	هنزک	۱۸.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۰/۲۷	لواسانات	افجه	۱۹.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۰/۲۷	لواسانات	برگ جهان	۲۰.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۱/۳	لواسانات	علائین	۲۱.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۱/۳	لواسانات	کلان	۲۲.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۱/۳	لواسانات	ایراء	۲۳.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۱/۱۳	رودبار قصران	امین آباد	۲۴.
گیلکی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۱/۱۳	رودبار قصران	حاجی آباد	۲۵.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۱/۱۳	رودبار قصران	رودک	۲۶.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۱/۱۴	رودبار قصران	زایگان	۲۷.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۰/۱۱/۱۴	لواسانات	لواسان بزرگ	۲۸.

مازندرانی	ثبت شده است		رودبار قصران	زردبند	۲۹.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۱/۲/۲۸	رودبار قصران	امامه پایین	۳۰.
مازندرانی	ثبت شده است		رودبار قصران	پس قلعه	۳۱.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۱/۲/۲۷	لواسانات	بوجان	۳۲.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۱/۲/۲۷	لواسانات	مزرعه سادات	۳۳.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۱/۲/۲۰	لواسانات	کردیان	۳۴.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۱/۲/۲۸	لواسانات	ناصرآباد	۳۵.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۱/۲/۲۵	لواسانات	کندسغلی	۳۶.
مازندرانی	ثبت شده است		لواسانات	کندعلیا	۳۷.
مازندرانی	ثبت شده است	۱۴۰۱/۲/۲۷	لواسانات	راحت آباد	۳۸.
مازندرانی	ثبت شده است		لواسانات	نیکنامه	۳۹.
مازندرانی	ثبت شده است		لواسانات	رسنان	۴۰.
مازندرانی	ثبت شده است		لواسانات	چهارباغ	۴۱.
مازندرانی	ثبت شده است		لواسانات	پورزندعلیا	۴۲.
مازندرانی	ثبت شده است		لواسانات	پورزندسغلی	۴۳.

در ادامه ابتدا چند نمونه از جدول‌های اطلاعات آبادی و اطلاعات گویشی، به صورتی که در سامانه‌ی اطلس زبانی ایران ثبت شده و نیز جدول‌های حاوی آوانوشته‌های اقلام پرسشنامه‌ی زبانی (شامل واژگان و جملات آوانویسی شده) مربوط به اطلس شهرستان شمیرانات ارائه می‌شود. لازم به یادآوری است که این آوانویسی‌ها در تدوین اطلس زبانی شهرستان شمیرانات به صورت رایانه‌ای انجام شده و در سامانه اطلس زبانی ایران بارگذاری شده است و به کمک آن‌ها می‌توان نقشه‌های زبانی این شهرستان را به صورت خودکار و رنگی ترسیم کرد.

✓ نمونه ای از جدول‌های اطلاعات گویشی و اطلاعات آبادی که در بخش شناسنامه مربوط به هر آبادی در سامانه اطلس زبانی ایران برای شهرستان شمیرانات بارگذاری شده است:

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	کردیان

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املاي فارسي	کردیان	آوانوشت	kordiyān
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املاي فارسي	کردیون	آوانوشت	kordiyun
نام بومی آبادی	املاي فارسي	کردیون	آوانوشت	kordiyun
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان	۱۴۰۱/۲/۲۰

ب) - آبادی:

۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ ۱ کیلومتر

۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۵۰۰ متر

۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه

۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: ماشین/ موتورسیکلت

۵- موقعیت طبیعی آبادی:

☐ کوهستانی ☒	☐ جلگه‌ای ☐	☐ مرتعی ☐	☐ جنگلی ☐	☐ کنار دریا ☐	☒ کنار رودخانه	☐ دشتی ☐	☐ کویری ☐	☐ پای کوهی ☐
---	---	---	---	---	--	--	---	--

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

☐ راه آهن ☒	☐ راه شو سه ☐	☐ راه خاکی ☐	☐ راه مالرو ☐	☐ جیپ رو ☐	☐ فرودگاه ☐	☐ راه آبی ☐
--	---	--	---	--	---	---

ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: باغداری

۲- دین مردم: اسلام مذهب مردم: شیعه

۳- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: -

- ایل‌های بومی:

- ایل‌های مهاجر:

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: سرپرست نیمی از خانوارها

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه برخی

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری؛ تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی:

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ کار

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان	

پ- آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۱/۲/۲۰

۲- نام کوی‌های آبادی: شقایق، پشت‌لو، تخت‌شاه، تخت‌ایگه، چشمه کلثوم

۳- مکان گردآوری (کوی): جاده اصلی

۴- محل گردآوری: دفتر دهیاری

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ فارسی نزدیک به مازندرانی

۶- آیا در همه کوی‌های آبادی به یک گونه زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید: ناصرآباد، مزرعه‌سادات، بوجان، راحت‌آباد

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	ناصرآباد		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	مزرعه‌سادات		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	بوجان		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	راحت‌آباد		

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونه زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید: کند علیا، کند سفلی

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	کندعلیا		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	کند سفلی		

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونه زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:
-	-

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به‌خصوصی را می‌شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می‌برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونهٔ زبانی آبادی را می‌دانند؟ آری نه

- اگر می‌دانند تا چه اندازه می‌توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلوزیون ایران را می‌فهمند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می‌توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می‌فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می‌گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونهٔ زبانی را می‌فهمند؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:
فارسی - محلی	
فارسی معیار (تهرانی)	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونهٔ زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:
فارسی - محلی	

فارسی معیار (تهرانی)

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
فارسی محلی	-		۳۰ خانوار

- توضیحات: شمار اصلی خانوار روستا ۱۶۹ خانوار است. تعداد خانوارهایی که به طور دائم در روستا زندگی می‌کنند، ۳۰ خانوار است.

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ بیشتر اهالی روستا

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

رادیو	تلویزیون	سینما	روزنامه	کتاب	اینترنت	ماهواره	شبکه‌های مجازی
☒	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟ خیر

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☐	☐
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می‌شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی	

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

نه

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری □

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

ت) - گویشور

نام: علی عمران	نام خانوادگی: بابائی	سن: ۷۵
پیشه: آزاد	پیشه گویشور: آزاد	سواد: ۶ کلاس
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	۲۲ مرتبه سفر به مکه مکرمه، ۳۲ سفر به عتبات عالیات، ۹ سفر به سوریه، ۷۰ بار سفر به مشهد مقدس	
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی	معیار - محلی	

زبان‌هایی که گویشور می‌داند: عربی، ارمنی، ترکی

ث) - توضیحات

طول جغرافیایی: 51.623028°E	عرض جغرافیایی: 35.858516°N
توضیحات دیگر:	

--

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	کردیان

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املاي فارسي	کردیان	آوانوشت	kordiyān
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املاي فارسي	کردیون	آوانوشت	kordiyun
نام بومی آبادی	املاي فارسي	کردیون	آوانوشت	kordiyun
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان	۱۴۰۱/۲/۲۰

ب) - آبادی:

۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ ۱ کیلومتر

۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۵۰۰ متر

۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه

۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: ماشین/ موتورسیکلت

۵- موقعیت طبیعی آبادی:

☐ پای کوهی	☐ کویری	☐ دشتی	☒ کنار رودخانه	☐ کنار دریا	☐ جنگلی	☐ مرتعی	☐ جلگه‌ای	☒ کوهستانی
-----------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	--	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	--

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

☐ راه آبی	☐ فرودگاه	☐ جیپ رو	☐ راه مالرو	☐ راه خاکی	☐ راه شو سه	☒ راه آسفالته	☐ راه آهن
----------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	---	----------------------------------

ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: باغداری

۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه

۳- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: -

- ایل‌های بومی:

- ایل‌های مهاجر:

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: سرپرست نیمی از خانوارها

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه برخی

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری؛ تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی:

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ کار

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان	

پ- آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۱/۲/۲۰

۲- نام کوی‌های آبادی: شقایق، پشت‌لو، تخت‌شاه، تخت‌ایگه، چشمه کلثوم

۳- مکان گردآوری (کوی): جاده اصلی

۴- محل گردآوری: دفتر دهیاری

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ فارسی نزدیک به مازندرانی

۶- آیا در همه کوی‌های آبادی به یک گونه زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید: ناصرآباد، مزرعه‌سادات، بوجان، راحت‌آباد

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	ناصرآباد		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	مزرعه‌سادات		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	بوجان		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	راحت‌آباد		

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونه زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید: کند علیا، کند سفلی

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	کندعلیا		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	کند سفلی		

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونه زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:
-	-

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به‌خصوصی را می‌شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می‌برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونهٔ زبانی آبادی را می‌دانند؟ آری نه

- اگر می‌دانند تا چه اندازه می‌توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می‌فهمند؟ همه برخی هیچ

کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می‌توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می‌فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می‌گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونهٔ زبانی را می‌فهمند؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:
فارسی - محلی	
فارسی معیار (تهرانی)	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونهٔ زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:
فارسی - محلی	

فارسی معیار (تهرانی)

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
فارسی محلی	-		۳۰ خانوار

- توضیحات: شمار اصلی خانوار روستا ۱۶۹ خانوار است. تعداد خانوارهایی که به طور دائم در روستا زندگی می‌کنند، ۳۰ خانوار است.

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ بیشتر اهالی روستا

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

رادیو	تلویزیون	سینما	روزنامه	کتاب	اینترنت	ماهواره	شبکه‌های مجازی
☒	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟ خیر

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☐	☐
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می‌شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی	

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

نه

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

ت) - گویشور

نام: علی عمران	نام خانوادگی: بابائی	سن: ۷۵
پیشه: آزاد	پیشه گویشور: آزاد	سواد: ۶ کلاس
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	۲۲ مرتبه سفر به مکه مکرمه، ۳۲ سفر به عتبات عالیات، ۹ سفر به سوریه، ۷۰ بار سفر به مشهد مقدس	
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی	معیار - محلی	

زبان‌هایی که گویشور می‌داند: عربی، ارمنی، ترکی

ث) - توضیحات

طول جغرافیایی: 51.623028°E	عرض جغرافیایی: 35.858516°N
توضیحات دیگر:	

--

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	لالان

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املای فارسی	لالان	آوانوشت	lālān
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املای فارسی	لالون / لاله‌گون	آوانوشت	Lālun/ lālegun
نام بومی آبادی	املای فارسی	لالون / لاله‌گون	آوانوشت	Lālun/ lālegun
معنی نام آبادی	به خاطر لاله‌های وحشی که داشته، نام رو ستا را لاله گون و بعدها لالون تلفظ میکردند.			

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان	۱۴۰۰/۱۰/۵

(ب) - آبادی:

- ۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ تقریباً ۳ کیلومتر
- ۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۳ کیلومتر با روستای زایگان
- ۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه
- ۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری
- ۵- موقعیت طبیعی آبادی:

☐ کوهستانی ☒	☐ جلگه‌ای ☐	☐ مرتعی ☐	☐ جنگلی ☐	☐ کنار دریا ☐	☒ کنار رودخانه ☐	☐ دشتی ☐	☐ کویری ☐	☐ پای کوهی ☐
---	---	---	---	---	---	--	---	--

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

راه آسفالتی ☒	راه شو سه ☒	راه خاکی ☒	راه مالرو ☒	جیپ رو ☐	فرودگاه ☐	راه آبی ☐
---	---	--	---	---------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

(ب) - زندگی مردمان:

- ۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: کشاورزی و دامداری
- ۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه
- ۳- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر
- ۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: -
- ایل‌های بومی:
- ایل‌های مهاجر:
- ۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه / فقط کوچ دامداران به مراتع و دشت‌ها به جنوب ورامین در فصل سرما (قشلاق)

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: ۱۰ خانوار

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری؛ تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی:

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ برای کار و شغل

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	

پ- آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۰/۱۰/۵

۲- نام کوی‌های آبادی: جیرده، جورده، مهرو، چال، ده‌بن، برون، عسک، نارک‌پله، بندک، داربندک

۳- مکان گردآوری (کوی):

۴- محل گردآوری: دفتر دهیاری

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ فارسی معیار/ مازنی - لهجه محلی لالونی

۶- آیا در همه کوی‌های آبادی به یک گونه زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	زایگان	مازنی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	گرمابدر	مازنی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	آبنیک	مازنی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	میگون		مازنی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	شمشک		مازنی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونه زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	روته‌سادات	شاخه‌ای از طبری	

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونه زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به خصوصی را می‌شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می‌برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونهٔ زبانی آبادی را می‌دانند؟ آری نه / کم می‌دانند.

- اگر می‌دانند تا چه اندازه می‌توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می‌فهمند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می‌توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می‌فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می‌گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونهٔ زبانی را می‌فهمند؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:
مازنی- لهجهٔ محلی لالونی	
فارسی معیار	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونهٔ زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
مازنی - لهجه محلی لالونی	
فارسی معیار	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
مازنی - لهجه محلی لالونی			۲۰۰ خانوار

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ تقریباً ۹۵ درصد روستا باسواد هستند

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

رادیو	تلویزیون	سینما	روزنامه	کتاب	اینترنت	ماهواره	شبکه‌های مجازی
☒	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☒	☐
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می‌شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی	

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟ در قالب اشعار، اخیراً نوشته شده است.

نه

۲۷- آیا در گذشته گونهٔ زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

- این گونهٔ زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

(ت) - گویشور

نام: مسعود	نام خانوادگی: محمدحسینی	سن: ۵۸ سال
پیشه: رئیس شورای اسلامی روستای لالان	پیشه: گویشور: رئیس شورای اسلامی روستای لالان	سواد: دیپلم
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	تهران، به طور متوسط	
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونهٔ زبانی: فارسی معیار/ مازنی - لهجهٔ محلی لالونی	گونهٔ جغرافیایی:

(ث) - توضیحات

طول جغرافیایی: 51.578316°E	عرض جغرافیایی: 35.992861°N
توضیحات دیگر:	

--

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	مزرعه‌سادات

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املاي فارسي	مزرعه‌سادات	آوانوشت	Mazra'e sādāt
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املاي فارسي	مزرعه‌سادات	آوانوشت	Mazra'e sādāt
نام بومی آبادی	املاي فارسي	مزرعه‌سادات	آوانوشت	Mazra'e sādāt
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
---------	----------	------------	--

تاریخ گردآوری	۱۴۰۱/۲/۲۷	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان
---------------	-----------	---------------	---------------

ب) - آبادی:

- ۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ ۱ کیلومتر
- ۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۲ کیلومتر
- ۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه
- ۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری
- ۵- موقعیت طبیعی آبادی:

کوهستانی ☒	جلگه‌ای ☐	مرتعی ☐	جنگلی ☐	کنار دریا ☒	کنار رودخانه ☐	دشتی ☐	کویری ☐	پای کوهی ☐
--	----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	---	---------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

راه آهن ☐	راه آسفالته ☒	راه شو سه ☐	راه خاکی ☒	راه مالرو ☒	جیپ رو ☐	فرودگاه ☐	راه آبی ☐
----------------------------------	---	------------------------------------	--	---	---------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

ب) - زندگی مردمان:

- ۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: شیشه‌بری
- ۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه
- ۳- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر
- ۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: ریحانی
- ایل‌های بومی:
- ایل‌های مهاجر:

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ کس

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟ مگر اینکه ازدواج کرده باشند

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟ از ایگهٔ ناصرآباد، حدود ۳۰۰-۴۰۰ سال پیش؛ سیدها برای

حفظ جان خود (۵ برادر بودند که کی به روستای مزرعه‌سادات آمد، یکی به رودک، یکی به ترک‌مزرعه، و یکی هم به افجه رفته است)

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: نیمی از اهالی

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیهٔ موتوری، تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی: نیمی از اهالی

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ کار، درمان

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	

پ) - آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونهٔ زبانی: ۱۴۰۰/۲/۲۷

۲- نام کوی‌های آبادی: سرسو، پی باغ، گلنو، شرک، یاس، رز

۳- مکان گردآوری (کوی): خیابان مزرعه سادات، کوچه مسجد

۴- محل گردآوری: دهیاری روستای مزرعه‌سادات

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ فارسی - لهجه لوانی (شمیرانی - شمرونی) / فارسی معیار

۶- آیا در همه کوی‌های آبادی به یک گونه زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لوانات	لوان کوچک	بوجان	فارسی - لهجه لوانی	
ایران	تهران	شمیرانات	لوانات	لوان کوچک	کردیان	فارسی - لهجه لوانی	
ایران	تهران	شمیرانات	لوانات	لوان کوچک	ناصرآباد	فارسی - لهجه لوانی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونه زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لوانات	لوان کوچک	کند علیا	تفاوت در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	لوانات	لوان کوچک	کند سفلی	تفاوت در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	امامه	گیلکی	

ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	سان	راحت آباد	تفاوت در لهجه
-------	-------	----------	----------	-------------	-----	-----------	---------------

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به‌خصوصی را می‌شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می‌برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونهٔ زبانی آبادی را می‌دانند؟ آری نه

- اگر می‌دانند تا چه اندازه می‌توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می‌فهمند؟ همه برخی هیچ

کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می‌توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می‌فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می‌گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونهٔ زبانی را می‌فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه لواسانی	
فارسی معیار (تهرانی)	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه لواسانی	
فارسی معیار (تهرانی)	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
فارسی - لهجه لواسانی			۷۰ خانوار

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ نیمی از اهالی

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟ کتابخانه دارد

رادیو	تلویزیون	سینما	روزنامه	کتاب	اینترنت	ماهواره	شبکه‌های مجازی
☒	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☒	☐
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می‌شود؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

ت) - گویشور

نام: ثریا (زهرا)	نام خانوادگی: ریحانی	سن: ۶۵ سال / متولد سال ۱۳۳۶
پیشه: خانه‌دار	پیشه گویشور: خانه‌دار	سواد: کلاس ششم قدیم
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	۲ سال (موقع مدرسه بچه‌ها) به تهران؛ ۲-۳ ماه شهر لواسان	
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونه زبانی: فارسی - لهجه لوا سانی؛ فارسی معیار	گونه جغرافیایی:

ث) - توضیحات

عرض جغرافیایی: 35.856173°N	طول جغرافیایی: 51.627541°E
توضیحات دیگر:	

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	افجه

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املاي فارسي	افجه	آوانوشت	afje
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املاي فارسي	أوجه	آوانوشت	öwje
نام بومی آبادی	املاي فارسي	أوجه	آوانوشت	öwje
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان	

(ب) - آبادی:

- ۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ ۱ کیلومتر
- ۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۴ کیلومتر
- ۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه
- ۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری مانند تاکسی و مینی‌بوس
- ۵- موقعیت طبیعی آبادی:

کوهستانی ☒	جلگه‌ای ☐	مرتعی ☐	جنگلی ☐	کنار دریا ☐	کنار رودخانه ☐	دشتی ☐	کویری ☐	پای کوهی ☐
--	----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

راه آهن ☐	راه آسفalte ☒	راه شو سه ☐	راه خاکی ☒	راه مالرو ☒	جیپ رو ☐	فرودگاه ☐	راه آبی ☐
----------------------------------	---	------------------------------------	--	---	---------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

(ب) - زندگی مردمان:

- ۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: دامداری و کشاورزی باغداری
- ۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه
- ۳- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟
- ۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: -

- ایل‌های بومی:

- ایل‌های مهاجر:

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟ وصلت رخ داده است. به آبادی‌های اطراف رفته‌اند

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟ وصلت رخ داده است. به آبادی‌های اطراف رفته‌اند

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند:

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری؛ تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی: اکثراً باسواد هستند

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ کار، کمبود مکانات

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	

(پ) - آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۰/۱۰/۲۷

۲- نام کوی‌های آبادی: بالا محله، پایین محله

۳- مکان گردآوری (کوی): دهیاری روستای افجه

۴- محل گردآوری: دهیاری روستای افجه

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ مازنی - محلی / فارسی معیار

۶- آیا در همه کوی‌های آبادی به یک گونه زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	انباج		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	سینک		

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونه زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	کند	همین گویش با کمی اختلاف	

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونه زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی ها) به این آبادی می آیند؟ آری نه

- اگر می آیند نام گروهی آنها چیست؟ عشایر

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آنها فهمیده نشود به گونه زبانی دیگری سخن می گویند؟ آری نه

- اگر می گویند نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به خصوصی را می شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونه زبانی آبادی را می دانند؟ آری نه

- اگر می دانند تا چه اندازه می توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می فهمند؟ همه برخی هیچ

کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
مازنی - محلی	
فارسی معیار	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونهٔ زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:
مازنی - محلی	
فارسی معیار	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونهٔ زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونهٔ زبانی:

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
مازنی - محلی			۵۰۲ خانوار

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ اکثراً باسواد هستند

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

رادیو	تلویزیون	سینما	روزنامه	کتاب	اینترنت	ماهواره	شبکه‌های مجازی
☒	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☒	☒
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونهٔ زبانی خوانده می‌شود؟ فارسی

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونهٔ زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونهٔ زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

- این گونهٔ زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

ت) - گویشور

نام: عبدالرحیم	نام خانوادگی: لاری	سن: ۷۱ سال
پیشه: بازنشسته / شورای روستای افجه	پیشه گویشور: بازنشسته / شورای روستای افجه	سواد: سیکل
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	متوسط، تهران	
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونهٔ زبانی: مازنی - محلی / فارسی معیار	گونهٔ جغرافیایی:

ث) - توضیحات

عرض جغرافیایی: 35.857020°N	طول جغرافیایی: 51.687528°E
توضیحات دیگر:	

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	بوجان

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املاي فارسي	بوجان	آوانوشت	bujān
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املاي فارسي	بوجون	آوانوشت	bujun
نام بومی آبادی	املاي فارسي	بوجون	آوانوشت	bujun
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان	

(ب) - آبادی:

۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ زیر ۶ کیلومتر (جاده لواسان)

۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۱ کیلومتر (ناصرآباد)

۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه

۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری

۵- موقعیت طبیعی آبادی:

☒ کوهستانی	☐ جلگه‌ای	☐ مرتعی	☐ جنگلی	☐ کنار دریا	☐ کنار رودخانه	☐ دشتی	☐ کویری	☐ پای کوهی
--	----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

راه آهن	راه آسفالته	راه شو سه	راه خاکی	راه مالرو	جیپ رو	فرودگاه	راه آبی
☐	☒	☐	☒	☒	☐	☐	☐

(ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: کشاورزی و دامداری؛ شیشه‌بری

۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه

- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر / خیلی قدیم گبرها

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: احدی، جهانگیری، عابدینی، کردباغ، عباسی، شرفی، قاسم‌علی

- ایل‌های بومی: همه بومی هستند

- ایل‌های مهاجر: ندارد

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس / خیلی کم غیر بومی

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟ تهران، ناصرآباد و روستاهای اطراف، به دلیل ازدواج، و یا داشتن زمین در آنجا

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟ از ناصرآباد (۶-۵ خانوار)؛ از کردیان و مزرعه‌سادات / اما خیلی کم

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران، لواسان

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: ۱۵ درصد

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه / تعدادی از خانوارها فقط برای بهار و تابستان می‌آیند. آن‌ها در تهران اقامت دارند. اما آن‌هایی که ثابت در روستا هستند، در محل کار اقامت نمی‌کنند.

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری، تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی: اکثراً

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ کار

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	

پ) - آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونهٔ زبانی: ۱۴۰۱/۲/۲۷

۲- نام کوی‌های آبادی: زیر امامزاده، کوچه امامزاده، شهید ابراهیمی، شهید عباسی، کوچه آب‌انبار، کوچه رز، کوچه کوهستان، کوچه باران، کوچه آسگ

۳- مکان گردآوری (کوی): کوچه شهید ابراهیمی، کوچه نسترن، جنب امامزاده، دهیاری روستای روجان

۴- محل گردآوری: دهیاری روستای بوجان

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجهٔ خاصی است؟ فارسی - لهجهٔ شمیرانی

۶- آیا در همهٔ کوی‌های آبادی به یک گونهٔ زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونهٔ زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونهٔ زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوسان کوچک	ناصرآباد	فارسی - لهجه شمیرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوسان کوچک	کردیان	فارسی - لهجه شمیرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوسان کوچک	مزرعه‌سادات	فارسی - لهجه شمیرانی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوسان کوچک	کند علیا	فارسی - لهجه	

	شمیرانی- با ک می تفاوت در لهجه						
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	کند سفلی	فار سی- له جه شمیرانی- با ک می تفاوت در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	هنزک	فار سی- له جه شمیرانی- با ک می تفاوت در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	سینک	فار سی- له جه شمیرانی- با ک می تفاوت در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	افجه	فار سی- له جه شمیرانی- با ک می تفاوت در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	راحت آباد	فار سی- له جه شمیرانی- با ک می تفاوت در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	امامه	گیلکی	

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه / کولی‌ها

در حد دو سه نفر، و در حد دو روز می‌آمدند برای کارهایی مانند فروش چاقو و ...

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

- ۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به خصوصی را می‌شناسید؟ آری نه
- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می‌برند؟ نام آن چیست؟
- ۱۵- آیا نوجوانان گونه زبانی آبادی را می‌دانند؟ آری نه / در حد کم می‌فهمند
- اگر می‌دانند تا چه اندازه می‌توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب
- ۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلوزیون ایران را می‌فهمند؟ همه برخی هیچ کدام
- ۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می‌توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام
- ۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می‌فهمند؟ آری نه
- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می‌گویند؟ آری نه
- ۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می‌فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه شمیرانی	
فارسی معیار	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه شمیرانی	
فارسی معیار	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
		۳۰۰ نفر (ثابت) / ۶۷۰ نفر (در تابستان)	۱۳۰ خانوار (ثابت)

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ اکثراً

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟ کتابخانه ندارد

شبکه‌های مجازی	ماهواره	اینترنت	کتاب	روزنامه	سینما	تلویزیون	رادیو
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟ به شهر لواسان می‌روند

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☐	☐
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه / قبلاً مرسوم بوده و به فارسی می‌خواندند. اما الان در ناصرآباد است.

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می‌شود؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

ت) - گویشور

نام: غلامحسین	نام خانوادگی: جهانگیری	سن: ۷۰ سال
پیشه: بازنشسته	پیشه گویشور: بازنشسته	سواد: دیپلم ردی
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	۲۰ سال در تهران کار می کردند. شیشه جری داشتند. اما جمعه ها و تابستان ها به روستا می آمدند.	
چه گویش هایی را می داند؟	گونه زبانی: فارسی - لهجه شمیرانی / گونه جغرافیایی: فارسی معیار	

نام: سید علی	نام خانوادگی: احدی	سن: متولد سال ۱۳۳۹ / ۶۲ سال
پیشه: بازنشسته / در شورای روستای بوجان	پیشه گویشور: بازنشسته / در شورای روستای بوجان	سواد: دیپلم
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	حدود ۳۰ سال در تهران کار می کردند. اما جمعه ها و تابستان ها به روستا می آمدند. به مدت ۱۰ سال است که در روستا ثابت مانده اند.	
چه گویش هایی را می داند؟	گونه زبانی: فارسی - لهجه شمیرانی / گونه جغرافیایی: فارسی معیار	

ث) - توضیحات

طول جغرافیایی: 51.625345°E	عرض جغرافیایی: 35.858859°N
<p>توضیحات دیگر: در حدود ۱۵ تا ۲۰ سال پیش، روستا حدود ۲ خانوار داشت. اهالی به تهران رفته بودند به علت کمبود امکانات، نداشتن گاز، برق و آب لوله‌کشی، آسفالت ... اما با آمدن امکانات، و گاز و برق، اهالی برگشتند. علت دیگر گرانی در شهر تهران هست که باعث شده اهالی به روستا برگردند. کار اهالی ممکن است در تهران باشد. به روستا می‌آید و برای کار به تهران می‌رود.</p>	

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	امامه پایین

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املای فارسی	امامه پایین / امامه سفلی	آوانوشت	Ammāme-pāyin/ Ammāme-soflā
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املای فارسی	امومه سفلی	آوانوشت	Amume-ye-soflā

Amume-ye-soflā	آوانوشت	امومه سفلی	املای فارسی	نام بومی آبادی
				معنی نام آبادی

	شماره برگه		نام برگه		نام برگ
الهه گلستان			نام گردآورنده	۱۴۰۱/۲/۲۸	تاریخ گردآوری

(ب) - آبادی:

۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ ۹ کیلومتر

۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۴ کیلومتر (راحت‌آباد) / ۱ کیلومتر تا روستای امامه بالا

۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه

۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: وسائل نقلیه موتوری

۵- موقعیت طبیعی آبادی:

☐ پای کوهی	☐ کویری	☐ دشتی	☒ کنار رودخانه	☐ کنار دریا	☐ جنگلی	☐ مرتعی	☐ جلگه‌ای	☒ کوهستانی
-----------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	--	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	--

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

☐ راه آبی	☐ فرودگاه	☐ جیپ رو	☒ راه مالرو	☐ راه خاکی	☒ راه شو سه	☒ راه آسفالتی	☐ راه آهن
----------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	---	-----------------------------------	---	---	----------------------------------

(ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: کشاورز

۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه

- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: عبدالعلی، همیشه‌بهار، اسکندری، سیبی، امینایی، گوجه‌ای، افراسیابی، فرسیابی، فناخسرو، بیسادی

- ایل‌های بومی:

- ایل‌های مهاجر: ذوالفقاری (از سمت لرستان آمده‌اند)، افراسیابی (از سمت تنگستان شیراز آمده‌اند)، اسکندری

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه بر خی هیچ‌کس / ۹۰ درصد بومی روستا هستند

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟ حدود ۶۰ تا ۷۰ سال پیش، طایفه بابایی که به سمت روستای کردیان رفتند، عده‌ای به سمت سوهانک (تهران) رفتند (حدود ۱۰۰ سال پیش، طایفه عبدالعلی)

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟ از دشت لار، به خاطر سرمای زمستان، حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ سال پیش / آقایی بوده که ۹ پسر داشته. به خاطر سرمای هوا، این افراد کوچ کردند. یک عده به گرمابدر رفتند و عده‌ای به لار شیراز. عده‌ای هم به روستای امامه آمدند.

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران (سمت دولاب، اتابک، سرآسیاب، و...); فشم و لواسان

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: عده‌ای از اهالی کلاً در تهران زندگی می‌کنند و در فصل تابستان و بهار به روستا می‌آیند (حدود ۹۰ درصد از اهالی) / عده‌ای نیز دائم در روستا هستند و به کشاورزی و ... مشغول هستند.

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری، تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی: اکثراً باسواد هستند/ دکتر و پرستار و ... در روستا هست.

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می کنند؟ بهار ■ تابستان ■ پاییز ■ زمستان ■

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می روند؟ کار، درس

۱۴- نام مکان هایی که برای کار به آنجا می روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	فشم	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان	

پ- آگاهی های گویشی

۱- تاریخ نمونه برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۱/۲/۲۸

۲- نام کوی های آبادی: دارای دو محله به نام های جیر محله، جو محله است/ اسکندر محله (الان پیر ه فتن)، سرکیله (الان شهدای امامه)

۳- مکان گردآوری (کوی): خیابان اصلی شهدای امامه، املاک طبیعت

۴- محل گردآوری: محل کار گویشور

۵- نام گونه یا گونه های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ مازنی لهجه محلی / فارسی

۶- آیا در همه کوی های آبادی به یک گونه زبانی سخن می گویند؟ آری ■ نه □

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می گویند؟ آری ■ نه □

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	راحت‌آباد	مازنی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	بوجان	مازنی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	ناصرآباد	مازنی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونه‌ی زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	فشم (غلیظ‌تر)		گیلکی	

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونه‌ی زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونه‌ی زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونه‌ی زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به‌خصوصی را می‌شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می‌برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونه زبانی آبادی را می‌دانند؟ آری نه

- اگر می‌دانند تا چه اندازه می‌توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می‌فهمند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می‌توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می‌فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می‌گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می‌فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
مازنی - لهجه محلی	
فارسی معیار	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
مازنی - لهجه محلی	
فارسی معیار	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
مازنی - لهجه محلی			در زمستان ۱۵ خانوار / در تابستان ۲۰۰۰ نفر

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ اکثراً

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟ کتاب در مسجد

شبکه‌های مجازی	ماهواره	اینترنت	کتاب	روزنامه	سینما	تلویزیون	رادیو
☐	☐	☒	☒	☐	☐	☒	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟ قبلاً مدرسه داشته است. اما خراب شده است.

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☐	☐
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه / قبلاً داشته است

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

(ت) - گویشور

نام: امیر	نام خانوادگی: همیشه‌بهار	سن: ۳۷ سال
-----------	--------------------------	------------

سواد: سیکل	پیشه گویشور: آزاد/ کشاورز	پیشه: آزاد/ کشاورز
در تهران بزرگ شده‌اند. در پاییز و زمستان در تهران بودند و مدرسه می رفتند. از سن ۱۶ سالگی به روستا آمدند.		به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟
گونه جغرافیایی:	گونه زبانی: فارسی / مازنی - لهجه محلی	چه گویش‌هایی را می‌داند؟

ث) - توضیحات

عرض جغرافیایی: 35.898773°N	طول جغرافیایی: 51.583969°E
توضیحات دیگر:	

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	امامۀ بالا

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املاي فارسي	امامۀ بالا	آوانوشت	ammāme-bālā
تلفظ محلي نام رسمي آبادی	املاي فارسي	أمومۀ	آوانوشت	amuma
نام بومي آبادی	املاي فارسي	أمومۀ	آوانوشت	amuma
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	نام گردآورنده	الهه گلستان	

ب) - آبادی:

- ۱- فاصله آبادی از نزدیکترین جاده چند کیلومتر است؟ ۶ کیلومتر
- ۲- فاصله آبادی از نزدیکترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۶ کیلومتر
- ۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه
- ۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: سواری، مینی بوس
- ۵- موقعیت طبیعی آبادی:

☒ کوهستانی	☐ جلگه‌ای	☐ مرتعی	☐ جنگلی	☐ کنار دریا	☐ کنار رودخانه	☐ دشتی	☐ کویری	☐ پای کوهی
--	----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

راه آبی ☐	فرودگاه ☐	جیپ رو ☐	راه مالرو ☒	راه خاکی ☒	راه شو سه ☐	راه آسفالته ☒	راه آهن ☐
----------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	---	--	------------------------------------	---	----------------------------------

ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: دامداری، کشاورزی

۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه

- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: کیایی، انیسی، بابایی، درزی

- ایل‌های بومی: -

- ایل‌های مهاجر: -

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟ دو خانوار به ناصرآباد و اوشان رفته‌اند. حدوداً ۱۰۰ تا ۲۰۰ سال پیش

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟ -

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: در فصل زمستان حدوداً ۱۵ خانوار

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسیله نقلیه/ تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی: اکثراً

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می کنند؟ بهار ■ تابستان ■ پاییز ■ زمستان ■

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می روند؟ کسب و کار، خرید

۱۴- نام مکان هایی که برای کار به آنجا می روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	فشم	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان	

پ- آگاهی های گویشی

۱- تاریخ نمونه برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۰/۱۰/۷

۲- نام کوی های آبادی: چدرپال/ درزی محله، رجب محله، حسین راه، خیابان خالش، ده پشت

۳- مکان گردآوری (کوی): دهیاری امامه

۴- محل گردآوری: دهیاری امامه

۵- نام گونه یا گونه های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ گیلکی - محلی امامه ای

۶- آیا در همه کوی های آبادی به یک گونه زبانی سخن می گویند؟ آری ■ نه □

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می گویند؟ آری ■ نه □

- اگر می گویند نام آن ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	کلوگان	گیلکی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	لالان	گیلکی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	شمشک	گیلکی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	فشم	رازی (شمیرانی)	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	راحت‌آباد	رازی (شمیرانی)	

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به خصوصی را می‌شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می‌برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونه زبانی آبادی را می‌دانند؟ آری نه

- اگر می‌دانند تا چه اندازه می‌توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می‌فهمند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می‌توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می‌فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می‌گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می‌فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی (معیار)	
گیلکی (طبری)	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی (معیار)	
گیلکی (طبری)	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی: ۲۰۰ خانوار

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
گیلکی (طبری)			۲۰۰ خانوار

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ بسیار زیاد

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

شبکه‌های مجازی	ماهواره	اینترنت	کتاب	روزنامه	سینما	تلویزیون	رادیو
☐	☐	☒	☒	☐	☐	☒	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟

آموزشگاه راهنمایی	دبستان	دبستان عشایری	دبستان سپاه دانش	نهضت سوادآموزی	مکتب خانه
☐	☒	☐	☐	☐	☐
دیگر	دانشگاه	کارودانش	فنی حرفه‌ای	دبیرستان غیرانتفاعی	دبیرستان
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه / در گذشته مرسوم بوده است.

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه / به

همین گویش بوده است. اما کامل تر و اصیل تر صحبت می کردند.

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

(ت) - گویشور

سن: ۶۰ سال	نام خانوادگی: کیانی	نام: حمیدرضا
سواد: سیکل	پیشه گویشور: لوله کش	پیشه: لوله کش
تهران - متوسط		به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟
گونه جغرافیایی:	گونه زبانی: فارسی و گیلکی (محلّی امامه‌ای)	چه گویش‌هایی را می‌داند؟

(ث) - توضیحات

عرض جغرافیایی: $35.906754^{\circ} \text{ N}$	طول جغرافیایی: $51.582608^{\circ} \text{ E}$
<p>توضیحات دیگر: آبادی‌های بالای ۱۰ خانواری اطراف و گویش آن‌ها به این ترتیب است: راحت‌آباد (رازی)، فشم (رازی)، کلوگان (طبری)، زایگان (طبری)، لالان (طبری)، نا صرآباد (رازی)، بو جان (رازی)، آبنیک (طبری)، گرمابدر (طبری)، کردیان (رازی)، *طبری ← گیلکی و مازندرانی *رازی ← شمیرانی</p>	

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	زایگان

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املای فارسی	زایگان	آوانوشت	zāygān
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املای فارسی	زاگون	آوانوشت	zāgūn
نام بومی آبادی	املای فارسی	زاگون	آوانوشت	zāgūn
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	۱۴۰۰/۱۱/۱۴	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان

ب) - آبادی:

۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ کنار جاده

۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۳ کیلومتر/ با روستای آب‌نیک

۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه

۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: خودرو، موتورسیکلت و ...

۵- موقعیت طبیعی آبادی:

☐ کوهستانی	☐ جلگه‌ای	☐ مرتعی	☐ جنگلی	☐ کنار دریا	☒ کنار رودخانه	☐ دشتی	☐ کویری	☐ پای کوهی
-----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	--	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

☐ راه آهن	☒ راه آسفالته	☐ راه شو سه	☐ راه خاکی	☐ راه مالرو	☐ جیب رو	☐ فرودگاه	☐ راه آبی
----------------------------------	---	------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

(ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: باغداری، دکانداری، دامداری

۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه

- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: کسرونی (کسرای)، آب محله، سرداشستانی

- ایل‌های بومی: همه بومی هستند

- ایل‌های مهاجر: -

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟ از کاشان ۲۰۰ سال پیش، از مازندران ۳۰۰ سال پیش، از

اقوام بختیاری دو تا سه قرن پیش

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: تقریباً نصف

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه، تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی: اکثراً باسواد هستند

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ کار، کار اداری

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	فشم	
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	

پ) - آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونهٔ زبانی: ۱۴۰۰/۱۱/۱۴

۲- نام کوی‌های آبادی: کَشرون (kašarūn)، او مَحَلَه (ū-mahla)، سَرداشتون (sar-dāštun)

۳- مکان گردآوری (کوی): -

۴- محل گردآوری: منزل گویشور

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجهٔ خاصی است؟ اصطلاحاً گیلکی، ولی بهتر است بگوییم

طبری آمیخته به فارسی رازی (اهل ری)؛ لهجهٔ محلی

۶- آیا در همهٔ کوی‌های آبادی به یک گونهٔ زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونهٔ زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد. همهٔ روستا به یک شکل است.

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونهٔ زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	لالان	ط جری مازندرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	گرمابدر	ط جری مازندرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	رودبارقصران	آبنیک	ط جری مازندرانی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید: تفاوت در کشش و اعراب است.

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	فشم	-	-	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبارقصران	میگون	-	-	

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟ -

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟ -

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟ -

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- ۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به خصوصی را می شناسید؟ آری نه
- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می برند؟ نام آن چیست؟ -
- ۱۵- آیا نوجوانان گونه زبانی آبادی را می دانند؟ آری نه / صحبت نمی کنند.
- اگر می دانند تا چه اندازه می توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب
- ۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می فهمند؟ همه برخی هیچ کدام
- ۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام
- ۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می فهمند؟ آری نه / همه می فهمند
- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می گویند؟ آری نه / همه هم می فهمند و هم سخن می گویند
- ۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی تهرانی (معیار)	
زبان محلی روستا (طبری مازندرانی)	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی تهرانی (معیار)	
زبان محلی روستا (طبری مازندرانی)	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی: ۵۰۰-۶۰۰ خانوار

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ اکثراً باسواد هستند

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

رادیو	تلویزیون	سینما	روزنامه	کتاب	اینترنت	ماهواره	شبکه‌های مجازی
☒	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☒	☒
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می‌شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

--	--

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

(ت) - گویشور

نام: غلامرضا	نام خانوادگی: کسرائی فر	سن: ۶۴ سال
پیشه: تعمیرکار فنی (بازنشسته)	پیشه: تعمیرکار فنی (بازنشسته)	سواد: سوم نظام قدیم
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟		
چه گویش‌هایی را می‌داند؟ فارسی/ محلی روستای زایگان	گونه زبانی: فارسی/ محلی روستای زایگان	گونه جغرافیایی:

(ث) - توضیحات

طول جغرافیایی: 51.587905° E	عرض جغرافیایی: 35.973730° N
توضیحات دیگر: نقش گاز در مهاجرت به زاگون بسیار است. قبلاً بیش‌تر مهاجرت می‌کردند، اما با آمدن گاز به روستا اهالی که مهاجرت کرده بودند به شهر، کم‌کم به زاگون برگشته‌اند.	

--

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	راحت‌آباد

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املای فارسی	راحت‌آباد	آوانوشت	rāhat-ābād
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املای فارسی	رَحْت‌آباد/ رحمت‌آباد	آوانوشت	Raht-ābād/ rahmat-ābād
نام بومی آبادی	املای فارسی	رَحْت‌آباد/ رحمت‌آباد	آوانوشت	Raht-ābād/ rahmat-ābād
معنی نام آبادی	رعد و باد			

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان	
۱۴۰۱/۲/۲۷			

ب) - آبادی:

۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ جاده از داخل روستا می‌گذرد.

۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۴ کیلومتر

۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه

۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: وسائل نقلیه مثل اتومبیل، موتورسیکلت و ...

۵- موقعیت طبیعی آبادی:

☐ کوهستانی ☒	☐ جلگه‌ای	☐ مرتعی	☐ جنگلی	☐ کنار دریا	☐ کنار رودخانه	☐ دشتی	☐ کویری	☐ پای کوهی
---	----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

☐ راه آهن	☒ راه آسفالته	☐ راه شو سه	☐ راه خاکی	☐ راه مالرو	☐ جیپ رو	☐ فرودگاه	☐ راه آبی
----------------------------------	---	------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

(ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: کشاورزی

۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه

۳- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر

۴- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: سلیمانی، رضائی، قائمی، فتح‌الهی، ابراهیمی، رستمی

۵- ایل‌های بومی: همگی بومی هستند

۶- ایل‌های مهاجر: -

۷- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس

۸- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ شهر لواسان، تهران

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: ۱۰۰ نفر

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه

۱۱- شمار باسوادان توضیحی:

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ نبود امکانات، شغل، عدم سکونت کافی

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	مرکز	تهران	

پ) - آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۱/۲/۲۷

۲- نام کوی‌های آبادی: کوهستان، بهار، افاقیا، نسترن، رز، گلستان

۳- مکان گردآوری (کوی): جاده اصلی

۴- محل گردآوری: املاک کوهستان

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ تاتی (ترکیبی از زبان لری، گیلکی و فارسی قدیم این منطقه که شمیرانی است) - لهجه شمیران قدیم/ فارسی معیار

۶- آیا در همه کوی‌های آبادی به یک گونه زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	بوجان	محلی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	کردیان	محلی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	کند علیا و سفلی	محلی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	ناصرآباد	محلی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک	مزرعه‌سادات	محلی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونه زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	رود قصران	زایگان		
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	رود قصران	امامه		

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونه زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟ -

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی ها) به این آبادی می آیند؟ آری نه

- اگر می آیند نام گروهی آنها چیست؟ -

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آنها فهمیده نشود به گونه زبانی دیگری سخن می گویند؟ آری نه

- اگر می گویند نام آن گونه زبانی چیست؟ -

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به خصوصی را می شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می برند؟ نام آن چیست؟ -

۱۵- آیا نوجوانان گونه زبانی آبادی را می دانند؟ آری نه

- اگر می دانند تا چه اندازه می توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می فهمند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی معیار	
تاتی - لهجه شمیران قدیم	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی معیار	
تاتی - لهجه شمیران قدیم	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی: ۳۸۴ خانوار

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
تاتی - لهجه شمیران قدیم			۳۸۴ خانوار

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ اکثر اهالی روستا (جوانان، نوجوانان و میانسالان)

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

رادیو	تلویزیون	سینما	روزنامه	کتاب	اینترنت	ماهواره	شبکه‌های مجازی
☒	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☒	☐
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می‌شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونهٔ زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونهٔ زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

- این گونهٔ زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

ت) - گویشور

نام: محمد	نام خانوادگی: سلیمانی پور	سن: ۴۰ سال
پیشه:	پیشه گویشور:	سواد: دیپلم
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	تهران	
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونهٔ زبانی: تاتی - لهجهٔ شمیران قدیم / فارسی معیار	گونهٔ جغرافیایی:

ث) - توضیحات

طول جغرافیایی: 51.615334°E	عرض جغرافیایی: 35.896757°N
----------------------------	----------------------------

توضیحات دیگر:

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	کلوگان

الف) - کلاس:

نام رسمی آبادی	املاي فارسي	کلوگان	آوانوشت	kalugān
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املاي فارسي	کلیگون / کلیگون	آوانوشت	Keligun/ kaligun
نام بومی آبادی	املاي فارسي	کلیگون / کلیگون	آوانوشت	Keligun/ kaligun
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره	
---------	----------	-------	--

	برگه				
		الهه گل‌بستان	نام گردآورنده	۱۴۰۰/۸/۱۱	تاریخ گردآوری

(ب) - آبادی:

۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ ۱۵۰ متر

۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۱ کیلومتر

۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه

۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری مثل خودروی شخصی و موتور و وانت

۵- موقعیت طبیعی آبادی:

کوهستانی ☒	جلگه‌ای ☐	مرتعی ☐	جنگلی ☐	کنار دریا ☐	کنار رودخانه ☒	دشتی ☐	کویری ☐	پای کوهی ☐
--	----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	--	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

راه آسفالتی ☒	راه شو سه ☐	راه خاکی ☒	راه مالرو ☒	جیپ رو ☐	فرودگاه ☐	راه آبی ☐
---	------------------------------------	--	---	---------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

(ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: قبلاً کشاورزی بوده است. در حال حاضر بجز کشاورزی و باغداری، کفاشی هم می‌کنند.

۲- دین مردم: اسلام مذهب مردم: شیعه

- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: طایفه‌های عالی، سعیدا، الله‌دادی، رجب‌قصرانی، و اسکندری
- ایل‌های بومی:

- ایل‌های مهاجر:

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس / اکثراً بومی هستند

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟ به تهران؛ برای زندگی روزمره

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟ از رودک و حاجی‌آباد آمده‌اند.

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: عده‌ای فقط در تابستان و ایام تعطیل به روستا می‌آیند. عده‌ای نیز دائم در روستا هستند.

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری؛ تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی: اکثر اهالی باسواد هستند

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ کار

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	

پ) - آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونهٔ زبانی: ۱۴۰۰/۸/۱۱

۲- نام کوی‌های آبادی: -

۳- مکان گردآوری (کوی): دهیاری روستای کلوگان

۴- محل گردآوری: دهیاری روستای کلوگان

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجهٔ خاصی است؟ مازندرانی-کلوگانی

۶- آیا در همهٔ کوی‌های آبادی به یک گونهٔ زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونهٔ زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونهٔ زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	حاجی‌آباد	مازندرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	میگون	مازندرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	دربندسر	مازندرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	امامه	مازندرانی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	فشم			

ایران	تهران	شمیرانات	رودبار قصران	رودبار قصران	رودک	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	لواسان بزرگ	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک		

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به‌خصوصی را می‌شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می‌برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونهٔ زبانی آبادی را می‌دانند؟ آری نه

- اگر می‌دانند تا چه اندازه می‌توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلوزیون ایران را می‌فهمند؟ همه برخی هیچ

کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می‌توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می‌فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می‌گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می‌فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
مازندرانی - لهجه محلی (کلوگانی)	
فارسی معیار	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
مازندرانی - لهجه محلی (کلوگانی)	
فارسی معیار	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
مازندرانی - کلوگانی			۲۱۰ خانوار

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ اکثراً باسواد هستند

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

رادیو ☒	تلویزیون ☒	سینما ☐	روزنامه ☐	کتاب ☐	اینترنت ☒	ماهواره ☐	شبکه‌های مجازی ☒
---	--	--------------------------------	----------------------------------	-------------------------------	---	----------------------------------	--

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟ دایر نیست

مکتب خانه ☐	نهضت سوادآموزی ☐	دبستان سپاه دانش ☐	دبستان عشایری ☐	دبستان ☐	آموزشگاه راهنمایی ☐
دبیرستان ☐	دبیرستان غیرانتفاعی ☐	فنی حرفه‌ای ☐	کارودانش ☐	دانشگاه ☐	دیگر ☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

ت) - گویشور

نام: حسن	نام خانوادگی: سعیدا	سن: ۵۳
پیشه: کشاورز/ آزاد	پیشه گویشور: کشاورز/ آزاد	سواد: دیپلم
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	تهران	
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونه زبانی: مازندرانی-کلوگانی/ فارسی معیار	گونه جغرافیایی:

نام: علی	نام خانوادگی: عالی کلوگانی	سن: ۵۵ سال
پیشه: آزاد	پیشه گویشور: آزاد	سواد: دیپلم
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟		تهران
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونه زبانی: مازندرانی-کلوگانی / فارسی معیار	گونه جغرافیایی:

(ث) - توضیحات

طول جغرافیایی: 51.545946°E	عرض جغرافیایی: 35.869166°N
توضیحات دیگر:	

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
--------	----------	------	---------	--------

تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان بزرگ	لواسان بزرگ
-------	----------	----------	-------------	-------------

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املاي فارسي	لواسان بزرگ	آوانوشت	Lavāsān-e-bozorg
تلفظ محلي نام رسمي آبادی	املاي فارسي	لوواسون بزرگ	آوانوشت	Luwāsun-e-bozorg
نام بومي آبادی	املاي فارسي		آوانوشت	
معنی نام آبادی				

نام برگ		نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	۱۴۰۰/۱۱/۱۴	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان	

ب) - آبادی:

۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ ۲۰ کیلومتر

۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۲ کیلومتر

۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه

۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: و وسایل نقلیه موتوری مانند خودروی شخصی و مینی‌بوس

۵- موقعیت طبیعی آبادی:

☒ کوهستانی	☐ جلگه‌ای	☐ مرتعی	☐ جنگلی	☐ کنار دریا	☒ کنار رودخانه	☐ دشتی	☐ کویری	☐ پای کوهی
--	----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	--	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

راه آبی ☐	فرودگاه ☐	جیب رو ☐	راه مالرو ☐	راه خاکی ☐	راه شو سه ☐	راه آسفالته ☒	راه آهن ☐
----------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	---	----------------------------------

ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: کشاورزی، دامپروری

۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه

- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: -

- ایل‌های بومی:

- ایل‌های مهاجر:

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران، جاجرود، پردیس، رودهن، بومهن

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: نیمی از اهالی

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری؛ تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی: حدود ۸۵ درصد از اهالی روستا

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می روند؟ نبود شغل مناسب و کسب درآمد

۱۴- نام مکان هایی که برای کار به آنجا می روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	
ایران	تهران	پردیس			
ایران	تهران	دماوند	رودهن	رودهن	
ایران	تهران	پردیس	بومهن	بومهن	
ایران	تهران	پردیس	پردیس	جاجرود	

پ- آگاهی های گویشی

۱- تاریخ نمونه برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۰/۱۱/۱۴

۲- نام کوی های آبادی: کلومحله، محله آجاره (سادات)، رودبار محله، محله سرده

۳- مکان گردآوری (کوی): منزل گویشور در کلومحله

۴- محل گردآوری: منزل گویشور

۵- نام گونه یا گونه های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ فارسی- لهجه لواسانی

۶- آیا در همه کوی های آبادی به یک گونه زبانی سخن می گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونهٔ زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا بزرگ	کلان	فارسی - لهجهٔ لواسانی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا بزرگ	چهارباغ	فارسی - لهجهٔ لواسانی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا بزرگ	رسان	فارسی - لهجهٔ لواسانی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونهٔ زبانی:	گونهٔ جغرافیایی:

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به خصوصی را می شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونه زبانی آبادی را می دانند؟ آری نه

- اگر می دانند تا چه اندازه می توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلوزیون ایران را می فهمند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه لواسانی	
فارسی معیار (تهرانی)	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه لواسانی	
فارسی معیار (تهرانی)	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
فارسی - لهجه لواسانی			۴۰۰ خانوار

- توضیحات: کل خانوارهای آبادی ۵۰۲ خانوار است.

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ حدود ۸۵ درصد اهالی روستا باسواد هستند

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

شبکه‌های مجازی	ماهواره ☐	اینترنت ☒	کتاب ☒	روزنامه ☐	سینما ☐	تلویزیون ☒	رادیو ☒
----------------	----------------------------------	---	--	----------------------------------	--------------------------------	--	---

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟

آموزشگاه راهنمایی ☐	دبستان ☒	دبستان عشایری ☐	دبستان سپاه دانش ☐	نهضت سوادآموزی ☐	مکتب خانه ☐
دیگر ☐	دانشگاه ☐	کارودانش ☐	فنی حرفه‌ای ☐	دبیرستان غیرانتفاعی ☐	دبیرستان ☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می‌شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

(ت) - گویشور

سن: ۷۰ سال	نام خانوادگی: شیخ سفلی	نام: جهانگیر
سواد: دیپلم طبیعی	پیشه گویشور: بازنشسته بانک صادرات	پیشه: بازنشسته بانک صادرات
تهران؛ محل کار در تهران بوده است.		به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟
گونه جغرافیایی:	گونه زبانی: فارسی - لهجه لوا سانی / فارسی معیار	چه گویش‌هایی را می‌داند؟

(ث) - توضیحات

عرض جغرافیایی: 35.821777°N	طول جغرافیایی: 51.780012°E
توضیحات دیگر:	

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	کند سفلی

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املاي فارسي	کند سفلی	آوانوشت	Kond-e-soflā
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املاي فارسي	کند سفلی / کند پایین	آوانوشت	Kond-e-soflā / Kond-e-pāyin
نام بومی آبادی	املاي فارسي	کند سفلی / کند پایین	آوانوشت	Kond-e-soflā / Kond-e-pāyin
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان	۱۴۰۱/۲/۲۳

ب) - آبادی:

- ۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ ۳ کیلومتر
- ۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۱ کیلومتر
- ۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه
- ۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری
- ۵- موقعیت طبیعی آبادی:

کوهستانی	جلگه‌ای	مرتعی	جنگلی	کنار دریا	کنار رودخانه	دشتی	کویری	پای کوهی
----------	---------	-------	-------	-----------	--------------	------	-------	----------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

راه آهن	راه آسفالته	راه شو سه	راه خاکی	راه مالرو	جیپ رو	فرودگاه	راه آبی
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(ب) - زندگی مردمان:

۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: کشاورزی، دامداری

۲- دین مردم: اسلام مذهب مردم: شیعه

- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: سجده‌ای، شیرزادی، نمازی، تسبیحی

- ایل‌های بومی: سجده‌ای، شیرزادی، نمازی، تسبیحی

- ایل‌های مهاجر: رحیمی، علیزاده، طاهری، نام‌آور

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس / اکثریت بومی هستند، تعداد کمی مهاجر هستند

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟ به تهران/ برای کار و زندگی و نبود امکانات در روستا

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟ ۲۰ سال پیش - از ک شور افغان استان و شهرهای کرمان شاه، همدان (حدود ۳۰ خانوار در کل) - برای کار

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ لواسان، تهران

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: ۴۰ خانوار

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه / عده ای از اهالی دائمی در خارج از روستا هستند و فقط در بهار و تابستان به روستا می‌آیند. عده‌ای که محل سکونتشان در روستا است، صبح به سرکار می‌روند و شب بازمیگردند.

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری؛ تلفن

۱۱- شمار باسوادان توضیحی: اکثراً

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ کار، مدرسه، درمان، امکانات روزمره ندارد و برای خرید به شهر می‌روند.

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسان	لواسان	
ایران	تهران	تهران	تهران	تهران	

پ) - آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۱/۲/۲۳

۲- نام کوی‌های آبادی: شهید مهران سجده، شهید علی سجده، شهید منصور سجده، لاله اول، لاله دوم، لاله سوم، لاله چهارم، کوچه شهید شیرمنش، خیابان قمربنی‌هاشم

۳- مکان گردآوری (کوی): خیابان شهید مهران سجده، پلاک ۸

۴- محل گردآوری: منزل گویشور

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ فارسی-لهجه لواسانی، محلی کند سفلی / فارسی معیار (تهرانی)

۶- آیا در همه کوی‌های آبادی به یک گونه زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	کند علیا	فارسی-لهجه محلی شمیرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	بوجان	فارسی-لهجه محلی شمیرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	کردیان	فارسی-لهجه محلی شمیرانی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	مزرعه‌سادات	فارسی-لهجه محلی شمیرانی	

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونه زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	افجه	فارسی-لهجه محلی شمیرانی / با کمی اختلاف با روستای کند سفلی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا بزرگ سان	لواسان بزرگ	فارسی-لهجه محلی شمیرانی / با کمی اختلاف با روستای کند سفلی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا سان	ایراء	فارسی-لهجه محلی شمیرانی / با کمی	

	اختلاف با رو ستای کند سفلی		بزرگ				
ایران	فارسی-لهجه محلی شمیرانی / با که می اختلاف با رو ستای کند سفلی	نیکنامه	لوا بزرگ	لواسانات	شمیرانات	تهران	

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونه زبانی دیگری سخن می گفتند؟ آری نه

- اگر می گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی ها) به این آبادی می آیند؟ آری نه قبلاً آمده بودند از سمت شمال، که آهنگری داشتند و چند سال اقامت داشته اند، اما رفتند.

- اگر می آیند نام گروهی آنها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آنها فهمیده نشود به گونه زبانی دیگری سخن می گویند؟ آری نه

- اگر می گویند نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به خصوصی را می شناسید؟ آری نه

- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می برند؟ نام آن چیست؟

۱۵- آیا نوجوانان گونه زبانی آبادی را می دانند؟ آری نه

- اگر می دانند تا چه اندازه می توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب

۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می فهمند؟ همه برخی هیچ

کدام

۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام

۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می‌فهمند؟ آری نه

- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می‌گویند؟ آری نه

۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می‌فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه محلی	
فارسی معیار	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می‌توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه محلی	
فارسی معیار	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
فارسی - لهجه محلی			۱۵۰ خانوار

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ اکثراً باسواد هستند

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟ کتابخانه در مسجد دارند

رادیو ☒	تلویزیون ☒	سینما ☐	روزنامه ☐	کتاب ☐	اینترنت ☒	ماهواره ☐	شبکه‌های مجازی ☒
---	--	--------------------------------	----------------------------------	-------------------------------	---	----------------------------------	--

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟ قبلاً داشته است. اما خراب شده است.

مکتب خانه ☐	نهضت سوادآموزی ☐	دبستان سپاه دانش ☐	دبستان عشایری ☐	دبستان ☐	آموزشگاه راهنمایی ☐
دبیرستان ☐	دبیرستان غیرانتفاعی ☐	فنی حرفه‌ای ☐	کارودانش ☐	دانشگاه ☐	دیگر ☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

ت) - گویشور

نام: پروانه	نام خانوادگی: سجده	سن: متولد ۱۳۶۴ / ۳۶ سال
پیشه: خانه‌دار	پیشه گویشور: خانه‌دار	سواد: دیپلم
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	برای کار اداری، و خرید و... به تهران می روند.	
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونه زبانی: فارسی - لهجه محلی / گونه جغرافیایی:	

ث) - توضیحات

طول جغرافیایی: 51.646413°E	عرض جغرافیایی: 35.864866°N
توضیحات دیگر: از وسط روستا رودخانه رد می‌شود و همین باعث شده آبادی به دو قسمت تقسیم شود.	

گردآوری نمونه‌های گویشی از آبادی‌های کشور

شناسنامه گونه زبانی

استان:	شهرستان:	بخش:	دهستان:	آبادی:
تهران	شمیرانات	لواسانات	لواسان کوچک	ناصرآباد

الف) - کلاسه:

نام رسمی آبادی	املای فارسی	ناصرآباد	آوانوشت	Nāser-ābād
تلفظ محلی نام رسمی آبادی	املای فارسی	نُصرآباد	آوانوشت	nosərābād
نام بومی آبادی	املای فارسی	نُصرآباد	آوانوشت	nosərābād
معنی نام آبادی				

نام برگ	نام برگه	شماره برگه	
تاریخ گردآوری	نام گردآورنده	الهه گل‌بستان	

(ب) - آبادی:

- ۱- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین جاده چند کیلومتر است؟ ۶ کیلومتر
- ۲- فاصله آبادی از نزدیک‌ترین آبادی چند کیلومتر است؟ ۱ کیلومتر
- ۳- آیا وسایل موتوری به درون آبادی می‌آیند؟ آری نه
- ۴- وسایل نقلیه ارتباطی میان آبادی با شهر و مرکز بخش: وسایل نقلیه موتوری
- ۵- موقعیت طبیعی آبادی:

کوهستانی ☒	جلگه‌ای ☐	مرتعی ☐	جنگلی ☐	کنار دریا ☐	کنار رودخانه ☒	دشتی ☐	کویری ☐	پای کوهی ☐
--	----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------------	--	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

۶- راه‌هایی که از آبادی می‌گذرند:

راه آهن ☐	راه آسفalte ☒	راه شو سه ☐	راه خاکی ☒	راه مالرو ☒	جیپ رو ☐	فرودگاه ☐	راه آبی ☐
----------------------------------	---	------------------------------------	--	---	---------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

(ب) - زندگی مردمان:

- ۱- پیشه بیشتر و اصلی مردمان: کشاورزی
- ۲- دین مردم: اسلام   مذهب مردم: شیعه
- آیا پیش از این دین دیگری یا مردمان دیگری در این روستا بوده‌اند؟ خیر

۳- نام ایل‌ها، طایفه‌ها یا تیره‌های آبادی: علی‌میرزایی، سیدعبداللهی، میرقاسمی، میرمحسنی، رسولی، ورجینی، ملکی

- ایل‌های بومی:

- ایل‌های مهاجر: طایفه بابایی‌ها؛ طایفه رسولی؛ طایفه ملکی؛ طایفه ورجینی / البته این طایفه‌ها از قدیم آمده‌اند و الان بومی روستا هستند.

۴- آیا مردمان آبادی بومی هستند؟ همه برخی هیچ‌کس / خیلی کم از جا‌های دیگر آمده‌اند.

۵- آیا از این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل و کجا رفته‌اند؟ به مزرعه سادات (طایفه ریحانی)، روستای بوجان (طایفه احدی) / کاشان (روستای قالیشویان؛ به خاطر سیل)

۶- آیا به این آبادی تا کنون کوچی صورت گرفته است؟ آری نه

- اگر آری، به چه دلیل به این آبادی کوچ کرده‌اند؟ از امامه (طایفه بابایی‌ها)؛ کند (طایفه رسولی)؛ دولاب تهران (طایفه ملکی)؛ دماوند (طایفه ورجینی) / برای آموزش علوم دینی

۷- آیا روستائیان برای کار به خارج از آبادی می‌روند؟ آری نه

- اگر می‌روند، بیشتر به کجاها می‌روند؟ تهران، لواسان

۸- شمار خانوارها یا اشخاصی که برای کار به بیرون از آبادی می‌روند: به صورت روز مره بعضی از اهالی / به طور کلی که فقط در ایام تعطیل در روستا باشند ۷۰ درصد اهالی

۹- آیا در محل کار اقامت می‌کنند؟ آری نه

۱۰- توضیح وسایل ارتباط با مرکز بخش:

۱۱- شمار باسوادان توضیحی:

۱۲- در چه فصولی بیرون از آبادی کار می‌کنند؟ بهار تابستان پاییز زمستان

۱۳- اهالی برای چه کارهایی بیشتر به خارج از آبادی می‌روند؟ کار و امرار معاش، مدرسه

۱۴- نام مکان‌هایی که برای کار به آنجا می‌روند:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی

پ)- آگاهی‌های گویشی

۱- تاریخ نمونه‌برداری از گونه زبانی: ۱۴۰۱/۲/۲۸

۲- نام کوی‌های آبادی: شهید عباس لواسانی، شهید عباس بابایی، شهید محمدنبی بابایی، کوچه پهرک، کوچه دالخرات، سید مجید طباطبایی، کوچه امامزاده، کوچه مسجد، کوچه پیچک، کوچه سید جلال میرابو طالبی، کوچه شهید بهروزی

۳- مکان گردآوری (کوی): کوچه امامزاده، پلاک ۱، دهیاری روستای ناصرآباد

۴- محل گردآوری: دهیاری روستای ناصرآباد

۵- نام گونه یا گونه‌های زبانی آبادی چیست؟ آیا به لهجه خاصی است؟ فارسی-لهجه شمیرانی/فارسی معیار (تهرانی)

۶- آیا در همه کوی‌های آبادی به یک گونه زبانی سخن می‌گویند؟ آری نه

۷- کدام کوی گونه زبانی ویژه‌ای دارد؟ ندارد

۸- در کدام کوی زندگی و زبان کهنه‌تر مانده؟ ندارد

۹- آیا آبادی‌های دیگری هم به گونه زبانی شما سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا سان کوچک	راحت آباد		

ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا سان بزرگ	لواسان بزرگ	
-------	-------	----------	----------	--------------------	-------------	--

۱۰- آیا آبادی‌های همسایه به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن‌ها و گونه زبانی آنها را بگویید:

کشور	استان	شهرستان	بخش	شهر	آبادی	گونه زبانی	گونه جغرافیایی
ایران	تهران	شمیرانات	رود بار قصران	رود بار قصران	امامه	گیلگی	
ایران	تهران	شمیرانات	رود بار قصران	میگون		گیلگی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	ایراء	گیلگی	
ایران	تهران	شمیرانات	لواسانات	لوا کوچک سان	کند	فار سی-له جئه شمیرانی/۱/ اختلاف جزئی در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	رود بار قصران	رود بار قصران	آهار	فار سی-له جئه شمیرانی/۱/ اختلاف جزئی در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	رود بار قصران	رود بار قصران	دریندسر	فار سی-له جئه شمیرانی/۱/ اختلاف جزئی در لهجه	
ایران	تهران	شمیرانات	رود بار قصران	رود بار قصران	فشم	فار سی-له جئه شمیرانی/۱/ اختلاف جزئی در لهجه	

۱۱- آیا پیران آبادی پیش از این به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گفتند؟ آری نه

- اگر می‌گفتند کسانی هستند که آن را بدانند؟

۱۲- آیا گروهی برای زندگی کوتاه مدت (مانند کولی‌ها) به این آبادی می‌آیند؟ آری نه

- اگر می‌آیند نام گروهی آن‌ها چیست؟

۱۳- آیا گویشوران برای این که سخنان آن‌ها فهمیده نشود به گونهٔ زبانی دیگری سخن می‌گویند؟ آری نه

- اگر می‌گویند نام آن گونهٔ زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

- ۱۴- آیا لوترهایی یا گویش سّری به خصوصی را می شناسید؟ آری نه
- اگر آری، آیا اهالی آبادی آن را به کار می برند؟ نام آن چیست؟
- ۱۵- آیا نوجوانان گونه زبانی آبادی را می دانند؟ آری نه
- اگر می دانند تا چه اندازه می توانند به آن سخن بگویند؟ کم متوسط خوب
- ۱۶- آیا مردمان این آبادی فارسی رادیو و تلویزیون ایران را می فهمند؟ همه برخی هیچ کدام
- ۱۷- آیا مردمان این آبادی به فارسی می توانند سخن بگویند؟ همه برخی هیچ کدام
- ۱۸- آیا نوجوانان این آبادی فارسی را بهتر از بزرگسالان می فهمند؟ آری نه
- آیا بهتر از بزرگسالان هم به آن سخن می گویند؟ آری نه
- ۱۹- مردمان این آبادی چند گونه زبانی را می فهمند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه شمیرانی	
فارسی معیار (تهرانی)	

۲۰- مردمان این آبادی به چند گونه زبانی می توانند سخن بگویند؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:
فارسی - لهجه شمیرانی	
فارسی معیار (تهرانی)	

۲۱- جمعیت گویشوران یک گونه زبانی یا جمعیت گویشوران هر گونه زبانی:

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:	جمعیت:	واحد:
-------------	-----------------	--------	-------

فارسی - لهجه شمیرانی		۱۵۰ خانوار
----------------------	--	------------

- توضیحات:

۲۲- شمار باسوادان آبادی چند نفر است؟ همه/ قدیمی‌ها سواد قرآنی دارند.

۲۳- وسایل ارتباط جمعی در دست اهالی کدامند؟

رادیو	تلویزیون	سینما	روزنامه	کتاب	اینترنت	ماهواره	شبکه‌های مجازی
☒	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☒

۲۴- آیا آبادی آموزشگاه دارد؟ قبلاً مدرسه داشته است، تا سال ۷۴. اما خراب شده است.

مکتب خانه	نهضت سوادآموزی	دبستان سپاه دانش	دبستان عشایری	دبستان	آموزشگاه راهنمایی
☐	☐	☐	☐	☐	☐
دبیرستان	دبیرستان غیرانتفاعی	فنی حرفه‌ای	کارودانش	دانشگاه	دیگر
☐	☐	☐	☐	☐	☐

- در چه سالی آموزشگاه در این آبادی تأسیس شده است؟

۲۵- آیا تعزیه یا روزه‌خوانی در آبادی مرسوم است؟ آری نه / تعزیه روز عاشورا معروف است در

بین این منطقه

- اگر مرسوم است به کدام گونه زبانی خوانده می‌شود؟ فارسی

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

۲۶- آیا به گونه زبانی آبادی چیزی نوشته شده است؟ آری نه

- اگر نوشته شده است آن نوشته‌ها کجاست؟

۲۷- آیا در گذشته گونه زبانی دیگری در این آبادی به کار می‌رفته است؟ آری نه

- اگر به کار می‌رفته، نام آن گونه زبانی چیست؟

گونه زبانی:	گونه جغرافیایی:

--	--

- این گونه زبانی چه وقت و چرا فراموش شده است؟

(ت) - گویشور

نام: سید محسن	نام خانوادگی: علی میرزایی	سن: متولد سال ۱۳۳۸ / ۶۳ سال
پیشه: کار آزاد	پیشه گویشور: کار آزاد	سواد: دیپلم
به کجا و برای چه مدت سفر طولانی کرده و یا رفت و آمد داشته است؟	قبل از انقلاب درس در تهران خوانده‌اند. الان دائم در روستا هستند.	
چه گویش‌هایی را می‌داند؟	گونه زبانی: فارسی - لهجه شمیرانی / فارسی معیار	گونه جغرافیایی:

(ث) - توضیحات

طول جغرافیایی: 51.616717°E	عرض جغرافیایی: 35.869768°N
توضیحات دیگر:	

آبَنیک

لازم به یادآوری است که جدول‌های ارائه‌شده‌ی فوق اطلاعات شمار محدودی از آبادی‌های شهرستان شمیرانات را بازمی‌نمایاند و اطلاعات تمامی آبادی‌های مستندشده به علاوه‌ی آنچه اینجا ذکر شد، در سامانه‌ی اطلس زبانی ایران، بخش مربوط به اطلس زبانی استان تهران و زیربخش شهرستان شمیرانات قابل دسترسی است.

هر چند اطلاعات مربوط به آبادی و گویش، بخش مهمی از اطلاعات اطلس زبانی را تشکیل می‌دهد و ما را به آگاهی در مورد گویشوران و شرایط زندگی آنان و اطلاعات زبانی آن‌ها می‌رساند اما بخش اصلی و هسته‌ی اطلس زبانی، کاربرد زبان و معادل‌های گویشی اقلام پرسشنامه است. صوت ضبط شده از مصاحبه‌ی زبانی با دقت بالا و با استانداردهای بین‌المللی زبان‌شناسی و گویش‌شناسی به صورت رایانه‌ای در جدول‌های اختصاص داده شده در سامانه‌ی اطلس زبانی ایران آوانویسی می‌شوند. در مورد اطلس زبانی شمیرانات هم آوانویسی مصاحبه‌های ضبط شده با دقت بالا انجام گرفته و نتیجه در سامانه‌ی اطلس زبانی ایران قابل دسترسی و استفاده برای ترسیم نقشه‌های زبانی رنگی از تنوعات گویشی و زبانی شهرستان است.

در ادامه تعدادی از جدول‌های آوانویسی مصاحبه‌های زبانی شهرستان شمیرانات ارائه می‌شوند:

	فارسی	ردیف
p ^h i:r̥	پدر	۱
ma:r̥	مادر	۲
b ^w əra´r̥	برادر	۳
χa:χ ^w ə´r̥	خواهر	۴
ri:k ^h a´	پسر	۵
c ^h i:dʒa´	دختر	۶
jaḷ	بچه	۷
?æ:m ^w u´	عمو	۸
d ^w ɒji´	دایی	۹
?æmæ´	عمه	۱۰
χa:læ´	خاله	۱۱
zãṅ	زن	۱۲
ʃi:	شوهر	۱۳
zẽ:ma´	داماد	۱۴
?æ ^w y´s	عروس	۱۵
?æb+ba´	پدربزرگ (پدر پدر)	۱۶
?aG+ba´	پدربزرگ (پدر مادر)	۱۷
?aft ^h a´ḷ	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
mah	ماه	۱۹
set ^h a:ræ´	ستاره	۲۰
ʃ ^w u	شب	۲۱
r ^w yʒ	روز	۲۲
baḷ	باد	۲۳
t ^h aʃ	آتش	۲۴
χac ^h	خاک	۲۵
ba:r ^w +ũ´ṅ	باران	۲۶
bærf-varf	برف	۲۷
sæṅ	سنگ	۲۸
tʃ ^h eʃ	چشم	۲۹

d ^w øh ^w õ ^w ´ŋ	دهان	۳۰
zeb ^w ũ ^w ´ŋ	زبان	۳۱
χ ^w ũŋ	خون	۳۲
g ^w u	گاو	۳۳
b ^w əz	بز	۳۴
vara´	بره	۳۵
miʃ	میش	۳۶
v ^w øɾʃ	گرگ	۳۷
ga:t ^h e´ɾ	قاطر	۳۸
sæj	سگ	۳۹
c ^{wh} øɾʃ	مرغ	۴۰
t ^h æla´	خروس	۴۱
c ^h æft ^h æ´ɾ	کبوتر	۴۲
tʃ ^{wh} u	چوب	۴۳
valʃ	برگ	۴۴
ʃ ^w øɾ	گل	۴۵
d ^w a:ɾ	درخت	۴۶
dʒ ^w u	جو	۴۷
bad ^w õ ^w ´ŋ	بادام	۴۸
j ^w uG	یوغ	۴۹
χ ^w õnæ´	خانه	۵۰
k ^h æɫ+ga´	اجاق	۵۱
hĩ:mæ´	هیزم	۵۲
n ^w yŋ	نان	۵۳
p ^h æni´ɾ	پنیر	۵۴
nẽma´z	نماز	۵۵
naɾ	نر	۵۶
mad ^h dæ´	ماده	۵۷
ʃerĩ´ŋ	شیرین	۵۸
di:ɾ	دور	۵۹

næzdi´c ^h	نزدیک	۶۰
ʔa:bess+æ̃´ŋ	آبستن (انسان)	۶۱
ʔa:bess+æ̃´ŋ	آبستن (حیوان)	۶۲
m ^w õŋ	من	۶۳
t ^{wh} ø	تو	۶۴
ʔ ^w ũn+æ´	او	۶۵
ʔæ̃ma´	ما	۶۶
ʃ ^w õma´	شما	۶۷
ʔ ^w ũna+hã:´ŋ	آنها	۶۸
jec ^h	یک	۶۹
d ^w o	دو	۷۰
se	سه	۷۱
tʃ ^h aha:´ŋ	چهار	۷۲
p ^h æ̃´ndʒ	پنج	۷۳
ʃiʃ	شش	۷۴
hæ:ft	هفت	۷۵
hæ:ʃt	هشت	۷۶
n ^w øh	نه	۷۷
dæh	ده	۷۸
h ^w øza:´ŋ	هزار	۷۹
sæd̥	صد	۸۰
bist	بیست	۸۱
ʔin+dʒ ^w ø´	اینجا	۸۲
ʔ ^w ũn+dʒ ^w ø´	آنجا	۸۳
d ^w ɔr+d ^w ɔ´ŋ	درختها	۸۴
c ^{wh} ø+dʒ ^w ø´	کجا	۸۵
ʔin+æ´	این	۸۶
ʔ ^w ũn+æ´	آن	۸۷
χ ^w u´b mæ´rd+i´-mæ´rd+e χ ^w uḅ	مرد خوب	۸۸
zã´n+e χ ^w uḅ	زن خوب	۸۹

ri(j)+ric ^h a´+j+e χ ^w oβ	پسران خوب	۹۰
c ^h idʒ+c ^h idʒa´+j+e χ ^w oβ	دختران خوب	۹۱
ʔesp ^h i ma:dij ^w ũ´ŋ	مادبان سفید	۹۲
[ʔesp ^h i ʔæ´sβ]	اسب سفید	۹۳
si+si ^j wu´ c ^{wh} øɾʃ	مرغ‌های سیاه	۹۴
si+si ^j wu´ t ^h æla´	خروس‌های سیاه	۹۵
ʔ ^w ũn mærd+i´	آن مرد	۹۶
ʔ ^w ũn zāna´	آن زن	۹۷
ʔ ^w ũ´n mærd ^w +ũ´ŋ	آن مردان	۹۸
ʔ ^w ũ´n zana+k ^{wh} +ũ´ŋ	آن زنان	۹۹
ʔin rik ^h a´	این پسر	۱۰۰
ʔin c ^h idʒa´	این دختر	۱۰۱
mærd+i´	یک مرد	۱۰۲
zāna´	یک زن	۱۰۳
dæ´h mærd ^w +ũ´ŋ	ده مرد	۱۰۴
dæ´h zāna+k ^{wh} +ũ´n	ده زن	۱۰۵

آبَنیک	(جمله‌ها)	
m ^w øŋ t ^{wh} o r ^w ø bæ:´+dī+mə	من تو را دیدم	۱
di:r ^w y´z h ^w ø:sē n m ^w ø´n ^w +o ba ʔ ^w ũnæ´ bæ:´+di+j+ə/[bæ:´+di+j ^w +o]	دیروز حسین مرا با او دید	۲
ʔæma´ ʔ ^w ũn+æ´ r ^w o χ ^w ø´d+f+e χæ:n+æ´+j [dær] bæ:´+dī+mi	ما او را در خانه خودش دیدیم	۳
ʔ ^w ũŋ+hā´n di:r ^w y´z hæsæ´n+e rik ^h a´ re næ:´+dīn+ēnə	آنها دیروز پسر حسن را ندیدند.	۴
m ^w øŋ hæɾ´ r ^w y´z ʔ ^w ũna+hā´n+e vī´m´+bə ba´g+e del+æ´ k ^h ɑɾ k ^h ə´n´+n+ēnə	من هر روز آنها را درباغ می بینم که دارند کار می کنند.	۵
t ^{wh} ø mæ´je næ:´+vin+d+i m ^w ø tʃ ^h e´+Gæɟ	تو مگر نمی بینی که من چقدر	۶

χæsˈsæˈ bæˈ+be+mə	خسته شده‌ام؟	
ʔæmɑˈ ʔæslæˈŋ ʔwũŋ+hãˈnˈw+o næˈ +vĩmˈ+bi	ما دیگر آنها را نمی بینیم	۷
ʔin baːg tʃˈeˈ+gæd miːvæˈ daˈr+n+ə	این باغ چقدر پر میوه است	۸
mˈwøŋ ʃˈwũˈm+æmˈw+o ba bəraˈr+æmˈ bæˈ +χer+d+ẽmə	من شامم را با برادرم خورده‌ام.	۹
ʔæːliˈ nahaˈr+f+e bæˈ+χer+d+e daˈr+e kˈɑr kˈhɔˈn+d+ə	علی نهارش را خورده است و دارد کار می‌کند	۱۰
ʔæmɑˈ hælaˈ nahaˈr næˈ+χer+d+ẽmi	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
ʔwũna+hãˈŋ ʃˈwũˈm+ʃˈwũn+e bæˈ +χˈor+d+ẽn+ə bˈwuˈr+d+ẽnə	آنها شام خوردند و رفتند.	۱۲
mˈwøŋ tˈhænhɑˈ niˈ+j+ẽ+mə ba mæmˈmæˈd ʔẽˈ+mə	من تنها نمی‌آیم با محمد می‌آیم.	۱۳
ʔwũn zænaˈ+fi+i cˈh e dær ʔẽ+n+əˈ j e l-j e l i m+e χˈuˈb+i vˈvˈf+n+ə	زنی که دارد می‌آید، گلیم‌های خوبی می‌بافد.	۱۴
ʔwũna+hãˈn j e hæftˈh+æˈ+fi+e dijæ ʔæmiˈ deh ʔẽˈ+n+ẽnə	آنها یک هفته دیگر به ده ما می‌آیند.	۱۵
ʃæmˈbæ+fi+iˈ beˈˈ mˈwø ʔæz tˈehrˈwũˈn b i +mˈwũ+mə	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
ʔæmɑˈ ba maːʃiˈn b iˈ+mˈwũ+mi deˈh+e del+æˈ ʔæˈmˈma) hˈwøːsẽˈnˈ n i +mˈwũ+fi+ə	ما با ماشین به ده آمديم اما حسين نیامد	۱۷
ʔæˈj e ʔwũŋ+hãˈn ba pˈh iˈr+eʃˈwũn b i+mˈwũ+n+ẽnəˈ ʔæmɑˈ+r+æm bˈwuˈ+fi+iŋ	اگر آنها با پدرشان آمدند به ما خبر بدهید.	۱۸
mˈwøː ʔælʔãˈn (ʔ)æz χˈwẽnæˈ der+gaˈ ʃ i +mə cˈh e tˈwhø fiæmˈ b iˈ+mˈwũ+fi+i	من تازه از خانه بیرون رفته بودم که توریسیدی.	۱۹
ʔwũn+eˈ bˈwuˈr+d+e nˈwũˈn (h)ɑˈ+jr+e	او رفته بود نان بخرد.	۲۰
ʃˈwũmɑˈ hiˈtʃˈh+kˈwhodˈwũm+ɑˈ+tˈwhũŋ ʔæz ʔæliˈ χæbəˈr næˈ+dɑr+ẽnˈ+ni	شما هیچکدام از علی خبر ندارید؟	۲۱
ʔwũa+hãˈŋ hæˈnˈwũ næˈ+siˈ+n+ẽnə ʔæmɑˈ b iˈ+mˈwũ+mi	آنها هنوز نرفته بودند که ما رسیدیم.	۲۲
ʔæˈjær kˈɑˈr+æm tˈhæmˈwũˈmˈ bæ+v+eˈ ʃˈwũ mˈ+mə bəraˈr+om+i pˈhæliˈ	اگر کارم تمام شد پیش برادرم می‌روم.	۲۳
tˈwhø ʔæm+rˈwyˈz ʃˈwũˈn+ni tˈh e rˈwũn j a færd a	تو امروز به شهر می‌روی یا فردا؟	۲۴
mˈwøni hæˈr kˈɑˈr+i kˈhɔmˈ+beˈ ʔwũna+hã nˈ næˈ+ʃˈwũ+n+ẽnə	من هرکاری می‌کنم آنها نمی روند.	۲۵

m ^w õn bæ:´+dī+mə ʔ ^w ũn+æ´+j+e ʔæsb dæ +ve tʃ ^h aɾ+p ^h aʃna´ ʃi be´+b ^w ə	من داشتم دویدن اسبش را نگاه می کردم.	۲۶
h ^w øsē´n je´j g ^w u da´r+n+ə hæsaē´n` næ +dar+n+ə	حسین یک گاو دارد اما حسن ندارد.	۲۷
ʔæ:li´ ʔæm+r ^w y´z ʔe´jli k ^h ar [da´r+n+ə]	علی امروز خیلی کار داشته است.	۲۸
m ^w ø di:+r ^w y´z ʔ ^w ænæ´ dæ´+j+mə ʔæm+r ^w u z+æm dæ´+r+mə	من دیروز در خانه بودم امروز هم هستم.	۲۹
ʔæmba´r+e ʔ ^w u hæñ ^w u z ʔ ^w u da´r+nə	در آب انبار هنوز آب هست.	۳۰
ʔæb`ba´s ja´l+e ʔ ^w u:´b+i be:	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
hæmi:ʃæ´ ra´s`s+eʃ ^w +o b ^w +u:	همیشه راستگو باش.	۳۲
ʔã´+m´+mə naʃa´r bæ:´+ʔer+ẽm	می خواهم نهار بخورم.	۳۳
ʃa:t ^h ẽmæ´ ʔa´s`s+e g ^w u+g ^w u´ re bæ: +ʃ ^w u:ʃ+e	فاطمه می خواست گاوها را بدوشد.	۳۴
ʔæ:li´ vē´n+e zæmi:´n ^w +o z ^w yd bil bæ +zēn+e	علی باید زمین را زود شخم کند	۳۵
ʔæm+sa´l ʔæ:´je ba:r ^w ũ´n bi+j+e´ ʔæli´G+e ʔ ^w u´b+i da´r+mi	اگر امسال باران ببارد محصول خوب می شود.	۳۶

آوانویسی	فارسی	ردیف
ba:ba´	پدر	۱
nænae´	مادر	۲
dada´ʃ	برادر	۳
χwufia:´ɾ/[χwa:ɾ]	خواهر	۴
p ^h esæ´ɾ	پسر	۵
d ^w oχtæ´ɾ	دختر	۶
jaɭ	بچه	۷
ʔæm ^w u´	عمو	۸
daji´	دایی	۹
ʔæm ^h me´	عمه	۱۰
χa:læ´	خاله	۱۱
zãŋ	زن	۱۲
ʃ ^w yfiæ´ɾ	شوهر	۱۳
d ^w õ:ma´	داماد	۱۴
ʔær ^w y´s	عروس	۱۵
ba:ba+b ^w oz ^w ´ɾʃ	پدربزرگ (پدر پدر)	۱۶
ba:ba+b ^w oz ^w ´ɾʃ	پدربزرگ (پدر مادر)	۱۷
χ ^w orʃi´ð	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
mah	ماه	۱۹
set ^h a:rae´	ستاره	۲۰
ʃ ^w ø	شب	۲۱
r ^w yʒ	روز	۲۲
bað-t ^{wh} u:fa´ŋ	باد	۲۳
ʔat ^h e´ʃ	آتش	۲۴
χac ^h	خاک	۲۵
ba:r ^w +ũ´ŋ	باران	۲۶
əarf	برف	۲۷
sæŋʃ	سنگ	۲۸
tʃ ^h eʃŋ	چشم	۲۹
d ^w oh ^w õ´ŋ	دهان	۳۰
zeb ^w õ´ŋ	زبان	۳۱

χ ^w ỹŋ	خون	۳۲
ʃ ^w ø	گاو	۳۳
b ^w oʒ	بز	۳۴
bar ^ˈ ra ^ˈ	بره	۳۵
miʃ	میش	۳۶
g ^w orʃ	گورگ	۳۷
ca:t ^h e ^ˈ r̩	قاطر	۳۸
sæg	سگ	۳۹
m ^w orɔ̯	مرغ	۴۰
χ ^w ur ^w u ^ˈ s	خروس	۴۱
c ^h æft ^h æ ^ˈ r̩	کبوتر	۴۲
tʃ ^w h ^u b̩	چوب	۴۳
barʃ	برگ	۴۴
g ^w oʃ	گل	۴۵
deræ ^ˈ χt	درخت	۴۶
dʒ ^w ø	جو	۴۷
ba:d ^w ũ ^ˈ m̩	بادام	۴۸
[]	بوغ	۴۹
χ ^w õnæ ^ˈ	خانه	۵۰
c ^h el+næ ^ˈ	اجاق	۵۱
hĩ:mæ ^ˈ	هیزم	۵۲
n ^w õŋ	نان	۵۳
p ^h æñĩ ^ˈ r̩	پنیر	۵۴
n ^w õma ^ˈ ʒ	نماز	۵۵
naʒ	نر	۵۶
ma:d ^ˈ de ^ˈ	ماده	۵۷
ʃi:rĩ ^ˈ ŋ	شیرین	۵۸
d ^w u:r̩	دور	۵۹
næz ^ˈ zi ^ˈ c ^h	نزدیک	۶۰
hãmele ^ˈ	آبستن (انسان)	۶۱
ʔabest ^h +æ ^ˈ ŋ	آبستن (حیوان)	۶۲
mæŋ	من	۶۳

t ^{wh} o	تو	۶۴
ʔiʃ ^w ũ´ŋ	او	۶۵
ma	ما	۶۶
ʃ ^w õma´	شما	۶۷
ʔ ^w ũna+ha´	آنها	۶۸
jec ^h	یک	۶۹
d ^w o:	دو	۷۰
ʃe	سه	۷۱
tʃ ^h aha´r	چهار	۷۲
p ^h æ:ndʒ	پنج	۷۳
ʃiʃ	شش	۷۴
hæ:ft	هفت	۷۵
hæ:ʃt	هشت	۷۶
n ^w oh	نه	۷۷
dæh	ده	۷۸
heza:´r	هزار	۷۹
sad	صد	۸۰
bi:st	بیست	۸۱
ʔin+dʒæ´	اینجا	۸۲
ʔ ^w ũn+dʒæ´	آنجا	۸۳
deræχt ^h +a´	درختها	۸۴
k ^{wh} o+dʒæ´	کجا	۸۵
ʔin+æ´	این	۸۶
ʔ ^w ũn+æ´	آن	۸۷
mæ´rd+e χ ^w u´b	مرد خوب	۸۸
zæ´n+e χ ^w u´b	زن خوب	۸۹
p ^h esær+a´+j+e χ ^w ub	پسران خوب	۹۰
d ^w oxt ^h ær+a´+j+e χ ^w ub	دختران خوب	۹۱
ma:dij ^w ũ´ŋ sefi´d	مادیان سفید	۹۲
ʔæ´sb+e sefi´d	اسب سفید	۹۳
m ^w orɔ+ha´+j+e sija´h	مرغ‌های سیاه	۹۴
χ ^w ur ^w us+ha´+j+e sija´h	خروس‌های سیاه	۹۵

ʔ ^w ũ´n mærd̩	آن مرد	۹۶
ʔ ^w ũ´n zãŋ	آن زن	۹۷
ʔ ^w ũ´m mærd+a´	آن مردان	۹۸
ʔ ^w ũ´n zãn+a´	آن زنان	۹۹
ʔĩŋ p ^h esæ´r̩	این پسر	۱۰۰
ʔĩn d ^w ox̩t ^h æ´r̩	این دختر	۱۰۱
je´ mærd̩	یک مرد	۱۰۲
je´ zãŋ	یک زن	۱۰۳
dæ´h mærd̩	ده مرد	۱۰۴
dæ´h zãn	ده زن	۱۰۵

افجه	(جمله‌ها)	
mãŋ t ^{wh} o re bæ:´+dij+ãŋ	من تو را دیدم	۱
di:+r ^w y´z̩ h ^w o:se´jn mã´n+e ba ʔ ^w ũn+a´ bæ:´+di	دیروز حسین مرا با او دید	۲
ma ʔ ^w ũn+a´ re t ^{wh} u x̩ ^w ũne´ x̩ ^w o´d+ef bæ:´+dij+ejm̩	ما او را در خانه خودش دیدیم	۳
ʔ ^w ũna+ha´ di:+r ^w y´z̩ p ^h esæ´r+e hæsa´n+e næ:´+dij+ãŋ	آنها دیروز پسر حسن را ندیدند.	۴
mãŋ hæ:r̩ r ^w yz̩ ʔ ^w ũŋ+ha´ re t ^{wh} baG me +jn+ãŋm̩ dæ´r+ãŋ k ^h ar m ^w o´+k ^{wh} õn+ãŋ	من هر روز آنها را درباغ می بینم که دارند کار می کنند.	۵
t ^{wh} o mæjæ´ næ´+me+jn+i mãŋ t ^h e´+Gæd̩ x̩æs´sæ´ jæ´rd+ij+ãŋ	تو مگر نمی بینی که من چقدر خسته شده‌ام؟	۶
ma ʔ ^w ũŋ+ha´ re dijæ´ næ´+me+jn+iŋ	ما دیگر آنها را نمی بینیم	۷
ʔĩm̩ baG t ^h e´+Gæd̩ mi:væ´ da´r+e	این باغ چقدر پر میوه است	۸
mãŋ ʃ ^w ũ´m+ãŋm+e ba dada ʃ+ãŋm̩ bæ +x̩ ^w o´r+d+ãŋm̩	من شامم را با برادرم خورده‌ام.	۹
ʔæ:li´ naha´r+ef+e bæ´+x̩ ^w or+d´ da´r+e k ^h ar m ^w o´+k ^{wh} õn+e	علی نهارش را خورده است و دارد کار می کند	۱۰
ma hæŋ ^w u´z̩ nafiá´r næ:´+x̩ ^w or+d+iŋ	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
ʔ ^w ũŋ+ha´ ʃ ^w ũm̩ bæ:´+x̩ ^w or+d+ãŋ ^w +o bæ:´+ʃ ^w õ+n̩	آنها شام خوردند و رفتند.	۱۲

mæŋ t ^h əŋha+r+i ^ˈ næ ^ˈ +mi+j+ã+m ^ˈ ba mæm ^ˈ mæ ^ˈ d mi ^ˈ +j+ã+m ^ˈ	من تنها نمی آیم با محمد می آیم.	۱۳
ʔw ^ˈ ün zãŋ c ^h e da ^ˈ r+e mi+j+a jilim+a ^ˈ +j+e χ ^w u: ^ˈ b ^ˈ mi ^ˈ +va:f+e	زنی که دارد می آید، گلیم های خوبی می بافد.	۱۴
ʔw ^ˈ ün+ha ^ˈ je hæft ^h +e ^ˈ dijæ ^ˈ mi ^ˈ +j+ã ^ˈ n de h+e ma	آنها یک هفته دیگر به ده ما می آیند.	۱۵
r ^w y ^ˈ z+e fæ:m ^ˈ bæ ^ˈ mæŋ ʔæz ^ˈ fæ:r bi ^ˈ +j+ãem ^w ũ+m ^ˈ	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
ma ba ma:fɪ ^ˈ n bi ^ˈ +j+ãem ^w o+jm de: ʔæ m ^ˈ ma h ^w o:se ^ˈ j ⁿ ba ma ni ^ˈ +j+ãem ^w o	ما با ماشین به ده آمدیم اما حسین نیامد	۱۷
ʔæ ^ˈ jær ʔw ^ˈ ün+ha ^ˈ ba baba: ^ˈ +f ^w ün bi ^ˈ +j+ãem ^w o ^ˈ +n be ma χæbæ ^ˈ r bæ ^ˈ +d+ĩŋ	اگر آنها با پدرشان آمدند به ما خبر بدهید.	۱۸
mæŋ t ^h a:ze ^ˈ ʔæ: χ ^w õ:næ ^ˈ bæ: ^ˈ +f ^w õ+m ^ˈ [bir ^w ũ ^ˈ ŋ] c ^h e t ^{wh} o/f ^w õma ^ˈ bi ^ˈ +j+ãem ^w o+j	من تازه از خانه بیرون رفته بودم که تو رسیدی.	۱۹
ʔw ^ˈ ün+a ^ˈ bæ+fɪ ^ˈ b ^w o n ^w ün bæ ^ˈ +χær+e	او رفته بود نان بخرد.	۲۰
f ^w õma ^ˈ ʔæz ʔæli hi ^ˈ t ^h +k ^{wh} od ^w ũm ^ˈ +t ^{wh} ũŋ χæbæ ^ˈ r næ: ^ˈ +dar+in	شما هیچکدام از علی خبر ندارید؟	۲۱
ʔw ^ˈ ün+ha ^ˈ hæŋ ^w u ^ˈ z næ ^ˈ +fɪ b ^w õ+n ^ˈ c ^h e ma bæ: ^ˈ +ræs+i+fi+ejm ^ˈ	آنها هنوز نرفته بودند که ما رسیدیم.	۲۲
ʔæ ^ˈ jær k ^h a ^ˈ r+r+ãem ^w ũ ^ˈ m jærd+i mi ^ˈ +f+ãem ^w p ^h æl ^w u ^ˈ da:da ^ˈ f+ãem ^w	اگر کارم تمام شد پیش برادرم می روم.	۲۳
t ^{wh} o ʔæm+r ^w u ^ˈ mi ^ˈ +fi fæ:r ja s ^w ova:fi+i ^ˈ	تو امروز به شهر می روی یا فردا؟	۲۴
mæŋ hæ ^ˈ r k ^h a ^ˈ r+i m ^w o+k ^{wh} õn+ã ^w m ^ˈ ʔw ^ˈ ün+ha ^ˈ næ: ^ˈ +me+f+ãem ^w	من هرکاری می کنم آنها نمی روند.	۲۵
mæŋ da ^ˈ ft+ãem bæ+d ^w ø+fi+j+ã ^w n+e ʔæ sb+ef ^w o mi ^ˈ +dij+ãem ^w /nega ^ˈ m ^w o +k ^{wh} or+d+ãem ^w	من داشتم دویدن اسبش را نگاه می کردم.	۲۶
h ^w o:sẽ ^ˈ n je ʔw ^ˈ øw da: ^ˈ r+e hæ:sã ^ˈ n ^ˈ næ +dar+e	حسین یک گاو دارد اما حسن ندارد.	۲۷
ʔæ:li ^ˈ ʔæm+r ^w u ^ˈ z χe ^ˈ jli k ^h a ^ˈ r da ^ˈ f+t ^h	علی امروز خیلی کار داشته است.	۲۸
mæŋ di: ^ˈ r ^w y ^ˈ z t ^{wh} u χ ^w õnæ ^ˈ dæ ^ˈ +b ^w +õm ^ˈ ʔæm+r ^w u ^ˈ +z+ãem dæ ^ˈ +r+ãem ^w	من دیروز در خانه بودم امروز هم هستم.	۲۹
mĩ ^ˈ n+e ʔw ^ˈ ø+fãem ^w ba ^ˈ r ʔw ^w dæ ^ˈ +r+e	در آب انبار هنوز آب هست.	۳۰
ʔæb ^ˈ ba ^ˈ s p ^h esæ ^ˈ r+e χ ^w u: ^ˈ b+i+j+e	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
hãem ^ˈ mi:fe ^ˈ ra:st bæ ^ˈ +j ^w y	همیشه راستگو باش.	۳۲
m ^w o+χã ^ˈ +m nafi ^ˈ r bæ: ^ˈ +χ ^w or+ãem ^w	می خواهم نهار بخورم.	۳۳
fa:t ^h emæ ^ˈ m ^w o+χã ^ˈ ʔw ^w +ha ^ˈ re bæ: ^ˈ +d ^w u:f+e	فاطمه می خواست گاوها را بدوشد.	۳۴

ʔæliˈ bɑj+æˈd zēmiˈn+e zˈyɖ ʃˈwɔχmˈ bæ: +zēn+e	علی باید زمین را زود شخم کند	۳۵
---	------------------------------	----

امامہ بالا

ʔæˈjæɾ ʔæm+saˈl barˈwũˈŋ χˈwubˈ bi+j+aˈ mæ:sˈuˈl χˈwubˈ mˈoˈ+va:f+e	اگر امسال باران بیارد محصول خوب می شود.	۳۶
--	--	----

	فارسی	ردیف
baba´-p ^h ijæ´ŕ-p ^h edæ´ŕ	پدر	۱
næ̃næ´-madæ´ŕ	مادر	۲
dada´ſ-bera´ŕ	برادر	۳
χ ^w ufia´ŕ-χahæ´ŕ-ʔabdzi´	خواهر	۴
p ^h esæ´ŕ-rik ^h a´	پسر	۵
d ^w oχt ^h æ´ŕ-c ^h idza´	دختر	۶
jał	بچه	۷
ʔæ̃:m ^w u´	عمو	۸
da:ji´	دایی	۹
ʔæ̃mæ´	عمه	۱۰
χalæ´	خاله	۱۱
zãŋ	زن	۱۲
ʃ ^w ufiæ´ŕ	شوهر	۱۳
d ^w õma´	داماد	۱۴
ʔæ ^w y´s	عروس	۱۵
ʃæt ^h +ĩn+ba:ba´-hadz+baba´	پدر بزرگ (پدر پدر)	۱۶
ʃæt ^h +ĩn+baba´-ʔaGa+dzã´ŋ	پدر بزرگ (پدر مادر)	۱۷
ʔ ^w oft ^w ow	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
mah-mæh+t ^h a´b	ماه	۱۹
set ^h a:rae´	ستاره	۲۰
ʃ ^w øw	شب	۲۱
r ^w yʒ	روز	۲۲
baɖ	باد	۲۳
ʔat ^h e´ſ-ʔæl ^w ow	آتش	۲۴
χak ^h	خاک	۲۵
va:r ^w +ũ´ŋ	باران	۲۶
varf	برف	۲۷
sæ̃ŋ-ʔ ^w ormẽnæ	سنگ	۲۸
tʃ ^h eʃ	چشم	۲۹

d ^w oh ^w õ´ŋ	دهان	۳۰
zeb ^w ũ´ŋ	زبان	۳۱
χ ^w ũŋ	خون	۳۲
g ^w ow	گاو	۳۳
b ^w oz/bez-k ^h aha´r	بز	۳۴
vara´	بره	۳۵
miʃ-g ^w osæ´ŋd	مبش	۳۶
g ^w orʃ	گرگ	۳۷
gat ^h e´r	قاطر	۳۸
sæj	سگ	۳۹
m ^w orç	مرغ	۴۰
χ ^w ur ^w u´s	خروس	۴۱
c ^h æft ^h æ´r	کبوتر	۴۲
tʃ ^w uh	چوب	۴۳
valʃ	برگ	۴۴
g ^w ol	گل	۴۵
dar	درخت	۴۶
dʒ ^w ow	جو	۴۷
bad ^w õ´ŋ	بادام	۴۸
[dæhæne´]	یوغ	۴۹
χ ^w õnæ´	خانه	۵۰
c ^h el+ga´	اجاق	۵۱
hĩ:mæ´	هیزم	۵۲
n ^w ũŋ	نان	۵۳
p ^h ændi´r	پنیر	۵۴
n ^w õma´z	نماز	۵۵
nar	نر	۵۶
mad ^h dæ´	ماده	۵۷
ʃiri´ŋ	شیرین	۵۸
dir	دور	۵۹

næzʰziˈcʰ	نزدیک	۶۰
ʔabesʰs+æˈŋ	آبستن (انسان)	۶۱
ʔabesʰs+æˈŋ	آبستن (حیوان)	۶۲
mẽŋ	من	۶۳
tʰwo	تو	۶۴
ʔwũn+æˈ	او	۶۵
ʔãmaˈ	ما	۶۶
ʃwõmaˈ	شما	۶۷
ʔwũŋ+hã:ˈŋ	آنها	۶۸
jecʰ	یک	۶۹
dʰwo	دو	۷۰
se	سه	۷۱
tʃʰafia:ˈɾ	چهار	۷۲
pʰãˈndʒ	پنج	۷۳
ʃiʃ	شش	۷۴
hæ:ft	هفت	۷۵
hæ:ʃt	هشت	۷۶
nʰoh	نه	۷۷
dæh	ده	۷۸
heza:ˈɾ	هزار	۷۹
sæɖ	صد	۸۰
bistʰ	بیست	۸۱
ʔin+dʒeˈ	اینجا	۸۲
ʔin+dʒeˈ	آنجا	۸۳
darʰw+ũŋ	درختها	۸۴
kʰwo+dʒeˈ	کجا	۸۵
ʔin+æˈ	این	۸۶
ʔwũn+æ	آن	۸۷
mæˈrd+e χʰoɓ	مرد خوب	۸۸
zæˈn+e χʰoɓ	زن خوب	۸۹

p ^h esær+a´+j+e χ ^w o´b̥-(rij+ric ^h a´+j+e χ ^w o b)	پسران خوب	۹۰
c ^h idʒ+c ^h ida´+j+e χ ^w o´b̥	دختران خوب	۹۱
ma:dij ^w ũ´ŋ ʔesbi´+j+æ	مادیان سفید	۹۲
ʔæ´sb̥ ʔesbi´+j+æ	اسب سفید	۹۳
ʔin m ^w orG ^w +ũ´ŋ sija´h+ẽnæ/mefji´+j+æ	مرغ‌های سیاه	۹۴
ʔiŋ χ ^w ur ^w u´s ^w +ũ´n meʃji´+næ	خروس‌های سیاه	۹۵
ʔ ^w ũm ^ʔ mært ^h	آن مرد	۹۶
ʔ ^w ũn zãŋ	آن زن	۹۷
ʔ ^w ũn mærd ^w ũŋ/mærd ^w õm ^w +ũ´ŋ	آن مردان	۹۸
ʔ ^w ũn zãn ^w +ũ´ŋ	آن زنان	۹۹
ʔiñ p ^h esær+æ´-ʔin ric ^h a´	این پسر	۱۰۰
ʔin d ^w ox ^t hæ ŋ-(ʔiŋ c ^h idʒa´)	این دختر	۱۰۱
jẽ+m ^ʔ mæ´rd̥	یک مرد	۱۰۲
je zãŋ	یک زن	۱۰۳
dæ´h+t ^h a mærd̥	ده مرد	۱۰۴
dæ´h+t ^h a zã´n	ده زن	۱۰۵

امامه بالا	(جمله‌ها)	
mēŋ t ^{wh} o r ^w o bæ:´+dī+mæ	من تو را دیدم	۱
di:r ^w y z h ^w o:sē´n mē´n+e ba [t ^{wh} o:] bæ:´+di+jæ	دیروز حسین مرا با او دید	۲
ʔãma´ ʔwũn+æ´ re χ ^w o´d+f χ ^w õ:n+æ´ del+e´ bæ:´+dī+mi	ما او را در خانه خودش دیدیم	۳
ʔwũŋ+hã´n di:r ^w y´z hæsaẽ´n+e p ^h esæ r+e næ:´+dī+næ	آنها دیروز پسر حسن را ندیدند.	۴
hær ^ˋ r ^w y´z ʔwũŋ+hã´n+e ba´g+e del+e vī´m ^ˋ +bæ veʃ ^w ũ´n dæ´r k ^h aŋ k ^{wh} õ nd+ẽnæ	من هر روز آنها را درباغ می بینم که دارند کار می کنند.	۵
mæ´je næ:´+vin+d+i tʃ ^h ã´nd+i χæs´sæ´ bæ´+bē+mæ	تو مگر نمی بینی که من چقدر خسته شده ام؟	۶
ʔãma´ dijæ´ ʔwũŋ+hã´n+e næ:´ +vīm ^ˋ +bi	ما دیگر آنها را نمی بینیم	۷
ʔin ba:g tʃ ^h ã´nd+i mi:ve´ da´r+n+æ	این باغ چقدر پر میوه است	۸
mēn ba dada´f+ẽm ʃ ^w ũm ^ˋ bæ:´ +χ ^w or+d+ẽmæ	من شامم را با برادرم خورده ام.	۹
ʔæ:li´ naha´r+f+e bæ:´+w ^ˋ or+d+æ dæ´r k ^h aŋ k ^{wh} õ´n+d+æ	علی نهارش را خورده است و دارد کار می کند	۱۰
ʔãma´ hænw ^o ´ naha´r næ:´+χ ^w o r+d+ẽmi	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
ʔwũn+e+hã´ŋ ʃ ^w ũ´m+ʃ ^w ũn+e bæ:´ +χ ^w or+d+ẽne bwu´r+d+ẽnæ	آنها شام خوردند و رفتند.	۱۲
mēŋ t ^h ã:nha´ ni´+j+ej+mæ ba m ^w ohæm ^ˋ mæ´d ʔẽ´j+mæ	من تنها نمی آیم با محمد می آیم.	۱۳
zã´n+i c ^h e dæŋ ʔẽj+n+æ´ jilim+a´+j+e χ ^w o´b+i va´f+n+æ	زنی که دارد می آید، گلیم های خوبی می بافت.	۱۴
ʔwũŋ+hã´n je hæft ^h +e´ dijæ ʔe j+n+ẽnæ ʔæmẽ´+n+e de:	آنها یک هفته دیگر به ده ما می آیند.	۱۵
ʃæm ^ˋ bæ r ^w u be: mēn æz ʃæhr bī +m ^w ũ+mæ	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
ʔãma´ ba ma:ʃi´n bī´+m ^w ũ+mi deh ʔã m ^ˋ ma h ^w o:se´jn ^ˋ nī´+m ^w u+h+æ	ما با ماشین به ده آمدیم اما حسین نیامد	۱۷
ʔæ:´je ʔwũŋ+hã´n ba p ^h ijæ r ^ˋ +ʃ ^w ũn/ba:ba´+ʃ ^w ũn bī:´+m ^w ũ+næ ʔãma´ ræ χæbæ´r bæ´+d+ẽ(n)	اگر آنها با پدرشان آمدند به ما خبر بدهید.	۱۸
mēŋ t ^h a:ze´ ʔæz χ ^w õnæ´ bwu´r+d+ẽme der+ga´ t ^{wh} o bæ:´+res ^ˋ s+i+h+i	من تازه از خانه بیرون رفته بودم که تو	۱۹

	رسیدی.	
ʔw̃un+æ´ bwu´r+d+e nʷũ´mʰ bæ´+χer+e	او رفته بود نان بخرد.	۲۰
ʃw̃õmá´ hæ:´nʷu´z hitʃʰ+kʷhʷodw̃ũmʰ+tʰw̃ũŋʔæz ʔæli´ χæbe´r næ´+dar+n+ẽnni	شما هیچکدام از علی خبر ندارید؟	۲۱
ʔw̃ũŋ+hã´ŋ hæ´ne næ:´+si bẽ´+næ (ʔæmá´ bæ:´+resʰs+i+mi)	آنها هنوز نرفته بودند که ما رسیدیم.	۲۲
ʔæ´je kʰa´r+æmʰ tʰæmʷũ´mʰ bæ+v+e´ ʃw̃ũ´mʰ+me dada´ʃ pʰæli´	اگر کارم تمام شد پیش برادرم می‌روم.	۲۳
tʰw̃o ʔæm+rʷy´ ʃw̃ũ´+n+i ʃæ:r ja færda ʃw̃ũ´+n+i- tʰw̃o ʔæm+rʷy´ χãn bwu r+i ʃæ:r ja færda´ ʃw̃ũ´+n+i	تو امروز به شهر می‌روی یا فردا؟	۲۴
mẽŋ hæ´r kʰa´r kʰõmʰ+be´ ʔw̃ũŋ+hã´nʰ næ:´+ʃw̃ũ+nʰ+ẽnæ	من هرکاری می‌کنم آنها نمی‌روند.	۲۵
mẽn dæ´+vẽ+mæ ʔæ´sb+e dʷow zʷu: ʔejfi´+mæ	من داشتم دویدن اسبش را نگاه می‌کردم.	۲۶
hʷo:sẽ´n je´t gʷow da´r+n+æ ʔæ mʰma hæ:sæ´nʰ næ´+dar+n+æ	حسین یک گاو دارد اما حسن ندارد.	۲۷
ʔæ:li´ ʔẽm+rʷy´ χejli´ kʰar bæ +kʷhʷor+dæ	علی امروز خیلی کار داشته است.	۲۸
mẽŋ ʔæm+rʷy´z χw̃õnæ´ dæ +vẽ+mæ(dæ´+r+ẽmæ) di:rʷy´z+æmʰ χw̃õnæ´ dæ:´+vẽ+mæ	من دیروز در خانه بودم امروز هم هستم.	۲۹
ʔa:b+æmba´r+e del+æ´ hæñæ´ ʔw̃ow dæ:´+r+æ	در آب انبار هنوز آب هست.	۳۰
ʔæbʰba´s tʰa ʔælã´n ja´l+e χw̃o:´b+i be:	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
hãmiʃe´ ra´st+ʃ+e bʷo´+hʷu	همیشه راستگو باش.	۳۲
χã+mʰ bwu´r+æm nahã´r bæ: +χw̃or+æmʰ	می‌خواهم نهار بخورم.	۳۳
fa:tʰẽme´ χã´+n+æ gʷow re bæ: +dʷu:ʃ+e	فاطمه می‌خواست گاوها را بدوشد.	۳۴
ʔæ:li´ vẽ´n+e zãmi´n+e zʷyð ʃw̃o´χmʰ kʷhõ´n+e	علی باید زمین را زود شخم کند	۳۵
ʔæ:je ʔæm+sa´l va:rʷũ´n bi+j+e´ mæ:sʷu´l+mʷũŋ χw̃obʰ bʷũ´+n+æ	اگر امسال باران ببارد محصول خوب می‌شود.	۳۶

امامه پایین

آوانویسی	فارسی	ردیف
p ^h ijæˈr̥	پدر	۱
maɾ	مادر	۲
beraˈr̥	برادر	۳
χ ^w uɦaˈr̥-c ^h idʒaˈ	خواهر	۴
p ^h esæˈr̥-r̥:k ^h aˈ	پسر	۵
c ^h idʒaˈ-lætʃ ^h æc be sæˈr̥	دختر	۶
batʃ ^h aˈ-jaɭ	بچه	۷
ʔæ:m ^w uˈ	عمو	۸
dajiˈ	دایی	۹
ʔæmæˈ	عمه	۱۰
χaɬæˈ	خاله	۱۱
zãŋ-zæɦi:feˈ	زن	۱۲
ʃ ^w o:ɦæˈr̥	شوهر	۱۳
d ^w õmaˈ	داماد	۱۴
ʔær ^w yˈs	عروس	۱۵
p ^h ijær+b ^w oz ^w oˈr̥ʃ	پدربزرگ (پدر پدر)	۱۶
p ^h ijær+b ^w oz ^w oˈr̥ʃ	پدربزرگ (پدر مادر)	۱۷
ʔ ^w oft ^{wh} ow	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
mah	ماه	۱۹
set ^h a:ræˈ	ستاره	۲۰
ʃ ^w øw	شب	۲۱
r ^w yʒ	روز	۲۲
baɖ	باد	۲۳
ʔat ^h eˈʃ	آتش	۲۴
χac ^h	خاک	۲۵
ba:r ^w +ũˈŋ	باران	۲۶
varf	برف	۲۷

sæŋɟ	سنگ	۲۸
tʃʰæfɱ	چشم	۲۹
dʷohʷõ´ŋ	دهان	۳۰
zebʷũ´ŋ	زبان	۳۱
χʷũŋ	خون	۳۲
gʷow	گاو	۳۳
bʷoz	بز	۳۴
vara´	بره	۳۵
miɟ	میش	۳۶
gʷoɟɟ	گرگ	۳۷
gatʰe´ɾ	قاطر	۳۸
sæcʰ	سگ	۳۹
mʷorqʰ	مرغ	۴۰
χærʷu´s	خروس	۴۱
cʰæftʰæ´ɾ	کبوتر	۴۲
tʃʷhu	چوب	۴۳
valɟ	برگ	۴۴
gʷoɟ	گل	۴۵
daɾ–deræ´χt	درخت	۴۶
dʒʷow	جو	۴۷
ba:dʷũ´m	بادام	۴۸
[jʷoqʰ]	یوغ	۴۹
χʷõnæ´	خانه	۵۰
ʔʷodʒa´ɟ	اجاق	۵۱
hĩ:mæ´	هیزم	۵۲
nʷũŋ	نان	۵۳
pʰændi´ɾ	پنیر	۵۴
nʷõma´z	نماز	۵۵
naɾ	نر	۵۶
ma:dæ´	ماده	۵۷

ʃirĩ´ŋ	شیرین	۵۸
d ^w ur-d ^w õmba´l	دور	۵۹
nezdi´c ^h	نزدیک	۶۰
ʔabest ^h +ã´ŋ	آبستن (انسان)	۶۱
ʔabest ^h +ã´ŋ	آبستن (حیوان)	۶۲
mẽŋ	من	۶۳
t ^{wh} o	تو	۶۴
ʔ ^w ũn+æ´	او	۶۵
ma	ما	۶۶
ʃ ^w õma´	شما	۶۷
ʔ ^w ũŋ+ha´	آنها	۶۸
jec ^h	یک	۶۹
d ^w o	دو	۷۰
se	سه	۷۱
tʃ ^h afia:´r	چهار	۷۲
p ^h ã´ndʒ	پنج	۷۳
ʃiʃ	شش	۷۴
hæ:ft	هفت	۷۵
hæ:ʃt	هشت	۷۶
n ^w oh	نه	۷۷
dæh	ده	۷۸
heza:´r	هزار	۷۹
sad	صد	۸۰
bist	بیست	۸۱
ʔin+dʒe´	اینجا	۸۲
ʔin+dʒe´	آنجا	۸۳
deræχt ^{wh} ũ´ŋ-dar ^w +ũŋ	درختها	۸۴
k ^{wh} o+dʒe´	کجا	۸۵
ʔin+æ´	این	۸۶
ʔ ^w ũn+æ´	آن	۸۷

mæ´rd+e χ ^w oḅ	مرد خوب	۸۸
zæhifæ´+j+e χ ^w oḅ	زن خوب	۸۹
jaḷ+ha´+j+e χ ^w oḅ	پسران خوب	۹۰
c ^h idza+fa´+j+e χ ^w o´ḅ	دختران خوب	۹۱
ma:diʝ ^w ũ´n+e sefi´ḍ	مادیان سفید	۹۲
ʔæ´sb+e sefi´ḍ	اسب سفید	۹۳
m ^w orG ^w +ũ´n+e sija´h	مرغ‌های سیاه	۹۴
χær ^w u´s+ha´+j+e sija´	خروس‌های سیاه	۹۵
ʔ ^w ũn mærdḍ	آن مرد	۹۶
ʔ ^w ũn zãḅ/zæhi:fæ´	آن زن	۹۷
ʔ ^w ũn mærd ^w ũ´ḅ	آن مردان	۹۸
ʔ ^w ũn zæhi:fæ´+h ^w +ũ´ḅ/zã ^w +ũ´ḅ	آن زنان	۹۹
ʔĩn haḷ-ʔĩn rik ^h a´	این پسر	۱۰۰
ʔĩḅ c ^h idza´	این دختر	۱۰۱
je mæ´rdḍ/jaḷ	یک مرد	۱۰۲
je zæhi:fæ´- je zãḅ	یک زن	۱۰۳
dæ´h jaḷ	ده مرد	۱۰۴
dæ´h+t ^h a zæhi:fæ´	ده زن	۱۰۵

امامه پایین	(جمله‌ها)	
mēŋ t ^{wh} o re bæ:´dī+mæ	من تو را دیدم	۱
di:r ^{wy} z h ^w o:sē´n mē´n+e ba ʔ ^w ūn+æ´/vi r ^w o bæ:´di+j+æ	دیروز حسین مرا با او دید	۲
ma´ ʔ ^w ūn+æ´ re χ ^w ōn+æ´f+e del+æ´ bæ:´+dī+mi	ما او را در خانه خودش دیدیم	۳
ʔ ^w ūŋ+ha´ di:r ^{wy} z [hæsæ´n+e] p ^h esæ´r+e næ:´+dī+næ	آنها دیروز پسر حسن را ندیدند.	۴
mēŋ hæŋ r ^{wy} z ʔ ^w ūŋ+hā´n+e bæ:´dī+mæ t ^{wh} u ba´g+e del+æ´ k ^h ar [k ^h ā´rd+ēnæ]	من هر روز آنها را در باغ می بینم که دارند کار می کنند.	۵
mæ´je næ:´+vin+d+i mæŋ ʔæ´nd+e χæst ^h æ´ bæ´+bē+mæ	تو مگر نمی بینی که من چقدر خسته شده ام؟	۶
ʔæma´ dijæ´ ʔ ^w ūŋ+hā´n+e næ:´+vīm´+bi	ما دیگر آنها را نمی بینیم	۷
ʔin ba:ç tʃ ^h æ´nd+i mi:væ´ da´r+n+æ	این باغ چقدر پر میوه است	۸
mēŋ ʔ ^w ū´m+e ba bera´r+æm bæ:´+χ ^w or+d+ēmæ	من شامم را با برادرم خورده ام.	۹
ʔæ:li´ naha´r+e bæ:´+w ^o r+d+æ ʔælā´n dæ´r k ^h ar k ^{wh} ō´n+d+æ	علی نهارش را خورده است و دارد کار می کند	۱۰
ʔæma´ hæla´ naha´r næ:´+χ ^w o´r+d+ēmi	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
ʔ ^w ūŋ+hā´n ʃā´m+e bæ:´+χ ^w or+d+ēnæ bwu r+d+ēnæ	آنها شام خوردند و رفتند.	۱۲
mēŋ t ^h æ:nha´ ni´+j+ej+me+mæ ba m ^w ohæm´mæ´d ʔē´j+me+mæ	من تنها نمی آیم با محمد می آیم.	۱۳
ʔin zaɦifa´ c ^h e dæŋ ʔēj+n+æ´ çali+j ^w +ū´n+e χ ^w u´b+i d ^w or ^w o s k ^{wh} ō´n+d+æ	زنی که دارد می آید، گلیم های خوبی می بافت.	۱۴
ʔ ^w ūŋ+hā´n je hæft ^h +e´ dijæ´ be de´h+e ʔæma ræ:´s+n+enæ	آنها یک هفته دیگر به ده ما می آیند.	۱۵
r ^w u´z+e ʃæm´bæ be: c ^h e mēn ʔæf ⁿ ʃæhr bī +m ^w ū+mæ deh	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
ʔæma´ ba ma:ʃi´n bī´+m ^w ū+mi deh ʔæ´m´ma h ^w o:se´jn´ nī´+m ^w u ba ʔæma´	ما با ماشین به ده آمدیم اما حسین نیامد	۱۷
ʔæ:je ʔ ^w ūŋ+hā´n ba p ^h ijæ´r+ʃ ^w ūn bī:+m ^w ū+næ deh be ʔæma´ χæbæ´r (h)a´d+iŋ	اگر آنها با پدرشان آمدند به ما خبر بدهید.	۱۸
mēŋ t ^h a:ze´ bwu´r+d+ēme ʔæç χ ^w ūnæ´ der+ga t ^{wh} o t ^h aze´ bī´+m ^w u+j+i	من تازه از خانه بیرون رفته بودم که تو رسیدی.	۱۹
ʔ ^w ūn+æ´ bwu´r+d+e n ^w ū´m´ bæ´+jr+e	او رفته بود نان بخرد.	۲۰

f ^w ōma' χæbe'r+i da'r+n+ēni (ʔ)æz ʔæli'	شما هیچکدام از علی خبر ندارید؟	۲۱
ʔ ^w ūŋ+hā' ŋ hæla' næ:ʔ+f ^w ū+n+enæ ʔæma' t ^h azæ' [bi'+m ^w u+hīim]	آنها هنوز نرفته بودند که ما رسیدیم.	۲۲
ʔæ'je k ^h a'r+æm t ^h æm ^w ū'm ^ʔ bæ+v+e' f ^w ū'+mæ bera'r+me p ^h æli'	اگر کارم تمام شد پیش برادرم می‌روم.	۲۳
t ^{wh} o ʔem+r ^w y be ʃæ:r f ^w ū'+n+i færdā' χān bwu'r+i	تو امروز به شهر می‌روی یا فردا؟	۲۴
mēŋ hæ'r k ^h a'r+i k ^h ōm'+bæ' ʔ ^w ūŋ+hā' ŋ ʔæz χ ^w ōnæ' bi:r ^w ū'n næ:ʔ+f ^w ū+n'+ēnæ	من هرکاری می‌کنم آنها نمی‌روند.	۲۵
mēn bæ:ʔ+dī+mæ c ^h e ʔæ'sb+ef do'w zæ n++d+æ	من داشتم دیدن اسبش را نگاه می‌کردم.	۲۶
h ^w o:sē'n je'j g ^w ow da'r+n+æ ʔæ'm'ma hæ:sæ n' næ:ʔ+dar+n+æ	حسین یک گاو دارد اما حسن ندارد.	۲۷
ʔæ:li' ʔæm+r ^w u'z χe:'jli k ^h ar da'f+t ^h +æ	علی امروز خیلی کار داشته است.	۲۸
mēn di:r ^w u'z χ ^w ōnæ də:ʔ+vē+mæ ʔæm+r ^w u z+ŋ χ ^w ōnæ' də'+r+ēmæ	من دیروز در خانه بودم امروز هم هستم.	۲۹
ʔa:b+æmba'r+e del+æ' ʔ ^w ow də:ʔ+r+æ/zija d+æ	در آب انبار هنوز آب هست.	۳۰
ʔæb'ba's t ^h a hala' ja'l+e χ ^w o:'b+i be: hæmi:ʃe' ra'st+f+e b ^w o'(+f ^w u)	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
χā'+me naha'r bæ:ʔ+χ ^w or+æm	می‌خواهم نهار بخورم.	۳۲
fa:t ^h ēma' bwu'r+d+e g ^w ow re bæ:ʔ+d ^w u:f+e	فاطمه می‌خواست گاوها را بدوشد.	۳۴
ʔæ:li' bwu'r+d+e sæ'r+e zæmī'ŋ z ^w yq ^ʔ f ^w oχm' bæ'+zēn+e	علی باید زمین را زود شخم کند	۳۵
ʔæ'je ʔæm+sa'l ba:r ^w ū'n bæ+vɑ:r+e' mæhs ^w u l+e χa'ri de'j+n+æ	اگر امسال باران ببارد محصول خوب می‌شود.	۳۶

امین آباد

آوانویسی	فارسی	ردیف
p ^h ijæ´ŋ	پدر	۱
maŋ	مادر	۲
bera´ŋ	برادر	۳
χ ^w yfiæ´ŋ	خواهر	۴
p ^h esæ´ŋ	پسر	۵
d ^w oχt ^h æ´ŋ	دختر	۶
ʔæja´l	بچه	۷
ʔæ:m ^w u´	عمو	۸
daji´	دایی	۹
ʔæmæ´	عمه	۱۰
χalæ´	خاله	۱۱
zæŋ-ʔæja´l	زن	۱۲
f ^w ufiæ´ŋ	شوهر	۱۳
d ^w õma´	داماد	۱۴
ʔær ^w y´s	عروس	۱۵
baba+d3ã ŋ-p ^h ijæ´r+b ^w oz ^w o´rj	پدربزرگ (پدر پدر)	۱۶
ʔa:Ga´-p ^h ijæ´r+b ^w oz ^w o´rj	پدربزرگ (پدر مادر)	۱۷
χ ^w oŋʃi´d	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
mah	ماه	۱۹
set ^h a:ræ´	ستاره	۲۰
f ^w ø:	شب	۲۱
r ^w yz	روز	۲۲

bað	باد	۲۳
ʔat ^{hi} ´ʃ	آتش	۲۴
χac ^h	خاک	۲۵
ba:r ^w +ũ´ŋ	باران	۲۶
bærf	برف	۲۷
sæŋj	سنگ	۲۸
tʃ ^h eʃm	چشم	۲۹
d ^w oh ^w õ´ŋ	دهان	۳۰
zeb ^w õ´ŋ	زبان	۳۱
χ ^w ũŋ	خون	۳۲
j ^w ø	گاو	۳۳
b ^w øz	بز	۳۴
vara´	بره	۳۵
miʃ	میش	۳۶
j ^w orc ^h	گری	۳۷
ɔa:t ^h e´r	قاطر	۳۸
sæc ^h	سگ	۳۹
m ^w orɔ	مرغ	۴۰
χ ^w ur ^w u´s	خروس	۴۱
c ^h æftæ´r	کبوتر	۴۲
tʃ ^w h ^u b	چوب	۴۳
bærc ^h	بری	۴۴
g ^w oɭ	گل	۴۵
deræ´χt	درخت	۴۶
dʒ ^w ø:	جو	۴۷
ba:d ^w õ´ŋ	بادام	۴۸
[]	یوغ	۴۹
χ ^w ũnæ´	خانه	۵۰
c ^h æn ^ˀ +næ´	اجاق	۵۱
hī:mæ´	هیزم	۵۲

n ^w ũŋ	نان	۵۲
p ^h ẽnĩ´ŋ	پنیر	۵۴
n ^w õma´z̥	نماز	۵۵
naŋ	نر	۵۶
ma:dæ´	ماده	۵۷
ʃiri´ŋ	شیرین	۵۸
d ^w y:´ŋ	دور	۵۹
næz`zi´c ^h	نزدیک	۶۰
hã:mele´-ŋ ^w øwes`s+ã´ŋ	آبستن (انسان)	۶۱
ŋ ^w øwes`s+ã´ŋ	آبستن (حیوان)	۶۲
mãŋ	من	۶۳
t ^{wh} o	تو	۶۴
ŋ ^w u	او	۶۵
ma	ما	۶۶
ʃ ^w õma´	شما	۶۷
ŋ ^w ũŋ+hã:´ŋ	آنها	۶۸
jec ^h	یک	۶۹
d ^w o:	دو	۷۰
ʃe	سه	۷۱
tʃ ^h a:ŋ	چهار	۷۲
p ^h ã´ndz̥	پنج	۷۳
ʃiʃ	شش	۷۴
hæ:ft	هفت	۷۵
hæ:ʃt	هشت	۷۶
n ^w øh	نه	۷۷
dæh	ده	۷۸
heza:´ŋ	هزار	۷۹
sæɖ	صد	۸۰
øist	بیست	۸۱
ʔin+dzæ´	اینجا	۸۲

ʔ ^w ũn+dʒæ´	آنجا	۸۳
deræχt+ha´	درختها	۸۴
k ^w h ^o +dʒæ´	کجا	۸۵
ʔin	این	۸۶
ʔ ^w ũŋ	آن	۸۷
mæ´rd+e χ ^w u´b	مرد خوب	۸۸
zæ´n+e χ ^w u´b	زن خوب	۸۹
p ^h esærã´n+e χ ^w u´b	پسران خوب	۹۰
d ^w oχtær+ã´n+e χ ^w u´b	دختران خوب	۹۱
maddij ^w ũ´n+e sefi´d	مادیان سفید	۹۲
ʔæ´sb+e sefi´d	اسب سفید	۹۳
m ^w orG+a´+j+e sija´	مرغ‌های سیاه	۹۴
χ ^w ur ^w us+a´+j+e sija´	خروس‌های سیاه	۹۵
ʔ ^w ũn mærd	آن مرد	۹۶
ʔ ^w ũn zæŋ	آن زن	۹۷
ʔ ^w ũ´n mærd+ã´ŋ	آن مردان	۹۸
ʔ ^w ũ´n zæŋ+ha´	آن زنان	۹۹
ʔin pesæ´r	این پسر	۱۰۰
ʔin d ^w oχtæ´r	این دختر	۱۰۱
je´j mærd	یک مرد	۱۰۲
je´j zæŋ	یک زن	۱۰۳
dæ´ mærd	ده مرد	۱۰۴
dæ´h zæŋ	ده زن	۱۰۵

امین آباد	(جمله‌ها)	
mæŋ t ^{wh} o r ^{wo} be'+dij+æm	من تو را دیدم	۱
di:r ^{wy} 'z h ^{wo} :se'jn mæ'n ^w o be'+di	دیروز حسین مرا با او دید	۲
[mæŋ ʔ ^w ün+æ' r ^{wo} t ^{wh} u χ ^w üne'+je χ ^{wo} d+æm be'+dij+æm]	ما او را در خانه خودش دیدیم	۳
ʔ ^w ün+ha' p ^{hes} æ'r+e hæse'n+e di:r ^w u'z ne +dij+æŋ	آنها دیروز پسر حسن را ندیدند.	۴
mæŋ hæ'r r ^w yz ʔ ^w üna' re mĩ:'n+æm dar+æ ŋ k ^h ar m ^{wo} +'k ^{wh} õn+æŋ	من هر روز آنها را درباغ می بینم که دارند کار می کنند.	۵
t ^{wh} o mæ'je næ'+m+bĩn+i mæŋ tʃ ^h e'+Gæd χæs'sæ' jid+ij+æ'm	تو مگر نمی بینی که من چقدر خسته شده ام؟	۶
[mæŋ dijæ' ʔ ^w ün+ha' r ^{wo} nē'+mĩ+n+æm]	ما دیگر آنها را نمی بینیم	۷
ʔim' baç tʃ ^h e'+Gæd mi:ve' da'r+e	این باغ چقدر پر میوه است	۸
mæŋ ʃ ^w ü'm+æm ^w o ba bera'r+æm bæ'+χ ^{wo} r+d+æm	من شامم را با برادرم خورده ام.	۹
ʔæ:li' naha'r+eʃ ^w o bæ'+χ ^w or+d' da'r+e k ^h ar mi'+k ^{wh} õn+e	علی نهارش را خورده است و دارد کار می کند	۱۰
[mæ hæŋ ^w u' naħa'r næ:'χ ^w or+d+e hæm]	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
ʔ ^w ün+ha' ʃ ^w üm' bæ:'χ ^w or+d+æŋ bæ'+ʃ ^w o+ŋ	آنها شام خوردند و رفتند.	۱۲
mæ: t ^h æŋha' χ ^{wo} d+æm nē'+mi+j+ã+m' ba m ^w oħæm'mæ'd mi'+j+ã+m	من تنها نمی آیم با محمد می آیم.	۱۳
zæŋ da'r+e mi+j+a(j+e') χe'jli jilim+ha'+j+e χ ^w u'b+i mi'+ja:f+e	زنی که دارد می آید، گلیم های خوبی می بافت.	۱۴
ʔ ^w ün+a' je hæft ^h e' dijæ be de'h+e ma mi +j+ã+ŋ	آنها یک هفته دیگر به ده ما می آیند.	۱۵
r ^w y:'z+e ʃæ:m'be' b ^w y:d c ^h e mæŋ ʔæʃ' ʃæ:r bi'+j+æm ^w ü+m	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
ma ba ma:ʃi'n be deh bi'+j+æm ^w ü+m ʔæ m'ma h ^{wo} :sē'n' ni +j+æm ^w u	ما با ماشین به ده آمدیم اما حسین نیامد	۱۷
ʔæ'jær ma ba p ^h ijæ'r+eʃ ^w üŋ bi+j+æm ^w ü'+m' be ma χæbæ'r be'+d+iŋ	اگر آنها با پدرشان آمدند به ما خبر بدهید.	۱۸
mæŋ ʔæz χ ^w ü:næ' t ^h a:ze' dær bi +j+æm ^w ü+m/b+ã'm ^w +õm c ^h e: ʃ ^w õma bæ +ris's+i'j+ejn	من تازه از خانه بیرون رفته بودم که تو رسیدی.	۱۹
ʔ ^w ün+æ' bæ:'ʃ ^w o n ^w ün bæ'+χer+e	او رفته بود نان بخرد.	۲۰

ʃ ^w õma' hi'ʃ+k ^{wh} od ^w ũm ʔæz ʔæli' χæbæ'r næ:'dar+ejn	شما هیچکدام از علی خبر ندارید؟	۲۱
ʔ ^w ũ:na' hæ:n ^w u'z næ:'ris's+ij+æ̃n je ma bæ: +ris's+ij+ejm	آنها هنوز نرفته بودند که ما رسیدیم.	۲۲
ʔæ'jær k ^h a'r+æ̃m t ^h æ̃m ^w ũ'm bi+bi' mi +ʃ+ẽm ¹ p ^h i'ʃ+e [bera'r+a+m]	اگر کارم تمام شد پیش برادرم می‌روم.	۲۳
t ^{wh} o ʔẽm+r ^w u' be: ʃæ:r mi'+ʃ+i ja s ^w oba'	تو امروز به شهر می‌روی یا فردا؟	۲۴
hæ'r k ^h a'r+i mæ̃n m ^w o+k ^{wh} õn+æ̃'m ʔ ^w ũna' næ'+me+ʃ+æ̃n	من هرکاری می‌کنم آنها نمی‌روند.	۲۵
mæ̃n da'ʃt+æ̃m bæ'+d ^w oj+ij+æ̃'ŋ ʔæ sb+eʃ ^w +o neja' me'+c ^h er+d+æ̃m	من داشتم دویدن اسبش را نگاه می کردم.	۲۶
[]	حسین یک گاو دارد اما حسن ندارد.	۲۷
ʔæ:li' ʔæ̃m+r ^w u' χe'jli k ^h a'r da'r+e	علی امروز خیلی کار داشته است.	۲۸
mæ̃n di:r ^w u' t ^{wh} u χ ^w ũ:ne' [dæ'+b ^w õ+m] ʔæ̃m+r ^w u'+z+æ̃m dæ'+r+æ̃m	من دیروز در خانه بودم امروز هم هستم.	۲۹
t ^{wh} u ʔab+æ̃m ¹ ba'r hæ̃n ^w u'z ʔ ^w o: dæ'+r+e	در آب انبار هنوز آب هست.	۳۰
ʔæb ¹ ba's t ^h a hala' p ^h esæ'r+e χ ^w o:'b+i b ^w o j+e	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
hæ̃m ¹ miʃe' ra:s+g ^w u' baʃ	همیشه راستگو باش.	۳۲
m ^w o+χã'+m nafi'a'r bæ'+χ ^w or+æ̃m	می‌خواهم نهار بخورم.	۳۳
fa:t ^h ẽme' m ^w o+χa' j ^w o+h+a' r ^w o b ^w o +d ^w u:ʃ+e	فاطمه می‌خواست گاوها را بدوشد.	۳۴
ʔæli' bajæ'd zæ̃mĩ'n ^w +o z ^w yd+t ^h ær ʃ ^w oχm ¹ bæ'+zẽn+e	علی باید زمین را زود شخم کند	۳۵
ʔæ:'je ʔæ̃m+sa'l ba:r ^w ũ'n bi+j+a+j+e' mæs ^w u j χ ^w ob ¹ me'+je+d+e	اگر امسال باران ببارد محصول خوب می‌شود.	۳۶

انباچ

آوانویسی	فارسی	ردیف
ba:ba´	پدر	۱
næ̃næ´	مادر	۲
bera´r̥-dada´ʃ	برادر	۳
χwufia:´r̥/[χwa:r̥]-ʔabdzi´	خواهر	۴
jaḷ	پسر	۵
d ^w oxtæ´r̥	دختر	۶
jaḷ	بچه	۷
ʔæ̃m ^w u´	عمو	۸
daji´	دایی	۹
ʔæ̃m`me´	عمه	۱۰
χa:le´	خاله	۱۱
zãṅ	زن	۱۲
ʃ ^w yfiæ´r̥	شوهر	۱۳
d ^w õ:ma´	داماد	۱۴
ʔær ^w y s	عروس	۱۵
ba:ba+b ^w oz ^w ´r̥ʃ	پدربزرگ (پدر پدر)	۱۶
ba:ba+dzi´	پدربزرگ (پدر مادر)	۱۷
χ ^w or̥ʃi d̥-ʔoft ^{wh} ´o(b)	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
mah	ماه	۱۹
set ^h a:ræ´	ستاره	۲۰
ʃ ^w ø	شب	۲۱
r ^w yʒ	روز	۲۲
baḍ	باد	۲۳
ʔa:t ^h e´ʃ	آتش	۲۴
χac ^h	خاک	۲۵
ba:r ^w +ũ´ṅ	باران	۲۶
barf	برف	۲۷

sæŋʃ		سنگ	۲۸
tʃ ^h eʃ		چشم	۲۹
d ^w oh ^w õ´ŋ		دهان	۳۰
zev ^w õ´ŋ		زبان	۳۱
χ ^w ỹŋ		خون	۳۲
ʃ ^w ø		گاو	۳۳
b ^w oz		بز	۳۴
bara´		بره	۳۵
miʃ		میش	۳۶
g ^w orc ^h		گرگ	۳۷
gat ^h e´r		فاطر	۳۸
sæg		سگ	۳۹
m ^w orG		مرغ	۴۰
χ ^w ur ^w u´s		خروس	۴۱
c ^h æft ^h æ´r		کبوتر	۴۲
tʃ ^w h ^u b		چوب	۴۳
balc ^h		برگ	۴۴
ʃ ^w ø]		گل	۴۵
deræ´χt		درخت	۴۶
dʒ ^w ø		جو	۴۷
ba:d ^w ũ´m		بادام	۴۸
[]		بوغ	۴۹
χ ^w õnæ´	χ ^w õnæ´	خانه	۵۰
c ^h el+æ´ŋ		اجاق	۵۱
hĩ:mæ´		هیزم	۵۲
n ^w ũŋ		نان	۵۳
p ^h æñĩ´r		پنیر	۵۴
n ^w õma´z		نماز	۵۵
c ^h ilæ´		نر	۵۶
ma:d`dæ´		ماده	۵۷

ʃi:rĩ´ŋ	شیرین	۵۸
d ^w u:r	دور	۵۹
næz`zi´c ^h	نزدیک	۶۰
ʔabest ^h +æ´ŋ	آبستن (انسان)	۶۱
ʔabest ^h +æ´ŋ	آبستن (حیوان)	۶۲
mæŋ	من	۶۳
t ^{wh} o	تو	۶۴
ʔ ^w ũŋ	او	۶۵
ma	ما	۶۶
t ^{wh} o	شما	۶۷
ʔ ^w ũna+ha´	آنها	۶۸
jej	یک	۶۹
d ^w o:	دو	۷۰
se	سه	۷۱
tʃ ^h a:r	چهار	۷۲
p ^h æ:ndʒ	پنج	۷۳
ʃiʃ	شش	۷۴
hæ:ft	هفت	۷۵
hæ:ʃt	هشت	۷۶
n ^w oh	نه	۷۷
dæh	ده	۷۸
heza: r	هزار	۷۹
sad	صد	۸۰
bi:st	بیست	۸۱
ʔin+dʒæ´	اینجا	۸۲
ʔ ^w ũn+dʒæ´	آنجا	۸۳
deræχt+a´	درختها	۸۴
k ^{wh} o+dʒæ´	کجا	۸۵
ʔiŋ	این	۸۶
ʔ ^w ũŋ	آن	۸۷

mæ´rd+e χ ^w u´b+i fiæst	مرد خوب	۸۸
zæ´n+e χ ^w u´b+i fiæst	زن خوب	۸۹
p ^h esær+a´+j+e χ ^w ub+i fiæ´s`s+æñ	پسران خوب	۹۰
d ^w oxt ^h ær+a´+j+e χ ^w ub+i fiæ´s`s+æñ	دختران خوب	۹۱
mæ:dij ^w ũ´ñ sefi´d	مادیان سفید	۹۲
ʔæ´sb+e sefi´d	اسب سفید	۹۳
m ^w orǧ+ha´+j+e sija´h	مرغ‌های سیاه	۹۴
χ ^w ur ^w us(+ha´+j)+e sija´h	خروس‌های سیاه	۹۵
ʔ ^w ũ´n mærd	آن مرد	۹۶
ʔ ^w ũ´n zāñ	آن زن	۹۷
ʔ ^w ũ´m mærd+ha´	آن مردان	۹۸
ʔ ^w ũ´n zāñ+ha´	آن زنان	۹۹
ʔiñ p ^h esæ´r	این پسر	۱۰۰
ʔiñ d ^w oxtæ´r	این دختر	۱۰۱
ʔ ^w ũ´n mærd	یک مرد	۱۰۲
ʔ ^w ũ´n zāñ	یک زن	۱۰۳
dæ´h mærd+a´	ده مرد	۱۰۴
dæ´h+t ^h a zān+a´	ده زن	۱۰۵

انباچ	(جمله‌ها)	
mæŋ t ^{wh} o re bæ:´+dij+æŋ	من تو را دیدم	۱
h ^w o:se´jn di:r ^w y´z mæ´n ^w +o ba ʔ ^w ün bæ: +di	دیروز حسین مرا با او دید	۲
ma ʔ ^w ü´n ^w +o t ^{wh} u χ ^w üne´+j+e χ ^w o d+eʃ ^w ün bæ´+dij+ejm	ما او را در خانه خودش دیدیم	۳
di:r ^w y´z p ^h esæ´r+e hæsä´n+e ʔ ^w üna+ha´ næ´+dij+æŋ	آنها دیروز پسر حسن را ندیدند.	۴
mæŋ hæŋ´ r ^w y´z ʔ ^w üŋ+hä´n+e mi +bīn+æm t ^{wh} baḡ k ^h ar mi´+k ^{wh} õn+æŋ- mæŋ hæŋ´ r ^w y z mi´+bīn+æm t ^{wh} baḡ ʔ ^w üŋ+hä´n k ^h ar mi´+k ^{wh} õn+æŋ	من هر روز آنها را درباغ می بینم که دارند کار می کنند.	۵
mæje´ næ´+me+jn+i mæŋ tʃ ^h e´+Gæḡ k ^h ar m ^w o+k ^{wh} õn+æŋ χæs´sä´ jæ´rd+ij+æm	تو مگر نمی بینی که من چقدر خسته شده ام؟	۶
ma dijæ´ ʔ ^w üŋ+hä´n+e næ´+me+jn+ĩm	ما دیگر آنها را نمی بینیم	۷
ʔim´ baḡ tʃ ^h e´ ba´r+i mi:væ´ da:´r+e	این باغ چقدر پر میوه است	۸
mæŋ ʔim ʃä´m+e ba bera´r+æm´ bæ´+χ ^w o r+d+æm	من شامم را با برادرم خورده ام.	۹
(ʔæli´) naha´r+ʃ+e/nahaḡ+tʃ ^h +e bæ +χ ^w or+d´ da´r+e k ^h ar m ^w o´+k ^{wh} õn+e	علی نهارش را خورده است و دارد کار می کند	۱۰
ma hæ´la nafiá´r næ:´+χ ^w or+d+ĩm	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
ʔ ^w üŋ+hä´n ʃ ^w ü´m+ʃ ^w ün+e bæ: +χ ^w or+d+æm ^w +o bæ:´+ʃ ^w õ+ŋ	آنها شام خوردند و رفتند.	۱۲
mæŋ t ^h æc´c ^h i+i´ næ´+mi+j ^w õ+m´ ba mæm´mä´d mi´+j+ã+m	من تنها نمی آیم با محمد می آیم.	۱۳
ʔin zã´n+i c ^h e dæḡ ʔej+n+e´ jilim+a´+j+e Gæʃæ´n+j+i d ^w or ^w o´s m ^w o´+k ^{wh} õn+e	زنی که دارد می آید، گلیم های خوبی می بافت.	۱۴
ʔ ^w üŋ+hä´ je hæft ^h +e +fi+e´ dijæ´ bede h+e ma mi´+j+ãŋ	آنها یک هفته دیگر به ده ما می آیند.	۱۵
r ^w y´z+e ʃæ:m´bæ´ mæŋ ʔæḡ ʃæ:hr bī +j+ãm ^w õ+m	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
ma ba ma:ʃi´n ʔæḡ ʃæhr bī´+j+ãm ^w o+jm h ^w o:se´jn´ nī´+j+ãm ^w o	ما با ماشین به ده آمدیم اما حسین نیامد	۱۷
ʔæ´jæḡ ba baba:´+ʃ bī+j+ãm ^w õ´+n be ma [χæbæ´r] bæ´+d+ĩŋ	اگر آنها با پدرشان آمدند به ما خبر بدهید.	۱۸
mæŋ t ^h a:ze ʔæχ´ χ ^w õ:næ´ bi´+j+ãm ^w õ+m´ bir ^w ü´ŋ c ^h e t ^{wh} o bæ´+ræs´s+ij+æj	من تازه از خانه بیرون رفته بودم که تو رسیدی.	۱۹

ʔ ^w u bæ´+f ^w u n ^w ũn bæ´+χær+e	او رفته بود نان بخرد.	۲۰
f ^w õma´ ʔæʒ ʔæli´ hi´f χæbæ´ri næ: +dar+ĩn	شما هیچکدام از علی خبر ندارید؟	۲۱
ʔ ^w ũŋ+hã´ŋ hæla´ næ:´+f ^w ũ+m´ ma bæ: +ræs´s+ij+ejm	آنها هنوز نرفته بودند که ما رسیدیم.	۲۲
ʔæ´jær k ^h a´r+ãem t ^h ãem ^w ũ´m jærd+i´ mi +f ^w o+m p ^h æl ^w u´ bera:´r+ãem	اگر کارم تمام شد پیش برادرم می‌روم.	۲۳
ʔãem+r ^w u´ mi´+fi fæ:r ja s ^w ova´ mi´+fi fæ:r	تو امروز به شهر می روی یا فردا؟	۲۴
mãen hæ´r k ^h a´r+i m ^w o+k ^w õnã´m ʔ ^w ũŋ+ha næ:´+me+f+ãen fæhr	من هرکاری می کنم آنها نمی روند.	۲۵
mãen bæ+d ^w ø+fi+ij+ã´n+e ʔæ´sb ^w +o bæ +dij+ãem	من داشتم دویدن اسبش را نگاه می کردم.	۲۶
h ^w o:sẽ´n je d ^w ũ´n+e j ^w øw da:´r+e hæsaẽ n´ ʔ ^w ũ´n+ãem næ´+dar+e	حسین یک گاو دارد اما حسن ندارد.	۲۷
ʔæ:li´ ʔãem+r ^w u´z χe´jli k ^h a´r da´r+e	علی امروز خیلی کار داشته است.	۲۸
(mãen) di:r ^w y´z χ ^w õnæ´ dæ´+b ^w +õm ʔãem+r ^w u´+fi+ãem χ ^w õnæ´ dæ´+r+ãem	من دیروز در خانه بودم امروز هم هستم.	۲۹
ʔ ^w ø+fiãem´ba´r hænw´z ʔ ^w øw da´r+e	در آب انبار هنوز آب هست.	۳۰
ʔæb´ba´s p ^h esæ´r+e χ ^w u:´b+i+j+e/χ ^w u:´b+i b ^w o:	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
hãemi:fæ´ ra:s´s+ef+e mi´+je	همیشه راستگو باش.	۳۲
m ^w o+χã´+m nafia´r bæ:´+χ ^w or+ãem	می‌خواهم نهار بخورم.	۳۳
fa:t ^h ẽmæ´ m ^w o+χa´d j ^w øw+ha´ r ^w o bæ: +d ^w u:f+e	فاطمه می‌خواست گاوها را بدوشد.	۳۴
ʔæli´ baj+æ´d zĩmĩ´n+e bil bæ: +zãen+e	علی باید زمین را زود شخم کند	۳۵
ʔãem+sa´l ʔæ´jær ba:r ^w ũ´n b ^w u+war+e´ ba r+ẽm ^w ũŋ χ ^w ub´ m ^w o´+f+e	اگر امسال باران ببارد محصول خوب می‌شود.	۳۶

آهار

	فارسی	ردیف
p ^h ijæ´r	پدر	۱
maɾ	مادر	۲
bera´r	برادر	۳
χ ^w yɦa´r	خواهر	۴
p ^h esæ´r	پسر	۵
d ^w ox ^t hæ´r	دختر	۶
?ija´l	بچه	۷
?æm ^w u´	عمو	۸
daji´	دایی	۹
?æm ^h mæ´	عمه	۱۰
χalæ´	خاله	۱۱
zæŋ-?ija´l	زن	۱۲
ʃ ^w yɦæ´r	شوهر	۱۳
d ^w õma´	داماد	۱۴
?ær ^w u´s	عروس	۱۵
p ^h ijær+jæt ^h +æ´	پدر بزرگ (پدر پدر)	۱۶
p ^h ijær+jæt ^h +æ´	پدر بزرگ (پدر مادر)	۱۷
?eft ^{wh} ø:´	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
mah	ماه	۱۹
set ^h a:rae´	ستاره	۲۰
ʃ ^w ø:	شب	۲۱
r ^w yz	روز	۲۲
baɖ	باد	۲۳
?æ ^w ø´	آتش	۲۴
χac ^h	خاک	۲۵
ba:r ^w +ũ´ŋ	باران	۲۶
værf	برف	۲۷

sæŋʃ	سنگ	۲۸
tʃ ^h eʃ	چشم	۲۹
d ^w oh ^w õ ^ˊ ŋ	دهان	۳۰
z ^w b ^w ũ ^ˊ ŋ	زبان	۳۱
χ ^w ỹŋ	خون	۳۲
ʃ ^w ø	گاو	۳۳
b ^w oʒ	بز	۳۴
værae ^ˊ	بره	۳۵
miʃ	میش	۳۶
ʃ ^w orç ^h	گرمی	۳۷
ga:t ^h e ^ˊ ʀ	قاطر	۳۸
sæʃ	سگ	۳۹
m ^w orq ^h	مرغ	۴۰
χ ^w yr ^w y ^ˊ s	خروس	۴۱
c ^h æft ^h æ ^ˊ ʀ	کبوتر	۴۲
tʃ ^{wh} y:	چوب	۴۳
væʃ	برگ	۴۴
g ^w oʃ	گل	۴۵
deræ ^ˊ χt	درخت	۴۶
dʒ ^w ø:	جو	۴۷
ba:d ^w ũ ^ˊ m	بادام	۴۸
ʃ ^w uq ^h	بوغ	۴۹
χ ^w ũnae ^ˊ	خانه	۵۰
c ^h el+næ ^ˊ	اجاق	۵۱
hĩ:mæ ^ˊ	هیزم	۵۲
n ^w ũŋ	نان	۵۳
p ^h æñĩ ^ˊ ʀ	پنیر	۵۴
n ^w õma ^ˊ ʒ	نماز	۵۵
næʃ	نر	۵۶
maddæ ^ˊ	ماده	۵۷

ʃiɾiˈŋ	شیرین	۵۸
dʷy:ˈɾ	دور	۵۹
næzdiˈcʰ	نزدیک	۶۰
hã:melæˈ-ʔʷø:stʰ+ãˈŋ	آبستن (انسان)	۶۱
ʔʷø:stʰ+ãˈŋ	آبستن (حیوان)	۶۲
mãŋ	من	۶۳
tʰo	تو	۶۴
ʔʷũn+æˈ	او	۶۵
ma	ما	۶۶
ʃʷõmaˈ	شما	۶۷
ʔʷũn+aˈ	آنها	۶۸
jecʰ	یک	۶۹
dʷo:	دو	۷۰
se:	سه	۷۱
tʃʰa:ɾ	چهار	۷۲
pʰãˈndʒ	پنج	۷۳
ʃiʃ	شش	۷۴
hæf(t)	هفت	۷۵
hæʃt	هشت	۷۶
nʷoh	نه	۷۷
dæh	ده	۷۸
heza:ˈɾ	هزار	۷۹
sæɖ	صد	۸۰
bist	بیست	۸۱
ʔʷĩn+dʒæˈ	اینجا	۸۲
ʔʷũn+dʒæˈ	آنجا	۸۳
deræχtʰ+ũˈŋ	درختها	۸۴
kʰo+dʒæˈ	کجا	۸۵
ʔʷĩn+æˈ	این	۸۶
ʔʷũn+æˈ	آن	۸۷

mæ´rd+e χ ^w u´b̥	مرد خوب	۸۸
zæ´n+e χ ^w u´b̥	زن خوب	۸۹
ʔeja:l ^w +ũ´n+e χ ^w u´b̥	پسران خوب	۹۰
ʔeja:l ^w +ũ´n+e χ ^w u´b̥	دختران خوب	۹۱
mɑ:dij ^w ũ´n+e sefi´d̥	مادیان سفید	۹۲
ʔæ´sb+e sefi´d̥	اسب سفید	۹۳
m ^w orG ^w +ũ´n+e sija´	مرغ های سیاه	۹۴
χ ^w yr ^w ys+ha´j+e sija´	خروس های سیاه	۹۵
mærd+æ´c ^h	آن مرد	۹۶
zæñ+æ´c ^h	آن زن	۹۷
ʔ ^w ũ´n mærd ^w +ũ´n̥	آن مردان	۹۸
ʔ ^w ũ´n zæñ ^w +ũ´n̥	آن زنان	۹۹
ʔin pesær+æ´c ^h	این پسر	۱۰۰
ʔin d ^w oxtær+æ´c ^h	این دختر	۱۰۱
je´ mærd+æ´c ^h	یک مرد	۱۰۲
je´ zæñ+æ´c ^h	یک زن	۱۰۳
dæ´+t ^h a mærd̥	ده مرد	۱۰۴
dæ´h+t ^h a zæñ	ده زن	۱۰۵

آهار	(جمله‌ها)	
mæŋ t ^{wh} o r ^w o bæ´+dij+æŋ	من تو را دیدم	۱
d ^w yj+r ^w y´ h ^w o:se´jn mæ´n ^w +o ba ʔ ^w ün+æ´ bæ´+di	دیروز حسین مرا با او دید	۲
ma ʔ ^w ün+æ´ r ^w o m ^w ũŋ χ ^w ũne´+j+e χ ^w o d+eʃ bæ´+dij+eʃm	ما او را در خانه خودش دیدیم	۳
ʔ ^w ün+a´ d ^w yj+r ^w y´ p ^h esæ´r+e hæsa´n ^w +o næ´+dij+æŋ	آنها دیروز پسر حسن را ندیدند.	۴
mæŋ hæŋ r ^w yz ʔ ^w üna´ r ^w o m ^w ũ´n+e m ^w olc ^h me´+jn+æŋm c ^h e də k ^h ar m ^w o +k ^{wh} õn+æŋ	من هر روز آنها را درباغ می بینم که دارند کار می کنند.	۵
t ^{wh} o næ´+m+bĩn+i/næ´+me+j+ni mæŋ t ^h æ nd+i χæst ^h e+j+æ´m	تو مگر نمی بینی که من چقدر خسته شده ام؟	۶
ma dijæ´ ʔ ^w ün+a´ r ^w o næ´+me+j+nĩm	ما دیگر آنها را نمی بینیم	۷
ʔim ^h m ^w olc ^h χe´jli mivæ´ da r+e	این باغ چقدر پر میوه است	۸
mæŋ ba bera´r+æŋm ʃ ^w ũm ^h bæ´+χ ^w o´r+d+æŋm	من شامم را با برادرم خورده ام.	۹
ʔæ:li´ nahā´r+ʃ ^w +o bæ:´+χ ^w or+d ^w +o də k ^h a r m ^w o´+k ^{wh} õn+æ /bæ´+ʃ ^w o sæ´r+e k ^h aŋ	علی نهارش را خورده است و دارد کار می کند	۱۰
ma hæla´ nahā´r næ:´+χ ^w or+ĩm	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
ʔ ^w ün+a´ ʃ ^w ũ´m+ʃ ^w ũn ^w +o bæ´+χ ^w or+d+æŋ ^w +o bæ´+ʃ ^w õ+ŋ	آنها شام خوردند و رفتند.	۱۲
mæ: t ^h ẽŋha+j+i´ næ´+mi+j+ã+m ^h ba m ^w ohæm ^h mæ´d mi´+j+ã+m	من تنها نمی آیم با محمد می آیم.	۱۳
ʔ ^w ün zæŋ+æ´c ^h c ^h e də mi+j+a´ χ ^w u´b ʃifim ^h m ^w o´+fia:f+e	زنی که دارد می آید، گلیم های خوبی می بافت.	۱۴
ʔ ^w ün+a´ je hæft ^h +e´+j+e dijæ´ mi´+j+ã+n de´h+e ma	آنها یک هفته دیگر به ده ما می آیند.	۱۵
ʃæ:m ^h bæ´ b ^w o: c ^h e mæ ʔæf ^h ʃæ:r bĩ´+m+æŋm	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
ma ba ma:ʃi´n bĩ´+m+i deh ʔæ´m ^h ma h ^w o:sẽ´n ^h nĩ:´+m ^w u	ما با ماشین به ده آمدم اما حسین نیامد	۱۷
ʔæ´jær ʔ ^w ün+a´ ba p ^h ijæ r+eʃ ^w ũŋ bĩ:+m+æ n ma r ^w o χæbæ´r k ^{wh} õ´n+ĩŋ	اگر آنها با پدرشان آمدند به ما خبر بدهید.	۱۸
mæŋ dzæ´ld+i ʔæ χ ^w ũnæ´ də´r ba´+ʃ ^w õ+m ^h c ^h e: t ^{wh} o bĩ´+m+i	من تازه از خانه بیرون رفته بودم که تو رسیدی.	۱۹

ʔwũn+æ´ bæ:´+ʃwo nʔwũn ha´+jir+e	آورفته بود نان بخرد.	۲۰
ʃwõma´ hi´ʃ+kwhodwũm+twhũn ʔæ ʔæli´ χæbæ´r næ´+dar+ĩn	شما هیچکدام از علی خبر ندارید؟	۲۱
ʔwũ:na´ hæla´ næ:´+ʃwo b+æñ cʰe ma bæ: +rs+ij+ejm̩	آنها هنوز نرفته بودند که ما رسیدیم.	۲۲
ʔæ´je kʰa r+æm̩ tʰæmwũ´m̩ jerd+i´d mi +ʃ+æm̩ pʰi´ʃ+e bera´r+æm̩	اگر کارم تمام شد پیش برادرم می‌روم.	۲۳
twho ʔæm+rwu´ mi´+ʃ+i ʃæ:r ja swoba´	تو امروز به شهر می‌روی یا فردا؟	۲۴
mæñ hæ´r kʰa r+i mwo+kwhõn+æ´m̩ ʔwũna´ næ´+me+ʃ+æñ	من هرکاری می‌کنم آنها نمی‌روند.	۲۵
mæñ me:´+dij+æm̩ cʰe ʔæ´sb+eʃ dæ me: +dwo+h+e	من داشتم دویدن اسبش را نگاه می‌کردم.	۲۶
hwo:se´jn je ʃwo: da´r+e ʔæ m̩ma hæsä´n´ næ´+dar+e	حسین یک گاو دارد اما حسن ندارد.	۲۷
ʔæm+rwu´ ʔæ:li´ sæ´r+eʃ χe´jli ʃwulwu´g bwo	علی امروز خیلی کار داشته است.	۲۸
mæñ dwi:j+rwy´ χwũ:næ´ dæ´+b+æm̩ ʔæm+rwu´+h+æm̩ dæ´+r+æm̩	من دیروز در خانه بودم امروز هم هستیم.	۲۹
mwo´n+e ʔwo+hæm̩ba´r hæñwu´/ʔælā´n+æm̩ ʔwo: dæ´+r+e	در آب انبار هنوز آب هست.	۳۰
ʔæbba´s tʰa ʔælā´ñ cʰe mæñ mi +ʃnas+æm̩+ʃwo pʰesæ´r+e χwu:´b+i bwo	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
hæm̩mifæ´ ra:s bæ´+gwy	همیشه راستگو باش.	۳۲
mæñ mwo+χā´+m naħa´r+mwo bæ: +χwor+æm̩	می‌خواهم نهار بخورم.	۳۳
fa:tʰi´ mwo+χa´s ʃwo+h+a´ rwo bæ´+dwo:ʃ+e	فاطمه می‌خواست گاوها را بدوشد.	۳۴
ʔæli´ bad zimĩ´nwo+ χe´jli zwyd væ r+jerdw+ũn+e	علی باید زمین را زود شخم کند	۳۵
ʔæ´je ʔæm+sa´l ba:rũ´n bi+j+a´ mæhswu´l χwub´ me´+jer+d+e	اگر امسال باران ببارد محصول خوب می‌شود.	۳۶

آوانویسی	فارسی	ردیف
bæva´-ʔa:G ^w o+dzã´ŋ	پدر	۱
næ:næ´	مادر	۲
bera´ŋ	برادر	۳
χa:χe´ŋ	خواهر	۴
ric ^h a´	پسر	۵
c ^h idʒa´	دختر	۶
vatʃ ^h a´	بچه	۷
ʔæm ^w u´	عمو	۸
da:ji´	دایی	۹
ʔæm ^w mæ´	عمه	۱۰
χa:ʔæ´	خاله	۱۱
zãna´	زن	۱۲
ʃi	شوهر	۱۳
d ^w ũma´d̪	داماد	۱۴
ʔ ^w ɒr ^w u´s	عروس	۱۵
ʃæt+bæva´	پدربزرگ (پدر پدر)	۱۶
ʃæt+bæva´	پدربزرگ (پدر مادر)	۱۷
ʔ ^w oft ^h a´b̪	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
mah-mæht ^h a´b̪	ماه	۱۹
set ^h a:ræ´	ستاره	۲۰
ʃ ^w u	شب	۲۱
r ^w yʒ	روز	۲۲
baɖ	باد	۲۳
t ^h aʃ	آتش	۲۴
χak	خاک	۲۵
ba:r ^w +y´ŋ	باران	۲۶
varf	برف	۲۷
sæŋ	سنگ	۲۸
tʃ ^h eʃ	چشم	۲۹

d ^w oh ^w õ´ŋ	دهان	۳۰
zev ^w ũ´ŋ	زبان	۳۱
χ ^w ũŋ	خون	۳۲
g ^w u:	گاو	۳۳
bez̥	بز	۳۴
vara´	بره	۳۵
miʃ	میش	۳۶
verʃ	گرگ	۳۷
ga:t ^h e´r̥	قاطر	۳۸
sag	سگ	۳۹
c ^h erʃ	مرغ	۴۰
χer ^w u´s	خروس	۴۱
c ^h æft ^h æ´r̥	کبوتر	۴۲
tʃ ^{wh} y	چوب	۴۳
valg	برگ	۴۴
jel̥	گل	۴۵
dar̥	درخت	۴۶
dʒ ^w u	جو	۴۷
ba:dẽ´m̥	بادام	۴۸
jet ^h	یوغ	۴۹
χẽnæ´	خانه	۵۰
c ^h el+ga´	اجاق	۵۱
hẽmæ´	هیزم	۵۲
n ^w ỹŋ	نان	۵۳
p ^h æñ ⁿ i´r̥	پنیر	۵۴
nẽma´z̥	نماز	۵۵
naʃ	نر	۵۶
ma:dæ´	ماده	۵۷
ʃerĩ´ŋ	شیرین	۵۸
di:r̥	دور	۵۹

næzi´c ^h	نزدیک	۶۰
ba:r+da´ŕ -ʔẽmid+va´ŕ	آبستن (انسان)	۶۱
ʔa:bes´s+ã´ŋ	آبستن (حیوان)	۶۲
mãŋ	من	۶۳
t ^h e	تو	۶۴
ve-ʔ ^w ũn+a´	او	۶۵
ma	ما	۶۶
ʃẽma´	شما	۶۷
ʔ ^w ũna+hã´ŋ	آنها	۶۸
jeʃ	یک	۶۹
ðe	دو	۷۰
ʃe	سه	۷۱
tʃ ^h a:ŕ	چهار	۷۲
p ^h ã´ndʒ	پنج	۷۳
ʃiʃ	شش	۷۴
hæ:ft	هفت	۷۵
hæ:ʃt	هشت	۷۶
neh	نه	۷۷
dæh	ده	۷۸
heza´ŕ	هزار	۷۹
saḍ	صد	۸۰
əis	بیست	۸۱
ʔin+dʒæ´	اینجا	۸۲
ʔ ^w ũn+dʒæ´	آنجا	۸۳
da:r+a´	درختها	۸۴
c ^h e+dʒæ´	کجا	۸۵
ʔin+a´	این	۸۶
ʔ ^w ũn+a´	آن	۸۷
χa:r+e mærd+i´	مرد خوب	۸۸
χa:r+e zãn+a´	زن خوب	۸۹

ric ^h a+ric ^h a´/ric ^h a+ha´+j+e χ ^w u´b	پسران خوب	۹۰
c ^h idʒa+ha´+j+e χ ^w u´b	دختران خوب	۹۱
ʔesbi ma:dij ^w ũ´ŋ	مادیان سفید	۹۲
ʔesbi ʔæ´sb	اسب سفید	۹۳
sija c ^h e´rʃ	مرغ‌های سیاه	۹۴
sija χer ^w u´s	خروس‌های سیاه	۹۵
ʔ ^w ũn mærd+i´	آن مرد	۹۶
ʔ ^w ũn zãn+a´	آن زن	۹۷
ʔ ^w ũn mærd+e+ha´	آن مردان	۹۸
ʔ ^w ũn zãn+ha´	آن زنان	۹۹
ʔin ric ^h a´	این پسر	۱۰۰
ʔiŋ c ^h idʒa´	این دختر	۱۰۱
jeʃ mærd+i´	یک مرد	۱۰۲
jeʃ zæñ+a´	یک زن	۱۰۳
dæ´h+t ^h a mærd+i´	ده مرد	۱۰۴
dæ´h+t ^h a zãn+a´	ده زن	۱۰۵

ایراء	(جمله‌ها)	
mæŋ t ^h e re bæ:´+dī+mæ	من تو را دیدم	۱
di:r ^w y´z h ^w o:sē´n mæ´n+e ba ʔ ^w ūn+æ´ bæ: +di+j+æ	دیروز حسین مرا با او دید	۲
ʔæma´ ve re xe´d+ef+e xe:n+e´ mij ^w ū´n bæ: +dī+mi	ما او را در خانه خودش دیدیم	۳
ʔ ^w ūn+hā´ŋ di:r ^w y´z hæsa´n+e ric ^h a´ re næ: +dī+næ	آنها دیروز پسر حسن را ندیدند.	۴
mēŋ hæ r ¹ r ^w y´z ʔ ^w ūŋ+hā´n+e ba´G+e mij ^w ū´n vī m ¹ +mæ da´r+ēnæ k ^h aŋ k ^h ē´n ¹ +n+ēnæ	من هر روز آنها را در باغ می بینم که دارند کار می کنند.	۵
næ:´+vin+n+i mæ je mæŋ tʃ ^h æ´n ¹ +e xaes ¹ s ^w ū´+mæ	تو مگر نمی بینی که من چقدر خسته شده ام؟	۶
ʔæma´ dijæ´ ʔ ^w ūŋ+hā´n+e næ:´+vīm ¹ +mi	ما دیگر آنها را نمی بینیم	۷
ʔīn ba:ŋ xe´jli mi:ræ´ [ ]n+æ xeda´ re fecŋ	این باغ چقدر پر میوه است	۸
mæŋ ba je bera´r ʃ ^w ūm ¹ bæ:´+xer+d+ēmae	من شامم را با برادرم خورده ام.	۹
ʔæli´ je naha´r+e bæ:´+xer+d+æ da´r+ēn+æ k ^h aŋ c ^h e´n ¹ +n+æ	علی نهارش را خورده است و دارد کار می کند	۱۰
ʔæma´ hæ´la naha´r næ:+xe´r+d+ēmi	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
ʔ ^w ūna+hā´ŋ ʃ ^w ū´m ¹ bæ:´+xer+d+ēnæ b ^w u´r+d+ēnæ	آنها شام خوردند و رفتند.	۱۲
mæŋ t ^h æ:n+a+r+i´ nī´+me ba mæm ¹ mæ´ŋ ʔē:+mæ	من تنها نمی آیم با محمد می آیم.	۱۳
ʔ ^w ū´n zān+a´ c ^h e da´r+e ʔē:+n+æ´ jeʃim+a´+j+e Gæʃæ´ŋj+i va´f+ēn+æ	زنی که دارد می آید، گلیم های خوبی می بافد.	۱۴
ʔ ^w ūŋ+hā´n jej hæft ^h +e´ dijæ´ ʔē´+n+enæ ʔæme´ ʔa:ba:d+i´	آنها یک هفته دیگر به ده ما می آیند.	۱۵
mæŋ ʃæm ¹ me´ ʔæz ʃæ:r bī´+m ^w ū+mæ	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
ʔæma´ ba ma:ʃi´n bī´+m ^w ū+mi de: ʔæ´m ¹ ma h ^w o:se´jn ¹ nī´+m ^w u	ما با ماشین به ده آمدیم اما حسین نیامد	۱۷
ʔæ:´je ʔ ^w ūna´ ba je bæva´ bī:+m ^w ū+n+æ ʔæma´ re xævæ r (h)a´d+iŋ	اگر آنها با پدرشان آمدند به ما خبر بدهید.	۱۸
mæŋ t ^h a:ze´ ʔæz xēnæ´ bī´+m ^w ū+mæ dær+ga´ c ^h e t ^w h o bī´+m ^w u+f+i	من تازه از خانه بیرون رفته بودم که تو رسیدی.	۱۹

ʔwũn+æ´ bʷu´r+d+æ nʷũ´n (h)a´+jr+e	اورفته بود نان بخرد.	۲۰
ʃẽma´ hi´tʃ+cʰedʷũm+etʰãŋ ʔæz ʔæli´ hitʃ χævæ r+i næ´+da´r+ẽni:	شما هیچکدام از علی خبر ندارید؟	۲۱
ʔwũna+ha´ hæ´la bʷu´r+d næ´+vẽ+næ cʰe ʔãma´ bæ´+res +ĩ+mi	آنها هنوز نرفته بودند که ما رسیدیم.	۲۲
ʔæ´je me kʰar tʰhũm bæ+ve´ ʃwũ´+m´+me ʃe bera r+e pʰiʃ	اگر کارم تمام شد پیش برادرم می‌روم.	۲۳
tʰe ʔã:m+rʷy´z ʃwũ´+n+i ʃæ:r ja fæ:rda´	تو امروز به شهر می‌روی یا فردا؟	۲۴
mãŋ hæ´r kʰa´r+i cʰẽm´+me´ ʔwũna+hã´n´ næ: +ʃwũ+n+ẽne	من هرکاری می‌کنم آنها نمی روند.	۲۵
mãŋ da ʃ+tʰ+emæ ʔæsɔ tʰaχt cʰer+d æ´ tʰãmaʃa´ cʰe´r+d+ẽmæ	من داشتم دویدن اسبش را نگاه می‌کردم.	۲۶
he:sẽ´n je´j gʷu [dã´n´+n+æ] ʔã´m´ma hæ:sã´n´ [næ´+dañ+n+æ]	حسین یک گاو دارد اما حسن ندارد.	۲۷
ʔæ:li´ ʔãm+rʷy´z χe´jli kʰbr da´ʃ+tʰ+æ	علی امروز خیلی کار داشته است.	۲۸
mãŋ di:rʷy´z χẽnæ´ dæ´+vẽ+mæ ʔãm+rʷuz+ã´m dæ:r+ẽmæ	من دیروز در خانه بودم امروز هم هستم.	۲۹
ʔa:b+ãmba´r+e mijʷũ´n hæ´la ʔwu dæ´+r+æ	در آب انبار هنوز آب هست.	۳۰
ʔæbʰba´s tʰa ʔesa´ χʷu´b ricʰa´+j+i be:	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
hãmi:ʃe´ ra:s bʷu:	همیشه راستگو باش.	۳۲
χã´+m´+me naha´r bæ:´+χer+ãŋ	می‌خواهم نهار بخورم.	۳۳
fa:tʰẽmæ´ χa´s´+s+e gʷu+fi+a´ re bæ:´+dʷu:ʃ+e	فاطمه می‌خواست گاوها را بدوشد.	۳۴
ʔæ:li´ vẽ´n+n´+e zãmi´n+e χe jli zʷyɖ ʃeχŋ (h)a: +cʰẽn+e	علی باید زمین را زود شخم کند	۳۵
ʔæ´je ʔãm+sa´l ba:rʷũ´n bi+j+e´ hæmæ´ tʰi χʷub´ bʷũ´+n+æ	اگر امسال باران ببارد محصول خوب می‌شود.	۳۶

ایگل

آوانویسی ایگل	فارسی	ردیف
ba:ba´	پدر	۱
nãnæ´	مادر	۲
bera ɾ-dada:´ʃ	برادر	۳
χˠyɦa:´ɾ	خواهر	۴
pʰesæ´ɾ-bætʃˠtʃʰe´	پسر	۵
dˠoxtʰæ´ɾ	دختر	۶
jaɭ-vætʃʰe´-ʔˠø:la´d	بچه	۷
ʔã:mˠy´	عمو	۸
dˠɔʝi´	دایی	۹
ʔãmˠmæ´	عمه	۱۰
χa:ʔæ´	خاله	۱۱
zãŋ-χã:mˠũ´m	زن	۱۲
ʃˠø:hæ´ɾ	شوهر	۱۳
dã:ma´d	داماد	۱۴
ʔærˠy´s	عروس	۱۵
ba:ba+jætʰ+æ´	پدربزرگ (پدر پدر)	۱۶
ba:ba+jætʰ+æ´-baba+ɦ+i´	پدربزرگ (پدر مادر)	۱۷
ʔˠoftˠo:´	خورشید (قرص خورشید)	۱۸
mæ:+tʰa´b	ماه	۱۹
setʰa:ræ´	ستاره	۲۰

ʃ ^w ø:	شب	۲۱
r ^w yʒ	روز	۲۲
baɖ	باد	۲۳
ʔælw'o' - ʔat ^{hi} ʃ	آتش	۲۴
χac ^h	خاک	۲۵
ba:r ^w +ũ'ŋ	باران	۲۶
barf	برف	۲۷
sæŋʃ	سنگ	۲۸
tʃ ^h æfŋ	چشم	۲۹
d ^w oh ^w õ'ŋ	دهان	۳۰
zev ^w õ'ŋ	زبان	۳۱
χ ^w ỹŋ	خون	۳۲
ʃ ^w ø:	گاو	۳۳
b ^w oz	بز	۳۴
vara'	بره	۳۵
miʃ	میش	۳۶
ʃ ^w orc ^h	گرگ	۳۷
ga:t ^{he} ʃr	قاطر	۳۸
sæg	سگ	۳۹
m ^w orɔ	مرغ	۴۰
χ ^w ur ^w u's	خروس	۴۱
k ^{wh} oft ^h æ'ʃr	کبوتر	۴۲
tʃ ^{wh} y	چوب	۴۳
val	برگ	۴۴
g ^w oʃ	گل	۴۵
deræ'χt	درخت	۴۶
dʒ ^w ø:	جو	۴۷
ba:d ^w õ'ŋ	بادام	۴۸
ʔ ^w usa'ʃ	یوغ	۴۹
χ ^w õnæ'	خانه	۵۰

c ^h ẽn+næ´	اجاق	۵۱
hĩ:mæ´	هيزم	۵۲
n ^w õŋ	نان	۵۳
p ^h æ:nĩ´ŋ	پنير	۵۴
n ^w õma´z	نماز	۵۵
næŋ	نر	۵۶
mad`dæ´	ماده	۵۷
ʃi:rĩ´ŋ	شیرین	۵۸
d ^w y:´ŋ	دور	۵۹
næzic ^h +æ´c ^h	نزدیک	۶۰
hã:melæ´-ba:r+da´ŋ-ʔa:ves`s+æ´ŋ	آبستن (انسان)	۶۱
ʔaves`s+æ´ŋ	آبستن (حيوان)	۶۲
mæŋ	من	۶۳
t ^{wh} o	تو	۶۴
ʔ ^w u	او	۶۵
ma	ما	۶۶
ʃ ^w õma´	شما	۶۷
ʔ ^w ũn+a´	آنها	۶۸
jeʃ	یک	۶۹
d ^w o:	دو	۷۰
se	سه	۷۱
tʃ ^h aha´ŋ	چهار	۷۲
p ^h æ´ndʒ	پنج	۷۳
ʃiʃ	شش	۷۴
hæ:ft	هفت	۷۵
hæ:ʃt	هشت	۷۶
n ^w oh	نه	۷۷
dæh	ده	۷۸
heza:´ŋ	هزار	۷۹
sæt ^h	صد	۸۰

bi:st	بیست	۸۱
ʔĩn+dʒæ´	اینجا	۸۲
ʔwũn+dʒæ´	آنجا	۸۳
deræχtʰã´	درختها	۸۴
kʰo+dʒa´	کجا	۸۵
ʔĩŋ	این	۸۶
ʔwũŋ	آن	۸۷
mæ´rd+e χwu´b	مرد خوب	۸۸
zæ´n+e χwu´b	زن خوب	۸۹
ricʰa´+j+e χwub-pʰesærã´n+e χwu´b	پسران خوب	۹۰
chidʒa´+j+e χwub- dʰoχtʰær+ã´n+e χwu´b	دختران خوب	۹۱
ma:dijwũ´n+e sepʰi´d	مادیان سفید	۹۲
ʔæ´sb+e sepʰi´d	اسب سفید	۹۳
mʰorGw+ũ´n+e sija´	مرغ‌های سیاه	۹۴
χwʰurwʰus+a´+j+e sija´	خروس‌های سیاه	۹۵
ʔwũ´m mærd	آن مرد	۹۶
ʔwũ´n zæŋ	آن زن	۹۷
ʔwũ´m mærd+a´	آن مردان	۹۸
ʔwũ´n zæŋ+a´	آن زنان	۹۹
ʔĩn pesæ´r	این پسر	۱۰۰
ʔĩn dʰoχtæ´r	این دختر	۱۰۱
je´ mærd	یک مرد	۱۰۲
je´ zæŋ-ʔwũ´n zæŋ	یک زن	۱۰۳
dæ:´+tʰa mærd	ده مرد	۱۰۴
dæ´h zæŋ	ده زن	۱۰۵

ایکل	(جمله‌ها)	
t ^{wh} o r ^w o bæ:´+dij+æ̃m	من تو را دیدم	۱
h ^w o:se´jn dij+r ^w y´z̥ mæ´n ^w +o ba ʔ ^w ün bæ´+di	دیروز حسین مرا با او دید	۲
ʔ ^w ü´n ^w +o ma χ ^w ün+æ´f bæ:´+dij+ejm	ما او را در خانه خودش دیدیم	۳
ʔ ^w ün+a´ di:r ^w y´ p ^h esæ´r+e hæ̃sæ´n+e næ:´+dij+æ̃n	آنها دیروز پسر حسن را ندیدند.	۴
mæ̃n hæ̃r ^r r ^w yz ʔ ^w ün+a´ r ^w o m ^w ü´n baG mē +n+æ̃m k ^h ar m ^w o´+k ^{wh} on+æ̃n	من هر روز آنها را درباغ می بینم که دارند کار می کنند.	۵
t ^{wh} o mæ´je næ´+mē+n+i mæ̃n χæs´sæ jid+ij+æ̃´m̥- t ^{wh} o bæ:´+di: c ^h e mæ χæs´sæ´ jid+ij+æ̃´m̥	تو مگر نمی بینی که من چقدر خسته شده ام؟	۶
ʔ ^w ün+a´ r ^w o ma næ´+me+jn+im	ما دیگر آنها را نمی بینیم	۷
ʔim ^r baG mæ:s ^w u´l+ef χe´jli χ ^w u´b+e	این باغ چقدر پر میوه است	۸
ʔin ʃ ^w ü´m´m+e mæ̃n ba bera´r+æ̃m ^r bæ´+χ ^w o r+d+æ̃m	من شامم را با برادرم خورده ام.	۹
ʔæ:li´ naha´r+ef ^w +o bæ´+χ ^w or+d ^r dæ´r k ^h ar mi +k ^{wh} ön+e	علی نهارش را خورده است و دارد کار می کند	۱۰
ma hæ̃n ^w u naha´r næ:´+χ ^w or+d+im	ما هنوز نهار نخورده ایم	۱۱
ʔ ^w ün+a´ ʃ ^w ü´m̥+ʃ ^w ün+æ bæ:´+χ ^w or+d+æ̃n ^w +o bæ´+ʃ ^w ö+n	آنها شام خوردند و رفتند.	۱۲
mæ̃n t ^h ēnha´ næ´+mi+j+ā+m ^r ba m ^w ohæ̃m ^r mæ d mi´+j+ā+m̥	من تنها نمی آیم با محمد می آیم.	۱۳
ʔ ^w ün zæ´n+i da´r+e mi+j+a´ jilí´m+e χ ^w u´b+i mi´+va:f+e	زنی که دارد می آید، گلیم های خوبی می بافت.	۱۴
ʔ ^w ün+a´ je hæft ^h +e´ dije´ m ^w ün de´h+e ma dæ´r+æ̃n	آنها یک هفته دیگر به ده ما می آیند.	۱۵
ʃæ:m ^r bæ´ mæ̃n ʔæʃ ^r ʃæ:r bī´+m+æ̃m	روز شنبه بود که من از شهر آمدم	۱۶
ma ba ma:ʃi´n m ^w ün de: [bī´+m̥] ʔæ´mma h ^w o:sē´n ^r nī´+m ^w u+j+e	ما با ماشین به ده آمدیم اما حسین نیامد	۱۷
ʔ ^w ün+a´ ʔæ´je ba p ^h ijæ´r+ef ^w ün bī:+m ^w ü´n ^r ma re χæbæ´r bæ´+d+im	اگر آنها با پدرشان آمدند به ما خبر بدهید.	۱۸
mæ̃n t ^h a:ze´ ʔæz χ ^w ü:næ´ dær bæ´+ʃ ^w o+m̥ t ^{wh} o bæ:´+res+i+h+ej	من تازه از خانه بیرون رفته بودم که تو رسیدی.	۱۹

ʔwũn ræf+t ^h e´ b ^w y+d n ^w ũn be´+χær+e	او رفته بود نان بخرد.	۲۰
ʃ ^w õma´ hi´ʃ+k ^{wh} õd ^w ũm ʔæz ʔæli´ χæbæ´r næ: +dar+ĩn	شما هیچکدام از علی خبر ندارید؟	۲۱
ʔwũn+a´ bæ:´+ʃ ^w o+n ma bæ´+res+i+fi+ejm	آنها هنوز نرفته بودند که ما رسیدیم.	۲۲
mæ ʔæ k ^h a´r+æm ʔæm ^w ũ´m jid+i´ me´+ʃ+æm ʔ ^h ij bæradæ´r+æm	اگر کارم تمام شد پیش برادرم می‌روم.	۲۳
t ^{wh} o ʔæm+r ^w u´ be: ʃæ:r mi´+r+i ja s ^w ova´	تو امروز به شهر می‌روی یا فردا؟	۲۴
mæñ hæ´r k ^h a´r+i m ^w o+k ^{wh} õn+æ´m ʔwũna´ næ:´+me+ʃ+æñ	من هرکاری می‌کنم آنها نمی‌روند.	۲۵
mæñ da´ʃt+æm d ^w ø+fi+id+æ´n+e ʔæ´sb+ef+e nega me´+c ^h e+d+æm	من داشتم دویدن اسبش را نگاه می‌کردم.	۲۶
h ^w o:sẽ´n jej´ j ^w ø: da´r+æ ʔæ´ma hæsaẽ´n´ næ: +dar+e	حسین یک گاو دارد اما حسن ندارد.	۲۷
ʔæ:li´ ʔæm+r ^w u´ χe´jli k ^h a´r da´ʃt ^h +e	علی امروز خیلی کار داشته است.	۲۸
diji+r ^w y z m ^w ũñ χ ^w ũnæ´ dæ´+b+æm ʔæm+r ^w u +z+æm dæ´+r+æm	من دیروز در خانه بودم امروز هم هستم.	۲۹
dæj ʔ ^w ø+fiæm ^w ba´r ʔ ^w ø: dæ´+r+e	در آب انبار هنوز آب هست.	۳۰
ʔæb ^w ba´s t ^h a fiala´ p ^h esæ´r+e χe´jli χ ^w u:´b+i b ^w o´+j+e	عباس تا حالا پسر خوبی بوده است	۳۱
hæmi:ʃæ´ ra:s+g ^w y´ vaʃ	همیشه راستگو باش.	۳۲
m ^w o+χã´+m naʃia´r [bæ:´+χ ^w or+ĩm]	می‌خواهم نهار بخورم.	۳۳
fa:t ^h ẽme´ m ^w o+χã´+d j ^w ø: re bæ:´+d ^w u:ʃ+e	فاطمه می‌خواست گاوها را بدوشد.	۳۴
ʔæli´ ba+d zĩmĩ´n+e χe´jli z ^w yd bil bæ: +zẽn+e	علی باید زمین را زود شخم کند	۳۵
ʔẽm+sa´l ʔæ´je ba:r ^w ũ n bi+j+a´ mæs ^w ul+ã +m ^w ũñ χ ^w ub´ mi´+ʃ+e	اگر امسال باران ببارد محصول خوب می‌شود.	۳۶

یادآوری می‌شود آنچه در بالا به عنوان جدول اقلام زبانی پرسشنامه‌ی اطلس زبانی ایران برای برخی از روستاهای شهرستان شمیرانات ارائه شد تنها نمونه‌ای است از آنچه در سامانه‌ی اطلس زبانی ایران برای این شهرستان بر اساس تحقیق میدانی و پژوهش زبان‌شناختی بارگذاری شده است.

خروجی کار به صورت تولید اطلس پویا است که با وارد کردن طول و عرض جغرافیایی آبادی (که در مورد شهرستان شمیرانات در نقطه‌ی محل مصاحبه در هر آبادی با نرم‌افزار مخصوص تعیین طول و عرض جغرافیایی ثبت شده است) صورت می‌پذیرد.

در تمام آبادی‌ها، از تابلوی ورودی آبادی که نام آبادی بر آن درج شده و حتی الامکان از جلسه‌ی مصاحبه‌ی زبانی (با اطلاع و اجازه‌ی حاضران) عکس گرفته شده است. در ادامه و به عنوان پایان‌بخش این گزارش، چند عکس ارائه می‌شود.

در انجام این پژوهش از کمک‌ها و حمایت‌های بزرگوارانی برخوردار بودم که بدون آن پیشبرد این پژوهش میدانی با سختی‌ها و مشکلاتی که همواره در پژوهش‌های میدانی وجود داشته و دارد امکان‌پذیر نمی‌شد.

همکاران عزیزم خانم‌ها الهه گل‌بستان و معصومه زارعی در گردآوری نمونه‌های زبانی مشارکت کردند و دقت بالا و مسئولیت‌پذیری کم‌مانند آن‌ها موجب شد داده‌هایی اصیل و قابل اتکا از تنوع زبانی مناطق روستایی شهرستان شمیرانات ثبت و ضبط شود. خانم سلیمه زمانی در آوانویسی رایانه‌ای مصاحبه‌های زبانی همراهی کردند و با دقت فراوان نمونه‌های صوتی را آوانویسی و بارگذاری کردند.

همکار محترم اداره‌ی کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان تهران سرکار خانم سارا متین در به ثمر نشستن آرزوی دیرینه‌ی تدوین اطلس زبانی شهرستان شمیرانات نقش به‌سزایی داشتند و بی‌تردید بدون همراهی و همدلی ایشان این طرح به سرانجام نمی‌رسید. جناب آقای جعفری مدیر محترم اداره‌ی میراث فرهنگی شهرستان شمیرانات و دهیاران محترم روستاهای این شهرستان نیز نهایت همراهی را در پیشبرد بخش میدانی این پژوهش به عمل آوردند.

مردم خوب و مهربان روستاهای شهرستان شمیرانات با مهربانی و روی گشاده پذیرای ما بودند و با سخاوت و همدلی وقت خود را در اختیار این طرح گذاشتند. بدون صبوری و یاری این عزیزان ثبت تنوع زبانی شمیرانات ناممکن بود.

از تمامی این عزیزان سپاسگزاری می‌کنم و قدردان تمامی زحمتهایشان هستم.